

ANUL XV

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ—JURISPRUDENȚĂ—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE

T A B L A D E M A T E R I I

ALFABETICA-ANALITICA ȘI PE ARTICOLE DE LEGI ȘI REGULAMENTE

PE ANUL 1906

ABONAMENTUL LEI 35 PE AN

Prețul unui exemplar din Tabla de materii Lei 5

Colecțiuni complete cu tabla de materii pe anii anteriori, se mai găsesc de vânzare câte-va exemplare la *Redacție* și se expediază la cerere, de către d-l *Codreanu*, contra valoare, mandat poștal, sau contra ramburs

Cine cumpără colecțiuni pe mai mulți ani, de o dată, se bucură de rabat considerabil

Redacția — Administrația și Tipografia, proprie a «CURIERUL JUDICIAR»
București. — 5, Calea Rahovei, 5 (Pasagiul Nirescher) — Administrator : N. I. CODREANU

1907

COMITETUL DE REDACȚIE

DIRECTOR : **D. ALEXANDRESCO**

Fost procuror general la Inalta Curte de casație, profesor universitar

PRIM-REDACTOR : **ION N. CESĂRESCU**

Doctor în drept de la Facultatea din Paris, avocat

MEMBRII	Alexandresco D.	fost procuror general la Inalta Curte de casație, profesor Universitar
»	Bădulescu St. G.	licențiat în drept, Prim-Grefier la Inalta Curte de casație
»	Benișache C. Remus	licențiat în drept, Grefier-ajutor la Inalta Curte de casație
»	Cesărescu N. I.	doctor în drept din Paris, avocat
»	Chirculescu D. N.	licențiat în drept, avocat
»	Dan M. Emanoil	licențiat în drept, avocat
»	Danielopol D. G. L-t.	licențiat în drept și Doctor în științe superioare de stat
»	Erbiceanu Vespasian	licențiat în drept și teologie, magistrat
»	Ionescu I. Dolj	licențiat în drept, magistrat
»	Mandrea Radu	doctor în drept din Paris, avocat
»	Maniu V. Gr.	licențiat în drept din Paris, avocat
»	Pârvulescu M. Nic.	licențiat în drept, avocat
»	Popescu Stelian	licențiat în drept, fost magistrat, avocat
»	Schina C. N.	licențiat în drept, magistrat
»	Scriban Ștefan	licențiat în drept, avocat
»	Suciu I. Alexandru	doctor în drept din Paris, avocat
»	Tanoviceanu I.	profesor universitar, membru corespondent al Academiei, avocat
»	Teodorescu Anibal	doctor în drept din Paris, avocat
»	Teodorescu Iulian	doctor în drept din Paris, profesor universitar, magistrat
»	Titulescu I. Nicolae	laurent al facultății de drept din Paris, avocat
»	Toneanu N. C.	licențiat în drept, avocat
»	Valerianu G. Mihail	doctor în drept, avocat

REDACTOR-PROPRIETAR : **ION S. CODREANU**

Licențiat în științele superioare de Stat, fost Grefier de Tribunal și Portărel la Inalta Curte de casație, avocat pe lângă judecătoriile din București.

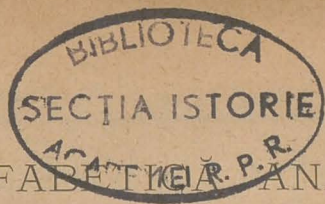

TABELA ALFABETICĂ ANALITICĂ

A MATERIILOR DE DREPT PUBLICATE ÎN

CURIERUL JUDICIAR

PE ANUL 1906

ÎNTOCMITĂ PE ARTICOLE DE LEGI ȘI REGULAMENTE

CODUL CIVIL

Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.
1 51 405	295 25 202	687 78 628	1143 17 138	1269 28 227	1719 39 314
33 7 53	299 25 202	700 80 643	1144 17 138	1271 50 399	1722 19 155
41 42 337	300 25 202	786 27 220	1148 17 139	1279 73 586	1737 20 164
42 42 337	301 54 434	803 83 668	1164 38 302	1281 50 399	1740 24 189
84 12 96	304 37 293	860 19 151	1169 15 118	1295 68 543	1756 36 289
88 55 440	304 81 651	861 19 151	1170 8 61	1336 37 296	1757 36 289
89 12 96	308 70 564	862 19 151	1172 56 451	1341 37 296	1760 50 399
93 55 440	323 12 93	864 49 389	1173 53 426	1353 78 626	1761 36 289
94 12 96	341 28 227	952 4 31	1174 53 426	1393 1 2	1770 38 302
130 15 118	347 39 316	969 65 517	1179 45 361	1402 58 466	1783 36 289
166 15 118	385 28 227	975 39 314	1179 68 543	1403 65 523	1786 24 189
183 15 118	401 78 628	992 81 648	1179 70 563	1411 8 61	1786 47 380
184 15 118	447 37 296	996 32 259	1188 50 403	1415 10 78	1815 24 189
185 41 332	457 37 296	998 40 322	1191 4 31	1415 37 298	1837 77 619
187 81 651	480 11 86	998 48 387	1191 40 323	1419 28 227	1846 36 292
188 35 284	480 70 561	998 49 396	1198 50 403	1422 31 251	1846 49 392
188 81 651	485 38 302	998 59 475	1198 77 619	1423 29 235	1847 36 292
196 30 244	487 38 302	998 74 594	1198 81 647	1426 36 292	1847 49 392
196 54 434	494 38 302	999 34 276	1201 21 169	1428 36 292	1847 77 619
197 5 35	494 51 409	999 48 387	1201 33 267	1429 43 346	1880 69 555
199 5 37	534 28 227	999 49 396	1201 81 648	1433 27 217	1880 71 569
204 5 36	590 57 458	1000 1 3	1202 61 499	1435 48 387	1890 80 643
212 43 340	598 19 156	1000 49 396	1206 40 323	1441 8 61	1890 21 168
222 57 460	612 31 250	1001 38 308	1211 20 160	1470 52 413	1891 40 321
241 65 519	624 77 619	1017 6 44	1228 3 19	1470 52 413	1897 37 296
244 65 518	644 41 329	1020 27 218	1228 50 400	1471 7 55	1900 69 555
245 63 504	644 54 434	1020 36 291	1231 38 302	1532 78 627	1900 70 563
246 17 133	653 40 318	1025 80 644	1231 51 409	1533 66 528	1904 25 204
276 42 337	653 40 320	1079 43 346	1234 51 409	1533 78 627	1907 73 588
284 42 337	659 54 434	1092 13 104	1242 46 366	1582 27 218	1907 74 596
285 71 570	669 54 434	1114 27 219	1248 39 316	1624 49 395	1909 2 15
286 54 434	684 8 63	1128 19 155	1248 50 399	1711 53 427	1909 4 31
288 54 434	684 34 274	1138 61 490	1252 38 302	1718 39 314	1912 12 95
289 54 434	684 40 318		1253 39 316		
290 54 434	684 40 320		1256 77 620		
292 15 113	684 40 320		1268 28 227		
293 15 113	684 73 586				

PROCEDURA CIVILĂ

54 7 53	111 57 457	227 50 400	326 82 660	455 19 155	535 3 21
56 51 407	118 32 256	248 26 211	327 12 95	455 67 536	535 47 378
69 43 346	129 67 537	253 4 32	332 79 635	455 77 616	551 36 291
69 60 483	136 50 403	257 4 29	342 64 515	456 63 506	553 36 291
69 70 562	151 14 109	257 23 185	353 72 578	499 20 162	708 3 19
70 43 346	151 55 438	257 54 433	366 72 578	509 53 425	710 3 19
70 66 529	151 61 489	257 64 509	399 48 384	512 3 21	711 3 19
72 66 529	154 26 210	260 76 607	400 33 262	514 2 15	715 3 19
74 39 312	154 60 483	262 53 427	400 48 384	517 6 44	718 3 19
75 49 395	169 53 426	289 80 638	400 62 500	522 6 44	722 8 61
75 68 541	169 55 443	291 56 450	400 68 542	523 6 44	723 39 312
81 51 406	186 61 443	296 22 175	404 49 391	523 72 575	729 25 200
85 7 55	186 61 443	296 71 569	404 51 412	525 48 384	729 47 378
91 4 32	186 78 621	301 71 596	409 2 14	525 57 457	735 77 616
94 80 637	186 79 635	304 56 450	409 52 419	525 62 497	735 82 660
109 13 102	206 62 504	304 71 596	428 68 542	526 62 497	737 3 21
	216 20 163	316 51 407	449 4 31	529 57 457	742 22 175

CODUL COMERCIAL

Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.	Art. No. Ziar. Pag.
1 27 219	70 82 659	320 27 219	421 30 243	780 {29 233	887 45 363
• {21 172	71 82 659	324 45 365	436 30 243	{80 639	904 25 200
3 {29 236	72 82 659	325 45 365	441 30 243	817 25 200	939 40 321
{31 250	237 19 152	326 45 365	568 35 281	837 73 585	941 40 321
{69 553	239 19 152	345 48 386	695 {18 147	841 73 585	944 {15 114
7 29 236	271 38 306		{61 491		{72 576
10 61 491	273 38 306	349 {1 386	696 73 585	842 {15 114	{21 168
		{4 484	704 {15 114	{73 585	{49 391
22 {52 420	275 {38 306	{60 484	{18 148	862 80 639	{51 412
{68 544	{58 455	{66 532	707 18 148	880 45 363	{60 482
{69 553				886 45 363	
24 68 544	281 1 {2 4	350 48 386			
		413 30 243			

CODUL PENAL

28 75 597	147 70 562
53 {59 471	151 46 370
{82 659	248 76 610
60 {18 145	249 41 332
{61 490	267 78 625
63 18 145	270 64 515
	290 18 145

305 17 136
307 82 659
309 54 432
323 20 161
339 11 86
383 76 611
393 76 611

152 58 462
183 48 382
185 58 462
186 58 462
197 59 471
199 61 489

258 71 571
259 49 390
339 59 469
360 75 602
361 75 602
362 75 602

383 58 464
417 61 489
444 59 469
481 58 462
493 58 462
600 58 462

PROCEDURA PENALĂ

CONSTITUȚIA

8 51 409
9 51 409
12 10 78
{11 86
19 {46 367
{70 561

105 74 592
132 {19 154
{54 434
{69 550
{75 603

C. CALIMACH

105 32 257
1506 {10 78
{37 298
1516 {32 257
1517 {32 257

1519 32 257
1527 32 257
1531 10 78
1538 37 298

C. CARAGEA

1) 29 235
4) 44 351
4 p. 3
Cap. V
21 25 202
Cap 3

C. JUST. MILIT.

52 51 407

DIFERITE LEGI ȘI REGULAMENTE

Legea autentificării actelor

4 14 109
6 14 109
11 14 109
20 70 559
25 23 187

Legea Băncii Naționale

9 5 35

Legea băuturilor spirtoase

27 42 339
29 34 272
30 34 272
31 34 272
32 27 216
36 26 208
37 {26 208
{70 562
38 {51 408
{69 553

Legea clerului din 1893

19 22 178

Legea comunală din 1887

63 14 109

Legea de constatare și percepere a contribuțiilor directe

1 42 339
20 16 132
28 29 234

32 20 162
44 27 217
51 22 177
60 69 551
83 42 339

Legea corpului de avocați

1 17 134
2 17 134
3 17 134

Legea creditului funciar

57 60 481
61 {20 163
{23 186
{49 393
62 50 401
63 {20 163
{50 401
65 {49 393
{50 401

Legea consiliilor județene

98 78 625

Lege asupra consolidării terenurilor petrolifere

1 80 642
3 80 642
18 50 400

Legea căilor de comunicație

4 28 226

Legea casei școlilor

1 42 334
2 42 334
3 42 334
15 42 334
16 22 178
19 42 334

Legea comerțului ambulant

1 55 439
2 55 439

Legea Curții de compturi

41 23 183

Vechia lege a Curții de casație

46 42 337
53 42 337

Legea Curții de casație modificată în 1905

4 9 70
5 al. j 8 60
5 » e 21 167
5 » c 33 264
5 » c 37 295
4 » i 41 329
5 » j 43 347
5 » j 47 378
5 » j 59 471
5 » j 68 545
5 » j 70 560
5 » j 70 561

4 al. c 77 616
5 » j 77 618
5 79 636
37 al. 7 8 60
43 42 337
44 {40 319
{47 378
{63 504
{77 618
46 {40 319
{69 551
57 32 255

Legea electorală

8 53 425

Legea fondului comunal

7 42 339
10 76 609
13 51 408
16 42 339

Legea pentru combaterea floz.

13 18 147

Legea asupra interzicerii importului zaharinei

16 20 161

Legea instrăinării bunurilor statului

51 69 550

Legea impozitului personal

3 80 639
11 al. 9 72 579

Legea interpretativă a legii rurale din 1879

1 {21 169
{50 402
{51 409
{70 563
{75 613
2 70 563
6 {26 210
{47 379
{63 507
7 {8 63
{47 379
{63 507
8 {47 379
{63 507
9 {47 379
{63 507
10 51 409
13 51 409
14 {26 210
{47 379
{63 507
19 70 563

Legea impozitului funciar

1 75 602
2 75 602
4 {10 78
{16 132
{27 217
9 18 147

12 {30 241
{31 248
<i>Legea judecătorească de pace</i>
50 {40 323
{58 463
52 40 323
55 {13 102
{56 452
{81 652
60 {36 292
{49 392
{80 638
62 {26 210
{47 379
{63 507
69 53 426
71 54 432
75 48 383
79 {4 32
{35 283
80 4 32
81 {39 312
{48 383
87 80 637
89 {32 256
{40 323
91 40 323
92 61 489
98 6 43
110 35 285
123 {14 111
{17 134

Art. No.	Ziar.	Pag.
<i>Legea licențelor asupra băuturilor spirtoase</i>		
1	18	146
3	18	146
18	70	561
<i>Legea asupra libertății individuale</i>		
121	44	352
123	44	352
125	44	352
126	44	352
<i>Lege asupra mărcilor de fabrică</i>		
5	46	366
<i>Legea meseriilor</i>		
1	46	365
	73	584
5	73	584
8	73	584
12	79	635
36	79	635
77	65	518
114	49	390
137	49	390
<i>Legea minelor</i>		
96	65	517
<i>Legea monopolului tutunurilor</i>		
82°	68	547
<i>Legea monopolului hârtiei de țigară</i>		
10	68	547
11	68	547
<i>Legea numelui</i>		
1	23	187
<i>Legea organizării Dobrogei</i>		
3	48	381
5	48	381
<i>Legea organizării comunelor rurale din 1904</i>		
74	20	161
230	68	545
232	68	545
<i>Legea de organizare a comunelor urbane</i>		
54	70	561
96	70	561

Art. No.	Ziar.	Pag.
<i>Legea org. jud. din 1890</i>		
12	35	279
18	7	55
30	35	279
73	7	55
97	41	329
111	41	329
129	41	329
148	41	329
<i>Legea pozițiunii ofițerilor</i>		
27	51	405
	79	636
28	79	636
<i>Legea patentelor</i>		
4	14	106
	17	136
7	17	136
	30	224
	31	248
13	22	177
<i>Legea asupra drepturilor proprietarilor</i>		
1	61	487
	66	527
2	55	442
	55	442
3	61	487
	66	527
5	55	438
	66	527
6	32	255
	66	527
7	55	438
	61	487
	66	527
8	55	438
10	61	487
11	61	487
	38	302
	55	438
	66	527
15	61	487
20	55	442
21	55	438
25	43	346
<i>Legea poliției generale a statului</i>		
37	70	562

Art. No.	Ziar.	Pag.
<i>Legea pensiunilor din 1902</i>		
3	33	265
6	33	265
27	33	265
32	74	593
44	62	408
70	62	408
<i>Legea asupra presei din 1904</i>		
1	11	86
4	11	86
13	44	354
	59	469
<i>Legea asupra presei</i>		
9	11	86
	44	354
11	44	354
	59	469
<i>Lege pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea</i>		
13	52	418
14	52	418
<i>Legea rurală din 1864</i>		
4	8	63
	50	402
	51	409
7	54	424
	70	563
	75	603
10	32	257
21	10	78
<i>Legea servitorilor</i>		
21	45	361
22	45	361
<i>Legea titlurilor la purtător</i>		
19	78	622
20	78	622
<i>Legea tocnelilor agricole</i>		
6	46	365
11	77	618
19	46	365
<i>Legea telegrafo-postală</i>		
7	76	609

Art. No.	Ziar.	Pag.
<i>Legea timbrului</i>		
8	53	427
22	56	452
23	32	256
24	56	451
	81	650
	69	551
	74	592
25	31	247
41	77	618
	10	73
	21	166
42	55	440
	69	551
	5	35
	44	353
46	48	384
	55	441
	72	577
47	13	103
52	81	647
61	81	648
62	77	617
63	29	233
64	22	176
	25	202
72	33	264
75	1	3
	49	391
78	52	420
	68	544
	553	
	554	
	80	640
79	12	94
	23	256
80	12	94
	34	273
85	77	619
	80	640
91	66	531
97	69	554
<i>Legea timbrului din 1881</i>		
24	75	601
26	75	601
74 al. 4	35	280
<i>Legea de urmărire din 1905</i>		
16	62	500

Art. No.	Ziar.	Pag.
19	68	546
	78	625
<i>Legea de urmăriri</i>		
13	4	31
<i>Legea vămilor</i>		
192	23	184
193	68	547
197	68	547
199	69	552
<i>Legea din 1905 pentru înființarea taxei de 30 bani pe decaltru vin</i>		
4	18	147
<i>Taxa de 5% asupra salariilor din 1899</i>		
1	14	110
<i>Regulamentul legii asupra băuturilor spirtoase</i>		
110	26	208
111	26	208
<i>Regulamentul legii casei școalelor</i>		
74	22	178
<i>Regulamentul pentru constatarea și perceperea veniturilor comunale</i>		
101	30	241
<i>Regulamentul de exploatare al societății maritime și fluviale</i>		
66	35	281
<i>Regulamentul hôtarniciilor</i>		
32	5	34
33	5	34
<i>Regulamentul legii pensiilor din 1902</i>		
15	6	48
84	33	265

Art. No.	Ziar.	Pag.
<i>Regulamentul legii asupra presei din 1904</i>		
1	44	354
2	44	354
5	44	354
<i>Regulamentul de stare civilă din 1866</i>		
23	7	53
<i>Regulamentul serviciului interior al trupelor</i>		
348	40	319
<i>Regulamentul organic</i>		
306	21	168
<i>Regulamentul organic al Moldovei</i>		
129	10	78
<i>Codul civil francez</i>		
93	1	6
99	12	96
104	12	96
109	12	96
214	30	244
215	5	35
395	39	316
653	57	458
661	19	156
883	27	220
	31	251
1271	34	276
1382	38	308
1385		
2103	20	164
2272	25	304
<i>Convenția din Paris de la 1858</i>		
46	6	46
<i>Convenția postală dintre România și Franța</i>		
10	30	243
<i>Procedura geneveză</i>		
112	50	403

ARTICOLE ȘI MONOGRAFII

	N. Z. Pag.		N. Z. Pag.
ALEXANDRESCO D.: Acțiunea în tăgăduire de paternitate. (<i>Observație la dec. Cas. Franceză 4 Aprilie 905</i>)	1 6	CESARESCU N. I.: Eugeniu Stătescu: (Necrolog)	1 8
» —Despre autorizația femeii măritată. (<i>Observație la sentința trib. civ. din Gand de la 28 Iulie 1904</i>)	5 36	» — Despre perimare	4 30
» —Incapacitatea juridică de care femeia măritată este lovită în timpul căsătoriei. (<i>Observație făcută la jurnalul Trib. Ilfov, secția IV No. 7414/905</i>)	5 38	CHICOȘI ST.: Importanța unei case de asigurări agricole. Necesitatea înființării ei de către stat	70 557 71 565 73 581 74 589 76 605 77 613
» —Rezumat de concluziuni depuse în numele D. Degen, prevenit în procesul cu Enric et Comp. și A. Durant et Comp, reclamanți, pendinte dinnaintea trib. Ilfov s. IV	11 87	CODREANU S. ION: Diferite note și informațiuni răspândite în ziar.	
» —Sporirea salariului funcționarilor publici	14 105	CONSTANTINESCU TIBERIU: Capacitatea juridică a femeii căsătorite	41 325
» Despre căsătoria putativă. (<i>Observație la sentința Trib. Dâmbovița No. 536/905</i>)	15 119	CRISTOFOR V. G.: Studiul de drept roman (logodna)	66 525
» —Raportul asupra proiectului de lege depus în Senat pentru modificarea unora din dispozițiile cărții I-iu a codului civil	16 121	DAN EM.: Observațiuni asupra art. 42 C. c. privitor la anul de încercare (<i>adnotație la decizia Curții București, s. III 45/905</i>)	65 519
» —Despre darurile manuale. (<i>Observație la decizia Casații Franceză din 6 Februarie 1905</i>)	33 268	DANIELOPOLU D. G. LOCOT.: Propuneri de făcut pentru modificarea unor articole din Codul de justiție militar română; și necesitatea de a se menține distinctă justiția militară de cea civilă.	3 17 8 57 10 75
» —Dreptul ce art. 684 C. civ. conferă femeii sărace în averea bărbatului. (<i>Observație la sentința trib. Dolj s. II 475/905</i>)	34 275	DEMETRESCU D. V.: Utilitatea pedepsei sub regimul legiuirii noastre penale.	23 188 12 89 18 141 34 289 36 286 43 341 45 357
» —Prefața la volumu I ed. II din comentariile de drept civil	42 323	DIMITRIU G. ST.: Până la ce valoare judecătorii de ocoale pot autentifica chitanțele de plată sau descărcare	21 165
» —Declarațiunea oricărei nașteri a unui copil întâmplată pe teritoriul român. (<i>Observație la dec. C. de Apel Iași s. I din 14 Aprilie 906</i>)	42 338	» — Jălbarii	46 372
» —Despre convențiunile sinalagmatice sau bilaterale. (<i>Observație la decisiunea C. Apel Galați s. I 191/905</i>)	45 362	DRĂGHICI G. A.: Despre indemnizările ce trebuie să se acorde celor pe nedrept urmăriți, arestați și condamnați. (<i>Discurs rostit înaintea Curții de apel București cu ocazia deschiderii anului judecătoresc 906—907</i>)	56 445 19 149 20 157 22 173 23 181 25 197 26 205 27 213 29 229 30 237 40 317
» —Care este caracterul principal și distinctiv al contravențiunii polițienești: (<i>Observație la decizia Cas. Franceză din 13 Ianuarie 1906</i>)	46 371	ERBICEANU VESPASIAN: Problema metodologică în dreptul nostru civil. (O nouă îndrumare a rolului judecătorului în materie de interpretare și aplicarea legilor). Tendințele noi în drept	58 461
» —Dacă anexiunea de teritoriu este un mod de dobândire și în același timp de pierdere a naționalității. (<i>Observație de la decizia Cas. s. unite No. 6 din 906</i>)	48 382	» — Caracterizarea intervenției dreptului, în viața socială	58 461
» —Despre zidul comun. (<i>Observație la dec. Cas. Franceză din 8 Noiembrie 905</i>)	57 458	GHERGHEL OVID: Art. 28 din condica penală este aplicabil și pentru amenzile pronunțate de judecătorul penal, contra martorilor nesupuși și insolubili, în temeiul art. 77, 155, 185, 329 și 378 Pr. penală	75 597
ANGELESCU GEORGE G.: Desființează greva contractul de locațiune a lucrărilor?	52 413 60 477 79 629	HOLONEI LUCIAN: Constituționalitatea votărei împământenirilor	9 69
ATANASIU ANGHEL: Câte-va cuvinte asupra modificării art. 304 C. civil	37 293	IONESCU DOLJ: Despre secretul profesional la advocați (<i>adnotație la sentința tribunalului Ilfov s. III din 9 Noiembrie 1905</i>)	17 137
BALLAN S. C.: Gradațiunea taxelor portăreilor în urmărirea imobiliară	31 251	» — D-I Chaumié și justiția represivă	38 301
BARNOSCHE VASILIU D.: Despre abuzul de drept	82 653	» — Despre acțiunea pauliană (<i>adnotație la cartea de judecată a judeului ocolului Voinești din Febr. 1906</i>)	39 315
BADULESCU ST. G.: Spețele la sentințele și deciziunile publicate în cursul anului	— —	» — Dacă poate fi bancrută fără faliment (<i>adnotație la sent. Trib. Tecuci 469/901</i>)	45 363
» — Tabla de materii pe anul 1906.		IONESCU G. ISAIA: Art. 75 din Procedura civ. și Convenția de la Haga din 2/14 Noiembrie 1896	68 541
BENIȘACHE C. REMUS.: Modificarea art. 98 din legea judecătorilor de pace, prin legea din 2 Iulie 1905. (<i>Observație la decizia C. Cas. s. III 8/906</i>)	6 44	MALCOCI G.: Rezumat de concluziuni depuse în numele D. Degen prevenit în procesul cu Enric et Comp. și A. Durant reclamanți, pendinte dinaintea Trib. Ilfov, s. IV	11 87
» — C. C. Ștephănescu: (Necrolog)	83 661	MAXIM G. DIMITRIE: Bunurile dobândite de către o femeie, în timpul căsătoriei prin exercițiul unei profesii sau industrie, sunt ele dotale?	50 397
» — Diferite spețe și note răspândite în ziar.			
BESTELIU A. M.: Despre exemplaritatea și eficacitatea pedepselor	62 493		
BIRNBERG I. ISIDOR: Prejudicata privilegiului forței	47 373		
BORȘ P.: Discurs rostit în numele baroului la înmormântarea d-lui C. C. Ștephănescu	83 668		
CESĂRESCU N. I.: În chestiunea clauzei pedepsei cu moartea din convențiunile noastre de extradare	1 8		

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

MISSIR P.: Discurs rostit în numele corpului de advocați cu ocazia instalării d-lui Ch. Pheri- ckyde ca Prim-Președinte al Inaltei Curți de casație	28	226
NICOLESCU N.: Rezumat de concluziuni depuse în numele D. Degen, prevenit în procesul cu Enrie et comp. și A. Durant et comp. re- clamanți, pendinte dinnaintea Trib. Ilfov, s. IV	11	87
NÎȚESCU MIHAIL: Art. 186 Proc. civ. nu se aplică la judecătoria de ocol	78	621
ŢECONOMU C.: Discurs rostit cu ocazia instalării d-lui Ch. Phereckyde în postul de Prim-Pre- ședinte al Inaltei Curți de casație	28	225
» — Discurs rostit cu ocazia deschiderei anului judecătoreșc 1906—1907	54	429
» — Discurs rostit la înmormântarea d-lui C. C. Ștefănescu Președinte la Curtea de casație	83	667
OPRESCU ILIE: Domeniul Căilor Ferate Române și art. 616 Cod. civil	9	65
» — Prescripțiunea în contractul de transport pe Căile Ferate Române	32	253
» — Clauza penală în contractul de transport pe Căile Ferate Române	57	453
ORANESCU C.: Articolul 246 Codul civil	17	133
» — Art. 186 Pr. civ. se aplică și la judecăto- riile de ocoale	61	485
» — Despre perimare	64	509
» — Art. 1880 și 1900 Cod. civ.	69	555
PALLADE T. G.: Suspendarea afacerilor civile la ju- decătoriile de ocoale	4	32
PHERICKYDE CH.: Discursul rostit cu ocazia insta- lării sale în postul de Prim-Președinte al Inaltei Curți de Casație	28	222
» — Discurs rostit în numele magistraturei cu ocazia jubileului de 40 ani al Majestății Sale Regelui României	36	285
» — Răspuns la discursul rostit de d-l Procuro- ror General C. Ţeonomu cu ocazia deschi- derii anului judecătoreșc 1906—1907	54	429
» — Discurs rostit la înmormântarea d-lui C. C. Ștefănescu, Președinte la Curtea de casație	83	667
POPESCU ȘC.: Răspuns la discursul d-lui Drăghici cu ocazia deschiderei anului judecătoreșc 1906—1907 la Curtea de apel	55	449
REDAȚIUNEA: Revista anului 1906	1	1
» — Darea de seamă făcută de «Gazette des Tribunaux» din Paris, asupra conferinței d-lui N. C. Schina	5	39
» — Modificările propuse de Inalta Curte de casație la art. 42 din legea timbrului cu privire la liberarea actelor de paupertate	10	73
» — Instalarea d-lui Ch. Phereckide ca Prim- Președinte al Inaltei Curți de casație și a d-lui C. Ţeonomu ca procuror general	28	222
» — Magistratura la jubileul de 40 ani al Maestății Sale Regelui României	36	285

REDAȚIUNEA: Apariția primului volum (ed. II) a co- mentariilor de drept civil de D. Alexandresco	42	333
» — Deschiderea anului judecătoreșc 1906— 1907 la Curtea de casație	54	429
» — Compunerea curților și tribunalelor pe anul 1906—1907	54	436
SCHINA C. N.: O ochire retrospectivă asupra stărei economice în România	7	49
SINESCU P. ION: Despre numiri și înaintări în ma- gistratură	53	421
ȘTEFĂNESCU A. GALAȚI: Asupra statisticei cri- minale (Încercare de sociologie criminală)	83	662
ȘTEFANESCU C. C.: Discursul rostit cu ocazia in- stalării d-lui Ch. Phereckyde la Inalta Curte de casație ca Prim-presidente	28	224
STOENESCU D. DEM.: Câte-va cuvinte în chestia apărătorilor	14	111
» — Câte-va cuvinte despre art. 50, 52, 89 și 91 din legea judecătoriilor de pace	40	323
» Dacă art. 186 din noua Procedură civilă se aplică și la jud. de ocol (<i>adnotație la cartea de judecată oc. I Craiova No. 1361/906</i>)	55	443
» — Bibliotecile instanțelor judecătorești	69	549
» — Cererile reconvenționale a judecătoriilor de pace	81	645
SUCIU I. AL.: Despre privilegiu și ipotecă (<i>adnot. la sent. Trib. Vâlcea No. 88/906</i>)	24	192
» — Darea de seamă asupra scrierei pentru <i>adevăr și cinste</i> de C. A. Popescu	32	259
TANOVICIANU I.: Legiferarea în parlamente și în special în parlamentul român (monografie)	2 4 6 11 13	9 25 41 81 97
» — Art. 28 din condica penală este aplicabil și pentru amenzile pronunțate de judecătorul penal, contra martorilor nesupuși și insolva- bili, în temeiul art. 77, 155, 185, 329 și 378 Pr. penală (Observație la articolul d-lui Ovid Gherghel)	75	597
TEODORESCU ANIBAL: Socialismul juridic	5	33
» Separațiunea puterilor în Stat	35	277
» Sindicatele și obstacolele ce li se opun	39	309
» Socialismul în organizarea Statului nostru	44	349
» Prescripțiunea hotăririlor comerciale	63	501
TONCESCU VASILE: O anomalie. Organizația ac- tuală a justiției militare, constituie o anomalie în statele constituționale	72	573
TONEANU N. C.: Despre moratoriul (<i>adnotație la sen- tința Trib. Prahova s. I No. 85/905</i>)	15	115
TRANCU L. GRIGORE: Concordatul preventiv	55	437
VINCLER EUGENIU: Executarea cărților de jude- cată prin portărei (art. 400 Pr. civ.)	33	261
XENI C.: Jurnalele de amânare a vânzării imobi- liare sunt apelabile?	31	245

JURISPRUDENȚA ROMANA ȘI STREINA

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

A

ABUZ DE INCREDERE. — Prestarea de servicii deosebite, din partea gardienilor nu le ridică caracterul de gardieni, și, prin urmare, nu se poate spune că faptul unui administrator, delegat de Ministerul Domeniilor pentru administrarea unor moșii, de a se fi servit de dânsii la diferite servicii, ar constitui un abuz de încredere, când constant este că ei au fost gardieni, iar salariul avea a li se plăti prin intermediul aceluși administrator.

Ast-fel, întrebuințarea unui gardian, fie în corespondența ce administratorul întreținea cu Ministerul, fie ca vizitiu, nu poate constitui delictul de abuz de încredere. (Cas. s. II, 355/906). 20 161

ACT AUTENTIC. — 1. Dispozițiunile art. 63 din legea comunală de la 7 Maii 1887, care prescrie că în caz de împiedicare a Primarului, el este înlocuit în plenitudinea funcțiilor sale de ajutorul său, trebuiesc a fi interpretate în sensul că, înlocuirea Primarului are a fi făcută nu numai în funcțiunile date lui prin legea specială a comunelor, ci prin ori-ce alte diferite legi.

Ast-fel, ajutorul de Primar, în lipsa Primarului, este în drept a autentifica actele ce cad în competența primăriilor; și asemenea acte sunt valabile ca acte autentice. (Jud. Simila 177/905). 14 109

2. Dacă un act autentic face deplină credință în privința ori-cărei persoane despre existența faptului, pentru constatarea căruia a fost dressat, acel fapt, însă, nu poate produce efecte juridice, ori-care ar fi forma în care ar fi constat, de cât între părțile contractante.

3. Atunci când e loc nu numai de a se dovedi existența unui fapt, ci și de a deduce efectele juridice ale aceluși fapt, spre a le opune unei părți, înscrisul ce se invoacă ca dovadă, trebuie să fi fost făcut chiar între acele părți, și în scopul anume de a servi ca dovadă, căci înscrisul căruia i-ar lipsi una din aceste condițiuni, de și ar face mențiune de faptul juridic interesând pe părți, n'ar putea servi nici odată de dovadă deplină, ci, după împrejurări, numai de un început de dovadă, sau chiar numai de o simplă prezumpțiune. (Cas. s. II, 45/906). 53 426

4. Ori de câte ori un act autentic, pus în executare conform art. 20 din legea autentificării actelor, este susceptibil de interpretare și poate da naștere la o adevărată judecată între părți, această interpretare nu poate fi considerată, nici ca o executare a contractului, nici ca un incident la executare și tribunalul de notariat, care conform legii organizării judecătorești este un tribunal excepțional pentru executări, nu are căderea să judece diferendul dintre părți, care în asemenea cazuri trebuie să ia calea judecătorești, conform dreptului comun. (Cas. s. I, 385/906). 70 560

ACTE DE COMERȚ :

- Bărbier, 4.
- Ceobotar, 2.
- Cismar, 6.
- Muzicant, 5.
- Ornicar, 3.
- Sculptor, 1.

1. Faptul unui sculptor, de a cumpăra marmură, de a lucra singur și apoi de a întrebuința la construcția ce era angajat a face, constituie un fapt de comerț în sensul art. 306 al. 1 din regulamentul organic în vigoare la epoca când a luat naștere acest fapt, iar motivul că acea persoană nu avea atunci firma înscrisă nu poate

schimba natura actului comercial, atât din punctul de vedere că pe acel timp nu exista legea firmelor, cât și pentru că nu înscrierea unei firme stabilește calitatea cui-va de comerciant. (C. Galați s. II, 83/904). 21 168

2. Nu este comerciant ciobotarul, care speculând cu munca sa manuală și personală, fără a lucra ghetete spre a fi vândute, nu are nici atelier, nici magazie pentru vânzare, și a cărui profesie principală consistă în repararea ghetelor vechi, de și, în mod excepțional el ar lucra ghetete noi după comandă. (C. Caen 24 Oct. 1904). 21 172

3. Ornicarul care să mărginește a repara și curăți ornicele ce i se încredințează de clienții săi, nu face act de comerț. El nu devine comerciant de cât atunci când cumpără ceasornice spre a le revinde, sau când întrebuințează lucrători, calfe sau ucenici. (Trib. Tongres (Belgia) 20 Dec. 1905). 21 172

4. Bărbierul sau coaforul care n'are nici un lucrător și care nu cumpără spre a revinde articole de parfumerie, nu este comerciant, ci un simplu meseriaș. (Trib. Bruxelles 20 N-bre 1905). 21 172

5. Muzicantul care se angajează a cânta la un café-concert în timpul reprezentațiilor și al repetițiilor, cu un salariu mensural, nu este de cât un angajat participant la comerțul stabilimentului unde el este atașat.

Prin urmare, tribunalul de comerț este competent a judeca cererea de reziliere a contractului de închiriere de servicii intervenit între directorul aceluși café concert și muzicant. (Trib. Senei 24 August 1906). 61 492

6. Cismarul, care face ghetete după comandă cu materialul său propriu, face fapte de comerț, conform art. 3 al. 1 din Codul de comerț, întru cât dânsul revinde materialul ce l'a cumpărat și după ce l'a pus în lucru.

Prin urmare, dânsul fiind comerciant, urmează că este supus îndatorirei impuse de art. 22 din Codul comercial combinat cu art. 78 din legea timbrului de a avea registre comerciale. (Cas. s. III, 206/906). 69 553

ACT DE COMPROMIS. — Dispozițiunile art. 341 din procedura civilă sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate numai pentru compromisul ce se face pentru judecarea unui proces încă de acum născut; acele dispozițiuni nu se pot aplica unei clauze compromisorii, puse într'un contract de vindere-cumpărare, căci părțile nu puteau să prevadă la stipularea acestei clauze, ce deferende se puteau naște în viitor între dânsese, pentru a determina de mai înainte obiectul judecătorești.

Chestiunea de a se ști dacă părțile litigante au renunțat sau nu la jurisdicțiunea aleasă de dânsese prin clauza compromisorie, constituie o chestiune de fapt, care scapă de sub controlul Curții de casație. (Cas. s. III, 168/906). 64 515

ACT DE PROCEDURĂ. — 1. O procedură nu se poate anula de cât de la actul care a dat naștere la acea nulitate. Prin urmare, ori de câte ori se anulează un act de procedură, pentru ziua fixată din nou, nu trebuie refăcut de cât acel act care a fost declarat nul. (Trib. not. Ilfov, 18 Oct. 1905). 3 21

Adnotație de I. N. Cesărescu

2. Conform art. 79 și 110 din legea judecătorilor de ocoale, procedura înaintea acelei instanțe având a se îndeplini de însăși partea reclamantă sau oponentă, care devine reclamant prin faptul introducerii opozițiunei, de aci rezultă că un oponent care e dator a îndeplini procedura pentru termenul ce i s'a fixat de ju-

decător, e presupus că tacitamente a luat cunoștință de acel termen, și deci nu se poate plânge că nu a fost citat în acea opoziție, sau că nu ar fi avut cunoștință de termen. (*Jud. Marginea R.-Sărat 161/906*) 35 283

3. Art. 81 din legea judecătorilor de pace, ne-reglementând modul cum are a se comunica un act de procedură unei societăți comerciale, urmează a se observa în această privință dispozițiunile generale din codul de procedură civilă.

După aliniatul 2. combinat cu penultimul aliniat al art. 75 din procedura civilă, în ce privește societățile comerciale, până la lichidarea lor de fapt, citațiile și ori-ce act de procedură au a fi predate la scaunul societății, în mâna funcționarului însărcinat cu primirea actelor sau corespondenței. (*Cas s. III. 99/906*) 48 383

4. Dispozițiunile art. 75 alin. 4 din procedura civilă, care reglementează modul cum are a se comunica citația sau un act de procedură unei persoane ce se găsește ca pasager într'un hotel, nu poate fi aplicabil și în cazul când cine-va a închiriat o cameră sau un apartament cu luna sau cu anul într'un hotel, și care persoană se slujește de proprii săi servitori, iar nu de servitorii și portarul hotelului. (*Jud. I București, 3 Iunie 1903*) 49 395

ACT SEMNAT PRIN PUNERE DE DEGET. — Un act semnat prin punere de deget, și legalizat de Primărie, nu poate fi privit nici ca act autentic, întru cât funcționarul care l'a legalizat nu avea o atare competență, nici ca act sub semnătură privată, întru cât nu poartă semnătura celui ce se obligă.

Prin urmare, conform art. 1172 C. civil. un atare act, nu poate face nici o probă în justiție. (*Cas. s. I 301/906*) 56 451

ACT DE VINZARE. — De și, după art. 723 Pr. civilă, drepturile care rezultă din actele de înstreinare ale proprietăților nemiscătoare nu pot fi opuse celor de al treilea cari au dobândit drepturi asupra nemiscătorului, de cât din zina transcrierii lor, totuși, același articol, în aliniatul său final, exclude cazurile de viclenie, între care intră evident și simulațiunea. Prin urmare, ori de câte ori se dovedește că un act de înstreinare a unui imobil este simulat, acel act se consideră fără ființă și deci nu intră în dispozițiunile art. 723 Pr. civ. (*Trib. Prahova s. II 492/905*) 39 312

ACTELE STAREI CIVILE. — 1. Dispozițiunile art. 23 al regulamentului de stare civilă din 1866, nu se pot aplica numai la actele de naștere, ci la orice fel de act de stare civilă omis a fi trecut în registre.

Prin urmare, și actele de deces omise a se trece în registrele stărei civile sunt de resortul tribunalului a fi alcătuite după cercetare și prin hotărîre ce servește ca act de deces; căci, textul regulamentului se referă la actele de stare civilă ce sunt mai frecvente și anume la nașteri, urmând ca prin analogie acea dispoziție să fie aplicată și la cele-lalte cazuri: deces și căsătorie, întru cât prin art. 54 Pr. civilă, tribunalele au o competență generală a tuturor cauzelor civile.

Art. 33 din codul civil nefiind limitativ, ci pur enunțiativ, nu se aplică numai la cazurile anume prevăzute: de inexistența sau pierderea registrelor, ci și la cazul când un act al stărei civile a fost omis de a fi trecut în registre dintr'o împrejurare de forță majoră, tribunalele avînd în această privință o latitudine de apreciere. (*C de apel Galați s. I 205/905*) 7 53

2. Art. 23 din regulamentul pentru serviciul actelor stărei civile, din 3 Decembrie 1866, prescriind că numai nașterile, care n'au fost înscrise în termenul prescris de lege, se pot înscrie mai târziu, după îngăduirea tribunalului, dată în urma unei prealabile cercetări, fără a menționa nimic pentru decese; de aci reese că cererea ce

se adresează tribunalului în acest sens este ne-admisibilă. (*Trib. Covurluii s. I 143/905*) 7 55

3. Nu este loc de a se modifica, pe cale de rectificare, sexul unui copil arătat prin actul său de naștere, atunci când este cu neputință de a se determina sexul acestui copil. (*Trib. Gand 8 Ianuarie 1900*) 12 96

4. Faptul din partea părintelui, sau din partea aceluia care a asistat la o naștere, de a nu declara la ofițerul stărei civile nașterea unui copil care s'ar fi născut mort, precum și faptul de a înmormânta acest copil fără o autorizare prealabilă, nu se pedepsește, mai ales dacă acel care n'a făcut declarația prescrisă de lege, era de bună credință. (*C. Iași s. I 14 Aprilie 1906*) 42 337

Observație de d. D. Alexandresco

ACHIESARE — 1. Executarea unei hotărîri, atunci numai ridică părții dreptul de a face apel sau recurs, când acea executare nu se poate explica alt-fel de cât prin achiesarea dată de parte la acea hotărîre.

2. Statul nu poate achiesă la o hotărîre condamnatoare, fără îndeplinirea formalităților cerute de lege. (*Cas. s. I 313/906*) 55 439

ACȚIUNE — 1. Mai multe persoane pot fi împreună reclamante, când între ele există o legătură de interes ca privire la pricină și când dreptul se întemeiază pe același fapt juridic. (*Jud. Drăgășani 1566/906*) 63 507

2. Potrivit art. 70 combinat cu 72 din Proced. civilă, părțile sunt îndatorate ca, odată cu reclamațiunea, să depună în copii și actele de care se servă, iar pârătul să depună asemenea acte cu 15 zile înainte de înfățișare. Nefiind îndeplinită acestei formalități atrage, pentru partea care nu s'a conformat, pierderea dreptului de a mai produce asemenea acte, dacă nu dovedește că împrejurări independente de voința sa l'au împiedecat a depune actele în termenul prescris de lege.

Potrivit dispozițiunilor aceluiași texte, părțile vor putea cere înfățișarea actelor originale spre a le verifica.

Prin urmare, săvârșește o omisiune esențială instanța de fond, când omite a se pronunța atât asupra decăderii trase din art. 70 și 72 Pr. civ., cât și asupra cererii de amânare, pentru a se verifica actele originale prezentate în instanță. (*Cas. s. III 165/906*) 66 528

ACȚIUNE GAMBIALĂ — Excepțiunea de tardivitatea intentării acțiunii cambiale după termenul de 15 zile de la protest, față de girant, de și fondată pentru pierderea acțiunii cambiale contra giranților, totuși, o asemenea excepțiune spre a fi admisibilă, urmează a se propune la prima înfățișare.

Prin urmare, chiar dacă s'ar admite că asemenea excepțiune poate fi propusă și pentru prima oară în apel, totuși, expresiunea, «prima înfățișare» trebuie interpretată în sens strict adică la primul termen de înfățișare în apel. (*Trib. Gorj 13/906*) 48 385

ACȚIUNE IN DESAVUARE — Copilul născut înainte de împlinirea a 180 zile de la celebrarea căsătoriei, este considerat conceput înainte de celebrarea căsătoriei. Un atare copil este, în principiu, legitim și pentru a răsturna o atare prezumpțiune legală în favoarea sa, trebuie a se introduce acțiunea în tăgăduire de paternitate (*désaveau*).

Această acțiune aparține tatălui său moștenitorilor săi și să prescrie în termenile arătate de art. 290 C. civil spre deosebire de acțiunea în contestațiune a legitimității care aparține terților și este imprescriptibilă (*Trib. Romanați 14 Iunie 1906*) 54 434

ACȚIUNE PAULIANĂ — 1. Pentru succesul unei acțiuni pauliane sarcina ce incumbă reclamantului este de a dovedi: 1-iu) Existența legală a creanței sale, față de debitor; 2-lea) că, creanța

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

sa este anterioară actului atacat; 3-lea) prejudiciul, adică actul de înstrăinare îndeplinit de debitor să fie păgubitor pentru creditor; al 4-lea) fraudă debitorului, și al 5-lea, convenția frauduloasă a terțiului achizitor.

- 2. De și parte din doctrină este de părere că, creditorul condițional, (cum ar fi o creanță coprinsă într'un testament supusă condițiunei de a fi consfințită ca toate cele-alte clauze din acel testament prin nerevocarea lui) nu are exercițiul acțiunei pauliane, însă atunci când asemenea creanță, în afară de constatarea ei prin testament, a fost confirmată prin jurământul judiciar deferit reclamantului și prestat de dânsul ea a dobândit existența legală față de debitor.
- 3. Prejudiciul pentru creditor este evident pentru toate actele frauduloase de natură a determina sau mări insolabilitatea debitorului, diminuând patrimoniul său prezent și viitor, iar printre aceste acte, intră în primul rând cele de pură liberalitate cum și cele în formă de titlu oneros și care deghează o liberalitate.
- 4. Existența convenției frauduloase a terțiilor achizitori constituie o cestiune de fapt, care poate rezulta din împrejurările în care s'a efectuat actele de înstrăinare, săvârșite între debitor și terții achizitori (*Jud Voinești Februarie 1906*). 39 314

Anotație de d. Ionescu Dolj

ACȚIUNE POSESORIE. — 1. Pentru ca o acțiune posesorie să fie admisibilă, ea trebuie să întrunească condițiile prescrise de art. 60 din legea judecătorilor de ocoale, între care se află și condiția ca acel care o exercită să se posede cu titlul de proprietar (*animo domini*), iar nu cu titlul precar.

- 2. Dreptul arendașului sau locatarului este personal, concepțiunea juridică în care acest drept ar fi real și ar avea de consecință pentru arendaș sau locatar posibilitatea exercitărei acțiunilor posesorii, fiind astăzi de toți părăsită.
- 3. Arendașul sau locatarul posedând în numele proprietarului și fiind un detentor cu titlul precar, nu poate, în principiu, exercita acțiunile posesorii.
- 4. Arendașul sau locatarul are exercițiul acțiunilor posesorii numai atunci când este împedat în folosința dreptului său printr'o tulburare simplă de fapt, nu însă și atunci când acel care turbură posesiunea lui întemeiază acest fapt pe un pretins drept de folosință asupra lucrului arendat sau închiriat. În acest caz, acțiunea posesorului aparține numai proprietarului, în baza art. 1428 din codul civil. (*Trib. Vaslui 23/906*) 36 292

- 5. Pentru ca o acțiune posesorie să fie admisă trebuie ca, pe lângă alte condițiuni, posesiunea reclamantului să însușească și condițiunile cerute de art. 1846 și 1847 C. civil; iar pentru ca o posesiune să fie exercitată în condițiunile cerute de sus citatele articole, trebuie să fie exercitată sub nume de proprietar «*animo domini*». Prin urmare, arendașul având un drept personal iar nu real asupra lucrului arendat, și posesiunea sa, ne fiind *animo domini ci alieno nomine*, nu are acțiune posesorie contra turburării posesiunei, când autorul își întemeiază asemenea turburare pe un drept. (*Trib. Romanați 2 Iunie 1906*) 49 392

ACȚIUNE ÎN REPETIȚIUNE. — Cazul de supraviețuire fiind viitor și incert constituie o adevărată condițiune care, până la îndeplinirea ei, suspendă existența obligațiunei.

Este supusă acțiunei în restituire plata nedatorită făcută din eroare, și legea nu a făcut nici o distincțiune între eroarea de fapt și eroarea de drept în această privință. (*C. Cas. s. III 4/906*) 13 103

ACȚIUNE ÎN REVENDICARE. — 1. Proprietarul emba-

ticar are exercițiul acțiunei reale în revendicare contra uzurpatorilor dreptului său de quasi-proprietate asupra fondului concedat (*Jud. Voinești 582/905*) 37 298

- 2. Reclamantul în revendicare poate să dovedească dreptul său prin ori-ce acte care recunosc existența lui, fără a se distinge între acele numai declarative sau translativ de proprietate. (*Cas. franceză 3 Ian. 1905*) 73 588

ADOPTIUNE. — Legiuitorul, prin art. 323 C. civil, cerând înscrierea hotărârei de adopțiune în termen de trei luni, de la pronunțarea ei, ca o manifestare a voinței părților de a persista în adopțiune, scopul legii se satisface în destul prin cererea de înscriere făcută înăuntrul termenului de trei luni, de oare ce părțile au făcut tot ce le-a stat prin putință spre a se conforma legii, și nu pot suferi din cauza neglijenței sau chiar a relei credințe a ofițerului stărei civile care, de și a primit cererea de înscriere în termen, a înscris, însă hotărârea peste termen. (*Cas. s. I 339/905*) 12 93

Vezi și nota redacției ce o însoțește

ADULTER. — Desfacerea căsătoriei prin pronunțarea divorțului, neputând șterge faptele petrecute pe când căsătoria își avea ființa, de aci rezultă că soțul inocent poate urmări acțiunea în adulter contra soției sale culpabilă de acest delict, chiar în urma desfacerei căsătoriei prin divorț. (*C. București s. II 921/905*) 64 515

ADVOCAT. — 1. Advocații putând, potrivit organizării noastre judecătorești, participa la darea sentințelor judecătorești fie ca procurori, fie ca judecători, de aci rezultă că există incompatibilitate între profesia de comerciant și cea de avocat, după cum există incompatibilitate între profesia de comerciant și funcțiunea de magistrat.

O persoană care exercită profesiunea de comerciant nu poate deci fi înscrisă în corpul advocaților. (*Cons. disciplină advoc. Prahova 4/906*) 7 55

Vezi nota redacției ce o însoțește

- 2. Prin art. 1 din legea de la 6 Decembrie 1864, se dispune că, nimeni nu va putea exercita profesiunea de avocat, dacă nu este român sau naturalizat român, și de nu va fi titrat, iar prin art. 3 al legii din 8 Iunie 1884 se declară nule înscrierile făcute în tabloul advocaților după 1 Iunie 1884, în contra dispozițiilor art. 1 și 2 din legea de la 1864 (*C. Cas. s. I 418/905*). 17 134

- 3. Legea consituirii corpului de advocați din 1864 cât și cea modificătoare din 1884, cari stabilesc condițiunile cerute pentru ca cine-va să poată fi avocat, nu conțin nici o dispozițiune care să facă incompatibilă profesiunea de avocat cu aceea de comerciant.

Prin urmare, o persoană, de și comerciant, poate fi înscris ca avocat întru cât întrunește condițiunile cerute de legea constituirei corpului de advocați (*C. București s. I 50/906*) 23 185

AFIPIE ȘI PUBLICAȚIUNI: Vezi «Urmărire imobiliară». ALIMENTE. — 1. Tatăl vitrig (vitricus) nu datorește personal alimente copilului ce femeea sa ar fi avut dintr'o căsătorie anterioară.

Această obligație nu apasă de cât asupra mamei copilului. (*Trib. Gand. 11 Martie 1904*) 35 284

- 2. Dispozițiile legale care impun unor persoane obligația de a-și da reciproc alimente, constituind niște legi de poliție și de siguranță publică, sunt aplicabile și străinilor. (*Cas. Franceză 22 Iulie 1903*). 35 284

- 3. Diferitele categorii de persoane, cărora legea impune obligația alimentară, nu sunt ținute a o îndeplini toate deodată, ci în mod succesiv, unele în lipsa altora. Ținându-se deci socoteală de ordinea în care art. 203 și urm. din codul civil

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

(185 și urm. C. rom.) enumără persoanele îndatorite a presta alimentele, această obligație apasă: 1° asupra soțului; 2° asupra descendenților; 3° asupra ascendenților; 4° asupra ginerilor și nurorilor, etc. (Trib. Albi 15 Dec. 1905).

41 332

AMENZI. — Art. 28 din cond. pen. este aplicabil și pentru amenzile pronunțate de judecătorul penal, contra martorilor nesupuși și insolubabili, în temeiul art. 77, 155, 185, 329 și 368 din proc. p. (monografie de Ovid Gherghel cu nota aprobatoare a d-lui I. Tanoviceanu).

75 597

ANATOCISMUL. — Convențiunea de anotocism nu este permisă de cât dacă este făcută pentru dobânzi datorite și ajunse la scadență; de unde rezultă că părțile nu pot de mai înainte să capitalizeze anuitățile dobânzilor. Aceste dobânzi păstrându-și caracterul lor, sunt atinse de prescripția cincinială statutară de art. 2277 C. civ. (1907 C. rom.). (C. Ap. Paris, 4 Mai 1905).

73 588

ANUL DE DOLIU. — 1. De și este exact în drept, că acțiunea pe care art. 1279 C. civ. o acordă văduvei pentru anul de doliu, este un drept personal al ei, pe care nu-l pot exercita moștenitorii ei, însă atunci când asemenea acțiune a fost intentată de femeie, ea a intrat în patrimoniul său, și moștenitorii ei, găsind-o în succesiune o pot continua până la rezolvarea ei definitivă pe cale judecătorească.

2. Drepturile pe care art. 648 C. civil le acordă femeii, fiind cu totul instinctive de acelea pe care i le acordă art. 1279 C. civil, iar pe de altă parte, ne existând vre-un text de lege care să prescrie că femeia care și-a exercitat acțiunea bazată pe art. 684, numai poate pretinde drepturile ce i le acordă art. 1279 C. civil pentru anul de doliu de aci rezultă că văduva poate exercita și cumula ambele aceste acțiuni.

3. Legiuitorul, când a acordat femeii dreptul de abitațiune în casa fostului său bărbat, în timpul anului de doliu, a înțeles fără îndoială că dânsa să aibă dreptul de a locui și uza de întreaga casă și în aceleași condițiuni de comoditate cum a trăit în timpul conviețuirii cu bărbatul său. (C. București S. I 236/906)

73 586

APĂRĂTORI. — 1. Legea judecătorilor de pace din 1896, prin art. 123, derogând la principiul sus arătat, pentru apărătorii de pe lângă judecătorii de pace, acordă dreptul de a exercita această profesie, chiar și acelor netritați cari vor fi funcționat în timp de doi ani cel puțin, ca judecător sau ajutor de judecător de pace, ca grefieri de Curți sau tribunale; și această excepțiune pusă la principiul sus arătat nu poate fi întinsă, și nu se poate acorda această favoare altora, de cât celor ce întrunesc aceste condițiuni expres prevăzute prin art. 123 din legea judecătorilor de pace.

Ast-fel, funcțiunea de ajutor de sub-prefect neintrând în nici una din categoriile arătate în articolul 123 cel ce a servit în asemenea funcțiune, nu poate figura în tabloul apărătorilor de pe lângă judecătorii de pace.

2. Dacă prin al. II-lea de sub art. 123 din legea judecătorei de pace, alcătuirea tabloului apărătorilor de pe lângă judecătorii s'a dat în căderea Președintelui tribunalului, iar prin ultimul alineat se dispune că, în caz de abateri grave de la datoriile profesionale, tribunalul poate retrage apărătorului autorizarea de a exercita profesia, de aci nu poate rezulta că o înscriere odată făcută de Președinte în contra legii, nu s'ar putea retrage de tribunal, de oare-ce prin această ultimă dispozițiune, legiuitorul nu se ocupă de cât de acei ce au fost înscriși ca întrunind condițiunile prescrie în primul alineat, iar nu și de înscrierile făcute contra legii, declarate nule prin art. 3 sus citat. (C. cas. S. I. 418/905)

17 134

APEL. — 1. Termenul de apel în materie comercială este de 30 zile, conform dispozițiunilor art. 904 din codul comercial, și curge de la pronunțare

când sentința s'a dat în contradictor, și de la primirea copieii când s'a dat în lipsă.

Cum însă art. 904 C com nu arată dacă calculul acestui termen are a se face pe zile libere sau nelibere, urmează a se observa, în această privință, dispozițiunile art. 729 din procedura civilă, care prescrie că termenele au a se calcula pe zile libere. (Cas. S. III 65/906)

25 200

2. După art. 197 din procedura penală, dreptul de apel al părții civile în materie corecțională este absolut și general, așa că, ori care ar fi sentința primei instanțe, partea civilă are dreptul ca înaintea Curții de apel să stabilească existența delictului, care este însăși cauza cererii sale de despăgubiri.

Ast-fel, partea civilă nu poate fi privată de dreptul de apel, prin faptul că prima instanță a pronunțat o sentință achitătoare în contra căreia Ministerul public nu a făcut apel; — că, prin faptul neapelării Ministerului public, nu s'a ridicat faptulul imputat prevenituului caracterul de delict penal, căci, declarațiunea de achitare a primilor judecători, nu poate fi privită ca definitivă față cu partea civilă, investită cu dreptul de apel, fără a nimici prin aceasta chiar acest dreptul de apel (C. București S. II 630/906).

58 471

3. După art. 92 din legea judecătorilor de pace, termenul de apel pentru cărțile de judecată pronunțate contradictoriu curge din ziua pronunțării lor, iar pentru cele date în lipsă, din ziua comunicării lor. De la acest principiu, prin ultimul alineat de sub același articol, s'a derogat numai dacă cartea de judecată s'a dat asupra unei contestațiuni la executare sau în urma unei opozițiuni, cazuri în care termenul de apel curge de la pronunțarea hotărârii asupra contestațiunii sau opozițiunii.

Prin urmare, și întru cât excepțiunile sunt de drept strict, și nu se pot întinde la cazuri neprevăzute în lege, mai ales când ele pot avea de efect, ca în specie, pierderea unui drept, iar pe de altă parte, excepțiunea aplicării art. 151 pr. civ. la prima instanță nefiind prevăzută în citatul articol, de aci rezultă că în caz când se aplică art. 151 la prima instanță, termenul de apel curge tot de la comunicare. (Cas S. I 338/906)

61 489

4. Art. 326 din Proced. civilă prevede că petiția de apel va cuprinde numele, pronumele, profesia și domiciliul apelantului și al părâtului, precum și mijloacele de apel, fără a arăta care din aceste formalități sunt substanțiale și prescrie sub pedeapsă de nulitate.

Așa dar, nu se poate anula un apel, pe motiv că nu cuprinde arătarea domiciliului apelantului de oare-ce, conform art. 735 al. 3 din Proced. civilă, un act de procedură se declară nul numai dacă nulitatea actului este formal prevăzută de lege. (Cas. S. III 269/906)

82 660

ARBITRI. — 1. De și în principiu tribunalele au plenitudinea jurisdicțiunii, legiuitorul însă a derogat la acest principiu încuviințând părților dreptul de a conveni printr'un contract de compromis a fi jucate de arbitrii, stabilind prin art. 353 Pr. civ. modul de procedare al cercetării și judecării pricinii și permițând părților prin ultima dispoziție a acestui articol de a deroga și de la această procedură, însă cu condiție ca această îndrituire să fie arătată în actul de compromis, bine înțeles nu în termenii sacramentali, ci fiind suficient ca să reiasă neîndoios voința părților de a deroga de la modul de procedare a cercetării și judecării pricinii, înscris în lege.

Prin urmare, dacă din decizia arbitrară se constată că super arbitrul a judecat de odată împreună cu arbitrii, fără să fi primit o asemenea îndrituire prin contractul de compromis, decizia arbitrilor fiind dată cu violarea art. 353 Pr. civ. este isbită de nulitate, de oare-ce, acel articol nu prevede asemenea mod de judecare, și nici din

actul de compromis nu reese voința părților de a deroga de la acel mod de judecare.

- 2. De și în art. 336 Pr. civ., care prevede cazurile pentru care părțile pot cere nulitatea hotărârei arbitrilor nu se menționează și cazul prescris de art. 353, nu este mai puțin adevărat însă că, atât Codul civil, cât și Procedura civilă prevăd, în afară de nulitățile create de lege numite nulități textuale, și alte nulități ce rezultă din spiritul, legei, numite nulități virtuale imperios cerute de interesul general, care predomină în cauză, între cari intră netăgăduit și formalitățile ce au a fi observate la modul judecării arbitrilor. (Trib. not. Ilfov 311/906) . . . 72 578
- ART. 246 CODUL CIVIL (monografie de C. Orănescu). 17 133

ASIGURĂRI AGRICOLE. — Importanța unei case de asigurări agricole. Necesitatea înființării ei de către Stat (monografie de St Chicoș) 70 557
 71 565
 73 581
 74 589
 76 605
 77 613

ATENTAT LA BUNELE MORAVURI — Art. 267 C. penal, pedepsește cu închisoare de la 6 luni până la 2 ani și cu amendă de la 50 până la 1500 lei, pe acei cari atentează la bunele moravuri, atățând, favorizând sau înlesnind obișnuit desfrânarea sau corupțiunea tinerilor de ambele sexe mai mici de 21 ani.
 Acest articol nu distinge între cazul când atățarea se face pentru satisfacerea pasiunilor altora, sau pentru satisfacerea propriilor pasiuni, termenii articolului fiind generali. (Cas. s. II 2564/906). 78 625

AUTORITATEA LUCRULUI JUDECAT :
 Capacitatea de a cumpăra 1
 Considerentele hotărârei 7
 Elementele lucrului judecat 4
 Eroare 3
 Lucru judecat în penal 6
 Ordonanță de adjudecare 2
 Proces verbal 5

1. Există autoritatea de lucru judecat, ori de câte ori, prin a doua cerere în judecată, se pune în discuțiune aceeași cestiune ce fusese deja judecată având acelaș obiect, între aceleași persoane și pentru aceeași cauză.

Ast-fel, când cu ocaziunea unei vânzări silite, s'a discutat capacitatea adjudecatarului de a dobândi imobile rurale, și s'a hotărât definitiv că dânsul are capacitatea de a cumpăra asemenea imobil, aceeași cestiune nu mai poate fi pusă din nou în discuțiune pe calea unei acțiuni principale, fiind lucru judecat.

2. De și în principiu ordonanțele de adjudecare, nu sunt hotărâri judecătorești și deci nu ar putea avea caracterul lucrului judecat, însă dacă cu ocazia unei vânzării silite, tribunalul e chemat să statueze asupra unui incident de drept, care constituie între părți o adevărată contestațiune, asupra acestui incident există o judecată contencioasă și hotărârea ce tribunalul pronunță are ca hotărâre judecătorească, autoritate de lucru judecat.

3. Pentru menținerea ordinii în societate și a bunurilor raporturi între indivizi, legiuitorul a găsit de cuviință ca să acorde hotărârilor judecătorești care tranșează diferite conflicte, și cari au rămas definitive prin epuizarea căilor de atac, pe de o parte prezumțiunea că aceea ce ele coprind este adevărul absolut, iar pe de altă parte să nu mai permită o nouă discuție asupra celor hotărâte.

Prin urmare, chiar dacă tribunalul ar fi interpretat greșit legea rurală din 1864, și de și eroarea ar purta asupra unei cestiuni ce interesează ordinea publică, întru cât însă hotărârea tribunalului a rămas definitivă prin nefacerea de recurs a căpătat autoritate de lucru judecat, asupra căreia nu se mai poate reveni sub nici un cuvânt și în nici un mod. (Trib. Dâmbovița 661/905). 21 169

4. Pentru ca să existe autoritatea lucrului judecat trebuie ca a doua cerere în judecată să aibă același obiect pe care îl avea prima cerere; să fie întemeiată pe aceeași cauză; să fie între aceleași părți, și să fie făcute de ele și în contra lor în aceeași calitate. (Trib. Putna s. I, 13 Martie 1906). 33 267

5. Procesele verbale încheiate de judecătorii sindici, cu ocazia verificării creanțelor nu au autoritatea lucrului judecat, căci asemenea acte constituiesc titlu, numai pentru timpul cât line operațiunile falimentului și creditorul care n'a fost plătit sau acel care a fost respins de la masa falimentului, nu și perde dreptul de ași urmări pretențiunile pe cale ordinară. (Trib. Drohoi 4 August 906). 56 452

6. De și art. 383 Pr. pen. relativ la autoritatea lucrului judecat în penal prevede, că o persoană achitată nu mai poate fi acuzată pentru același fapt, însă, această dispozițiune a legii nu se poate aplica de cât la delictele instantanee, adică acelea care ia sfârșit de îndată ce au fost îndeplinite, iar nici de cum și la delictele continue sau succesive, care consistă în repetițiunea sau prelungirea infracțiunii; căci aceste delict, neavând de obiect același fapt, sau mai multe, dar indivizibile, pot fi urmărite și reprimite prin plângerii sau exercitare de acțiuni publice succesive. (Cas. s. II 500/906). 58 454

7. Autoritatea lucrului judecat rezidă nu numai în dispozitivul unei hotărâri, ci și în considerentele pe care judecătorul se întemeiază, precum și în concluziunile puse de părți, cari sunt adevărate elemente constitutive ale dispozitivului; căci numai din examinarea acestora se poate ști ce s'a dedus în judecată și cât s'a judecat. (Cas. s. III 268/906). 81 648

B

BANCRUTĂ. — Din întreaga economie a codului de comerț, și mai ales din art. 324, 325 și 326 din acest cod rezultă că bancruta este o consecință a falimentului și că acolo unde nu este faliment nu poate să existe nici bancrută; fiind că starea de faliment este o condiție sine qua non a delictului de bancrută (Trib. Tecuci 469/901) 45 363

Adnotație de Ionescu Dolj

BANCRUTĂ SIMPLĂ. — Delictul de bancrută simplă pentru neplata cotelor concordatate, nu ea naștere de cât în momentul când a sosit scadența termenilor de plată fără ca falitul să fi achitat ratele.
 Prin urmare, dacă în acest moment, falitul se găsea militar, trecut în controalele armatei conform art. 62 al. 2 din codul justiției militare, el este justițiabil de instanțele militare. (Cas. s. II 584/906) 51 407

BĂUTURI SPIRTOASE — Vezi «Legea băuturilor spirtoase».

BESMAN — 1. În legislațiunea noastră, închirierile în perpetuitate sau ereditare, existente în momentul aplicării codului civil au fost menținute și consfințite prin art. 1415 C. civil sub numele de emfiteuză, embatic sau besman, iar reglementarea lor, a fost supusă legiuirilor existente în momentul când ele au luat ființă

Prin urmare, monopolurile ce au proprietarii unui târgușor, de a tăia carne, de a vinde lumânări, etc. și de a percepe taxe pentru aceste drepturi, sunt recunoscute ca valabile, fie că ele au fost conferite acelor proprietari prin diferite hrisoave domnești, fie prin convenția părților.

2. Legiuitorul, prin art. 21 al. 12 din Constituțiune, a desființat numai monopolurile care au caracterul unor privilegii de clasă, nu și acelea care rezultă din convențiunea părților în conformitate cu principiile legii atunci existente (Jud. Tutova 8 Dec. 905) 10 78

A se vedea și nota redacției ce o însoțește

3. După art. 1516 din codul Calimach, bezmănarul nu este în drept a cere scăderea sau reducerea canonului anual ce este dator a plăti proprietarului, de oare-ce canonul emfiteotic nu este datorit ca un echivalent a folosinței, ci ca o recunoaștere a nudei-proprietăți, pe când dijmănarul nu este obligat să plătească dijma de cât în măsură cu producțiunea fondului.
 4. Bezmanul poate fi temporar, pe când dijma intrând, precum s'a spus mai sus, în categoria contractelor de locațiune perpetuă, nu poate fi înființată pe un timp determinat.
 5. Plata bezmanului se face în o sumă de bani hotărâtă de proprietarul fondului, și acest mod de plată nu poate fi schimbat, pe când dijma se plătește în natură, putându-se schimba modul de plată prin convenția părților. Prin schimbarea modului de plată nu se schimbă însă natura contractului.
 6. După art. 1527 din codul Calimach, bezmănarul perde dreptul său asupra locului cu bezman, dacă fără știrea și primirea proprietarului, l'a mutat asupra altei persoane, dispoziție inaplicabilă nămitorului pe moștenire, și deci nici dijmănarului.
 7. După art. 1519 din codul Calimach, neplata dijmă, datorite pe un an sau pe mai mult timp, dă drept proprietarului de a sechestra și vinde prin licitație folosurile lucrului, fără să se prevadă perderea a însuși dreptului de folosință; pe când după art. 1517 din același cod, neplata bezmanului în curs de doi sau trei ani, atrage pentru bezmănar perderea dreptului său.
 8. Această decădere, aplicabilă bezmănarului, nu poate fi aplicată dijmănarului, decăderile de drepturi fiind de strictă interpretare și neputând fi întinse prin analogie la alte cazuri de cât aceste pentru care au fost stabilit. (*Trib. Iași secț. I 377/905*). 32 257
Vezi și «Dijmă»
- BUNURI.** — Bunurile dobândite de către femeie, în timpul căsătoriei, prin exercițiul unei profesii sau industrii, sunt dotale? (*monografie de Dimitrie G. Maxim*). 50 397
- BUNURILE STATULUI.** — Vezi «Legea vânzării bunurilor Statului».

C

- CAMBIE.** — 1. Giratorul posterior scadenței nu mai poate avea drepturile de a recurge la o acțiune cambială spre a fi plătit fie de emitent, fie de acceptant, fie de unul din giranții anteriori.
2. Girul posterior scadenței are efectul unei cesiuni conform codului civil și pentru că giratorul posterior scadenței, alt-fel cesionarul, să poată exercita drepturile pe care cedentele le-ar fi putut exercita contra emitentului, contra acceptantului său contra unui girant anterior, trebuie ca cesiunea să fi fost notificată celui de la care se cere plata, alt-fel, în lipsa notificării făcute în regulă, conform regulilor codului civil, plata nu se poate cere. (*Cas s. I 214/905*). 1 2
 3. Girul pus pe o cambie după scadență, produce numai efectul unei cesiuni de creanță; prin urmare nu transferă cesionarului efectele cambiale în contra obligatului principal.
 4. Singura acțiune ce are posesorul unei cambii venită în proprietate prin gir după scadență, este sau o acțiune comercială sau o acțiune civilă, după natura obligației.
 5. Pentru exercițiul acestei acțiuni e necesar, potrivit art. 1393 cod. civil, să fi notificat debitorului cesiunea; că atât timp cât el n'a făcut această comunicare nu se poate prevala de acțiunea de plată în contra debitorului. (*Trib. Neamțu 28/904*). 1 4
 6. Consemnarea sumei de bani prevăzută în cambie nu este liberatorie de cât dacă plata cam-

- biei n'a fost cerută la scadență. Posterior aceea, dacă creditorul refuză primirea plății, debitorul trebuie să recurgă la procedura ofertei și consemnațiunii (*Jud. I Galați*). 27 219
7. Dispozițiunile art. 275 Cod. comercial, relative la cambiile scrise de un altul de cât debitorul, că în cazul când dănsul (debitorul) nu este comerciant, industriaș, plugar, vier, slugă sau lucrător cu mâna, pentru a subscrie în mod valabil cambia, e dator să adauge la semnătura sa cuvintele: «Bun și aprobat», arătând și în litere suma pentru care se obligă, constituie o dispozițiune imperativă a cărei neîndeplinire are de consecință destituirea cambiei de efectele ei speciale.
Ast-fel, acțiunea pentru neplata unor asemenea efecte, cari de și conțin formula «bun și aprobat», însă debitorul nu arată în litere suma pentru care se obligă, nu se poate intenta pe cale de acțiune cambială, ci pe cale de acțiune ordinară. (*Trib. Bacău 117/906*). 38 306
 8. Formula «bun și aprobat», fiind o condițiune esențială de formă a unei cambii, ea fiind cheazășia pe care legiuitorul a voit s'o dea debitorului ce se găsește în afară de acele categorii enumerate de art. 275 codul comercial, de aci rezultă că dacă coprinsul unor cambii nu este scris în întregul lui de debitor, ci numai scris, fără a se fi înserat pe lângă semnătură si formula «bun și aprobat» prescrisă de art. 275 C. com., acea cambie nu poate fi considerată ca efect cambial, și aceasta fără distincțiune între cazul când cambia este emisă de un singur debitor, sau când ea ar însuși obligațiunea mai multora. (*Trib. Fălciu 14/906*). 58 455
- CASA ȘCOALELOR.** — 1. Casa școalelor înființată prin legea din 9 Martie 1896, are dreptul nu numai de a priveghia dar și de a controla într'un mod efectiv administrația fondurilor așezămintelor prevăzute la art 16 din acea lege, drept prevăzut și prin art. 74 din regulamentul acelei legi, regulamentul care nu poate fi înlăturat de instanțele judecătorești de cât numai atunci când el conține dispozițiuni în contradicție cu textul legii. (*Trib. Ilfov s. III jurn. 9132/905*). 22 177
2. După dispozițiunile art. 19 al. ultim din legea Casei școalelor, această Casă are dreptul să ceară justiției de a-i încredința administrațiunea tuturor fundațiilor școlare, cari din orice cauză este lipsită de administratori instituții conform dispozițiunilor testamentare ale celui ce a înființat fundațiunea.
Prin urmare, cu drept cuvânt instanța de fond decide că administrațiunea fundației Bașotă să treacă la Casa școalelor, când stabilește că administrațiunea Institutului așa cum a fost orânduită prin testament, nu mai poate continua din cauză că se găsește fără administrațiune.
 3. Casa școalelor, având toate drepturile unei persoane juridice și fiind ca atare o persoană morală, dinstinctă de Stat, pusă numai sub autoritatea Ministrului de Instrucțiune, și cu menirea să administreze fondurile instituțiilor școlare conform actelor prin care ele au fost înființate, această instituțiune, nu se poate confunda cu Statul, întru cât ea are budgetul său deosebit de acela al Statului. (*Cas s. I 517/905*). 42 334
- CAPACITATEA JURIDICĂ A FEMEII CĂSĂTORITE.** — (*monografie de Tiberiu Constantinescu*). 41 325
- CASARE FARA TRIMITERE.** — Când instanța de fond condamnă pe o persoană pentru o faptă neprevăzută de lege, casarea hotărârii care pronunță o asemenea condamnățiune, se face fără trimitere. (*Cas. s. II 2689/906*). 82 659
- CĂI DE COMUNICAȚIE.** — Pentru ca cine-va să poată fi scutit de plata contribuțiunii căilor de comunicație, nu e destul să fie numai infirm, ci se mai cere încă să nu aibă nici mijloace de viațuire. (*Cas. s. III 14/905*). 28 226

- CĂSĂTORIE.** — 1. Căsătoria contractată în disprețul art. 130 C. civil, adică înaintea desfacerei unei alte căsătorii valide, fiind nulă, nu produce nici unul din efectele căsătoriei valabile, dacă nu este contractată de bună credință.
2. Pentru ca o căsătorie nulă să poată fi considerată ca putativă, se cere ca ambii soți să măcar unul din ei să fi fost de bună credință, adică să fi ignorat vicinul ce provoca nulitatea; și este suficient ca necunoștința viciului ce constituie buna credință, să fi existat în momentul celebrării căsătoriei.
3. Legea nefăcând în această privință nici o deosebire, buna credință a soțului său a soților poate să rezulte atât dintr'o eroare de drept cât și dintr'o eroare de fapt.
4. Acel care invoacă buna credință trebuie s'o dovedească, și această regulă se aplică și copiilor cari invoacă efectele unei căsătorii putative, contractată de părinții lor, în baza principiului care voeste că ori-cine face o propunere în judecată trebuie s'o dovedească, dispoziția art. 1899, specială prescripției nefiind aplicabilă în specie.
5. O căsătorie lovită de nulitate, contractată cu rea credință, nu numai că nu poate produce efecte în viitor, dar chiar și acele ce a produs în trecut sunt desființate, căsătoria declarată nulă fiind considerată ca și cum nu ar fi avut ființă, și copiii născuți din asemenea căsătorii nu sunt legitimi, întru-cât legitimitatea este efectul numai a căsătoriei valide și legitime. (*Tribun. Dâmbovița 536/905*) 15 118
- Adnotație de d. D. Alexandresco
6. Stăruințele unui agent matrimonial (staroste sau pețitor, la Romani proxeneta), care au de obiect contractarea unei căsătorii, având o cauză ilicită, de aci rezultă că el nu are drept la nici un onorariu, nici chiar atunci când o remunerație fixă sau proporțională ar fi fost stipulată prin convenția părților. (*Cas. Franceză 20 Aprilie 1904*) 32 259
7. În caz când un Francez (și prin urmare și un Român) s'ar fi căsătorit în străinătate cu o străină, fără ca căsătoria să fi fost precedată de o convenție matrimonială, judecătorii vor determina regimul matrimonial al soților, după intenția lor comună în momentul celebrării căsătoriei.
- Pentru aceasta, judecătorii nu vor avea în vedere numai elementul tras din domiciliul matrimonial, ci vor examina toate împrejurările care ar putea să denote voința părților, examinând atât faptele posterioare căsătoriei, cât și acele contemporane sau anterioare. (*C. Montpellier 25 Aprilie 1904*) 32 259
8. De câte ori doi logodnici se duc la un giuvaerghi, spre a cumpăra bijuterii în vederea căsătoriei proiectate, giuvaerghiul vânzător nu are nici-o acțiune contra logodnicei, dacă nu se stabilește în fapt că s'a obligat personal în acest contract.
9. În asemenea cas, logodnicul, singur responsabil de cumpărăturile făcute, nu are nici-o acțiune în garanție contra logodnicei, care usând de dreptul ei, n'a mai dat nici-o urmare proiectului de căsătorie. (*Trib. Paris s. VI 12 Ian. 1905*) 40 322

Observație de d. D. Alexandresco

- CETĂȚEAN ROMÂN.** — 1. Prin anexiunea Dobrogei, au devenit Români nu numai acei cari, în momentul anexiunii acestei provincii, erau cetățeni otomani, adică Musulmani, ci și locuitorii de altă religie, fie chiar israeliți, cari erau atunci supuși guvernului otoman.
2. Acei cari au în favoarea lor posesia de stat de cetățeni români, se bucură de această calitate

cât timp acei cari contestă această posesie de stat nu dovedesc contrariul. (*Cas. s. unite Decembrie 6/906*) 48 381

Observație de d. D. Alexandresco

- CERCETAREA MATERNITĂȚEI.** — Cercetarea maternității este permisă tuturor acelora cari pot să aibă interes a stabili filiațiunea legitimă, întru-cât nici un text de lege nu rezervă acest drept numai copilului. (*Trib. Gand 19 Martie 1906*) 70 564
- CERERİ RECONVENȚIONALE.** — Cererile reconvenționale la judecătorii de pace (*monografie de Dem. D. Stoenscu*) 81 645
- CESIUNE.** — 1. Cesiunea între cesionar, debitor și terții, are efect după notificarea cesiunii, astfel condițiunea de creditori și debitori personali și principalii rezultată din art. 1143 și 1148 al. 2 C. civ. nu este îndeplinită de cât după data comunicării cesiunii creanțelor chiar când ele ar fi constatate și stabilite prin hotărâri anterioare. (*Jud. Orezu 1359/905*) 17 139
- CHELTUELİ DE ÎNMORMĂNTARE.** — Cheltuelile de înmormântare ca și acele ale ultimei bolii, la caz de deces constituind pentru copii defunctului o obligație naturală de la care ei nu se pot sustrage prin renunțarea la moștenirea părintelui lor; de aci rezultă că copilul care a primit moștenirea și a plătit aceste cheltueli din banii săi proprii, este în drept să ceară de la frații lui renunțătorii partea lor contributivă, de câte ori în moștenire nu s'au găsit banii necesari pentru acoperirea cheltuelilor menționate. (*Trib. Nancy 30 Ianuarie 1905*) 13 104

Vezi și nota d-lui D. Alexandresco, ce o însoțește.

- CHITANȚA DE PLATĂ SAU DESCĂRCARE.** — Valoarea până la care ele pot fi autentificate de judecătorii de ocol (*monografie de G. St. Dimitriu*) 21 165
- CITAREA PĂRȚILOR.** — În principiu, chemarea părților la judecată este de ordine publică și neobservarea acestei reguli atrage nulitatea decisiunii și poate fi propusă pentru prima oară în casație, ca motiv de recurs. Admisibilitatea, însă, a unui asemenea motiv, propus pentru prima oară în casație, este subordonată condițiunii ca constatarea temeiniciei lui să nu necesite o verificare a unor împrejurări de fapt, pe cari nu le poate cerceta și constata de cât instanța de fond, pe cale de contestație. (*Cas. s. III 146/906*) 54 433
- CLAUZA PENALĂ.** — Clauza penală în contractul de transport pe căile ferate române (*monografie de Ilie Oprescu*) 57 433
- CODUL JUSTIȚIEI MILITARE.** — Propuneri de făcut pentru modificarea unor articole din c. jus. mil. (*monografie de Loc. D. G. Danielopol*) 13 17
 Organizația actuală a justiției militare constituie o anomalie în statele constituționale (*monografie de V. Toncescu*) 72 573
- COMERȚ AMBULANT.** — Vezi «Legea Comerțului ambulant».
- COMPENSAȚIE.** — 1. În materie de compensație, judecătorul chemat a se pronunța asupra unei cereri de a se declara operată compensația în mod legal, fără știrea părților, are să verifice numai dacă la data cererii au fost îndeplinite condițiile cerute de art. 1143 și urm. C. civil. iar hotărârea prin care s'ar admite în totul sau în parte o cerere de o asemenea natură, are efect declarativ de la data când s'a îndeplinit condițiile de creditor și debitor, personali și principali și creanțele au devenit certe și exigibile. (*Jud. Orezu 1359/905*) 17 139
2. Creditorul personal a unuia din membrii unei societăți comerciale nu poate să compenseze creanța sa cu o datorie ce el are către însăși societatea. (*Cas. franceză 7 Februarie 1905*) 71 572

COMPETINȚA :

- Acțiuni posesorii 8.
- Apel 4.
- Contract de locațiune 6.
- Daune 2.
- Despăgubiri civile 3.
- Incompetința «ratione materiae» 1.
- Natura acțiunii 9.
- Pământ rural 10.
- Poprire 5
- Prestațiuni periodice 11.
- Regulament de competență 7.

1. Excepțiunile de incompetență «ratione materiae», fiind de ordine publică, se pot invoca, conform art. 109 Pr. civ. direct în casație.
2. În principiu, judecătorii de ocol nu au competența de a judeca în prima instanță, în materie personală și mobilă, de cât până la valoarea de 1500 lei capital și interese; și, la acest principiu nu se poate deroga de cât atunci când un text de lege dispune contrariul în mod expres. Ast-fel, daunele cerute de la o societate de tramvai, ce este ținută răspunzătoare ca comitentă conform art. 1000 Cod. civil, nefiind provenite dintr'un delict sau contravențiune săvârșită de dânsa, așa precum prevede art. 58 al. 6 l. j. p., pentru a fi competentă judecătoria până la ori-ce valoare, urmează ca instanța competentă de a judeca, în specie, cererea de despăgubiri ce este mai mare ca 1500 lei, este tribunalul ca primă instanță. (Cas. s. I 438/905). 13 102
3. Cererea de despăgubiri civile rezultând dintr'o acțiune penală, poate fi intentată înaintea instanțelor române, dacă părțile domiciliază în țară, de și acțiunea penală rezultând dintr'un fals, în care poșta franceză ar fi responsabilă, ar fi de competența instanțelor penale franceze. (Jud. I București 1264/906) 30 243
4. Prin legea din 2 Iulie 1905, suprimându-se al. II de sub art. 69 din legea judecătorilor de ocoale, după care articol, aceste instanțe erau competente a judeca în ultimă instanță până la suma de 25 lei amendă sau despăgubiri, competența judelei de ocol a rămas așa prevăzută de art. 169 din procedura penală, după care ei judecă în ultima instanță numai până la 10 lei amendă și reparațiuni civile. Prin urmare, o carte de judecată pronunțată posterior legii din 2 Iulie 1905, care pronunță o amendă mai mare de 10 lei, este supusă apelului, și dar tribunalul violează sus arătatul text de lege, când respinge ca inadmisibil un asemenea apel. (Cas. s. II 887/906) 53 496
5. Cererea de poprire se adresează tribunalului sau judecătoriei unde își are domiciliul terțiul poprit sau la acela al domiciliului debitorului. (Jud. II Craiova 12 Dec. 1905) 63 506
- Observație de Dem. D. Stoianescu
6. Rezilierea contractelor de locațiune având o valoare locativă de 1500 lei, este de competența judelei de ocol, ori cât de mari ar fi daunele ce s'ar cere odată cu rezilierea contractului, fiind-că daunele sunt un accesoriu la acțiunea principală care are de obiect rezilierea contractului. (Trib. Constanța 5 Sept. 1906). 75 603
7. Ori de câte ori, cursul justiției se găsește întrerupt printr'un conflict negativ de jurisdicție urmează ca, Curtea de casație, în conformitate cu art. 262 Pr. civ. să pronunțe un regulament de competență.
8. Conform art. 60 din legea judecătorilor de ocoale, aceste instanțe sunt competente să judece în prima instanță acțiunile posesorii ori-care ar fi valoarea lucrului.
9. Nu mijloacele de apărare determină natura unei acțiuni, ci coprinsul și obiectul ei. (Cas. s. I 424/906) 80 638
10. Legea judecătorilor de pace din 1896 abro-

gând dispozițiunile legii interpretative din 1879 relative la competența, a dat în competența jurisdicțiunilor ordinare acțiunile în anularea vnzării de pământuri rurale.

Prin urmare o asemenea acțiune introdusă la 15 Mai 1897, tribunalul nu o mai putea judeca în virtutea legii interpretative din 1879, ca instanță excepțională. (Cas. s. I 369/906) 80 638

11. Judecătorii de ocoale sunt jurisdicțiunii excepționale și au o competență țărmentată de legea lor organică, a cărei aplicațiune este de o riguroasă interpretație.

Ast-fel, o prestațiune periodică lunară de și coprinde o valoare în limitele competenței judelei de ocol, totuși neputându-se prevedea dinainte durată ei, spre a se determina totalitatea pretențiunilor, și a se vedea dacă instanța este competente ratione materiae, acțiunile relative la asemenea prestațiuni sunt de competența tribunalului a le judeca în prima instanță. (Jud. Gilort 383/906) 81 652

COMPETINȚA SECȚIUNILOR CURȚEI DE CASAȚIE.—

1. Ținându-se seamă de dispozițiunile coprins în vechea lege a Curții de casație relativ la competența secțiilor Curții după care, recursurile relative la urmărirea silite se judecau de secțiunea II-a iar cele relative la incidentele ivite în cursul urmăririi se judecau unele de secțiunea II-a o dată cu recursul în contra ordonanței de adjudecare, iar altele de secțiunea I, și luând în considerație și explicațiunea ce legiuitorul din 1905, a dat cuvintelor de «contestație la executare», întrebunțate în art. 4 din noua lege a Curții de casație, rămâne învederat că, legiuitorul din 1905, spre a înlătura nedumerirea ce exista în vechea lege, a deferit secțiunii a II-a judecarea tuturor recursurilor privitoare la contestațiunile ce se ridică la execuțiunile silite, fie îndreptate contra ordonanțelor de adjudecare, fie contra veri-cărui incident ce s'ar ridica cu ocazia, sau în cursul acelei urmăririi silite, fără ca prin aceasta să ridice plenitudinea competenței generale în materie civilă, deferită prin lege, secțiunii I-i.

Prin urmare, ori de câte ori va fi vorba de o contestațiune relativă, nu la o urmărire silită sau la incidente ce s'ar ridica cu ocazia unei asemenea urmăririi, ci la însăși titlu executor pus fie pe o deciziune sau sentință, fie pe alte acte intervenite între părți cu caracter definitiv și executoriu, și care se judecă de tribunalul civil și Curtea de apel ca instanțe de fond, recursurile relative la asemenea contestațiuni rămân a fi judecate de secțiunea I, care, după cum s'a zis, are plenitudinea competenței în materie civilă.

Așa dar, cum în speță e vorba de o contestațiune ridicată cu ocazia executării unui testament autentic, investit cu formula executorie, recursul introdus în contra deciziunii Curții de apel, care a statuat asupra unei asemenea contestațiuni, este de competența secțiunii I de a l judeca (Cas s unite 1/906) 9 70

2. Conform art. 5, partea II, litera C. din legea Curții de casație, secțiunea a III-ea e competente să judece toate recursurile făcute în contra deciziunilor date în materie de pensii.

Prin urmare, cestiunea de a se ști dacă Ministerul de Finanțe poate pune din nou în discuțiune un drept ce potrivit dispozițiunilor legii pensiunilor a fost definitiv recunoscut, ne putând fi rezolvată de cât prin interpretația și aplicația legii pensiunilor, recursul relativ la asemenea afacere este de competența secțiunii a III-a a acestei Curți, întru cât articolul sus arătat nu face nici o distincțiune în această privință. (Cas. s. I 174/906) 33 264

3. După art. 5 partea II, lit. c din legea Curții de casație, ast-fel cum a fost modificată în anul 1905, secțiunea a III-a a Curții de casație este com-

petinte să judece toate recursurile făcute în contra deciziunilor date în materie de pensiune, fără ca acest articol să facă vre-o deosebire între hotărârile pronunțate de tribunalele administrative anume instituite pentru recunoașterea și stabilirea dreptului la pensie, și între acelea pronunțate de instanțele judecătorești ordinare asupra aceleiași materii.

Prin urmare ori de câte ori va fi vorba de un recurs, relativ la o materie a cărei rezolvare implică în sine interpretarea și aplicarea dispozițiilor legii pensiunilor, asemenea recursuri nu pot fi judecate de cât de secțiunea a III-a care are o competență generală în materie de pensiuni. (*Cas. s. unite 4/906*) 37 295

COMUNICAREA ACTELOR DE PROCEDURĂ. — 1. Prin art. 81 din legea judecătorilor de ocoale, rămasă în vigoare în întregul ei și după promulgarea codului de procedură civilă, nu se prevede građațiunea din art. 74 P. civilă pentru predarea actelor de procedură, așa că, în caz când partea nu se află la domiciliu, o copie după cartea de judecată se poate lăsa în mâna unei rude, ori unui servitor, sau unui vecin apropiat, care va iscăli fidula de primire.

2. Dispozițiunile art. 74 al. 7, relativ la citarea militarilor prin comandamentul comănduerei garnizoanei unde se află militarul citat, se aplică numai în cazul când militarul se găsește în concentrare, iar nu și atunci când el e detașat cu serviciul în altă garnizoană. (*Cas. s. I 35/906*) . 39 312

CONCORDAT. — Concordatul preventiv (*monografie de Grigore L. Trancu*) 55 437

CONDIȚIA REZOLUTORIE. — Condiția rezolutorie tacită, prevăzută de art. 1184 din C. civil (1020, 1021 C. rom.), este sub înțeleasă în toate contractele cu titlu oneros, atât în acele sinalagmatice, precum: vânzarea, schimbul, etc., cât și chiar în acele unilaterale, precum: împrumutul. (*Trib. Gand 7 Iunie 1904*) 70 564

CONTENCIOS ADMINISTRATIV:

Convențiuni, 3
Deciz. consiliilor județene, 2
Expropriere, 8
Inspectori comunali, 6
Ordonanțele autorităților, 1, 7
Regulamentele aut. publice, 1, 4, 7, 9
Restituiri de taxe, 5
Termen de recurs, 4, 10.

1. Neaplicarea într'un mod general și uniform a unor regulamente ce privesc exclusiv interesul general, nu deschide particularilor calea recursului în justiție, în contra autorităților publice, întru cât acestea nu au luat nici o obligație față cu dânșii și nu violează vre-un drept propriu al acestor din urmă.

În adevăr, a permite fie-cărui particular de a constrânge prin justiție autoritățile publice la îndeplinirea datoriilor lor față cu însăși societatea și cu întregul corp social, ar fi să se revieze acțiunea populară, care, în principiu, nu a fost admisă în legislațiunea noastră.

Ast-fel, prin art. 5 lit. J din legea modificatoare a Curții de casație, legiuitorul nu permite a se face recurs contra ordonanțelor și regulamentelor autorităților publice, de cât numai când s'ar viola un drept patrimonial, sau s'ar refuza rezolvirea unei cereri privitoare la un asemenea drept: iar prin art. 37 al. 7 din aceeași lege se prescrie că cererile în casație, în casurile enumerate prin art. 5 din legea ei organică, nu vor fi primite «de cât numai când printr'unul din actele enumerate în acel articol s'ar viola un drept al recurrentului». (*Cas. s. III 97/905*) . 8 60

2. Asemănat art. 5 lit. e din legea de la 1 Septembrie 1905, modificatoare a jurisdicțiunei Curții de casație, este deschisă calea recursului în contra decisiunilor date de consiliile județene sau comunale, în cazul când dănele ar refuza înscrie-

rea în bugetul comunei sau județului a unei datorii certe, lichide și exigibile recunoscută în mod legal sau constatată prin titlu executoriu. (*Cas. s. III 71/906*) 21 167

3. Procesul intentat unei Primării pe temeiul unei convențiuni particulare, în care acea Primărie a figurat ca parte contractantă, este de competența instanțelor ordinare, acestea fiind singure competente de a constata existența și întinderea convențiunei ce formează baza procesului.

Un asemenea litigiu, având de obiect îndeplinirea unor obligațiuni ce s'și-a luat Primăria prin convențiune, nu intră în cazurile excepționale prevăzute de art. 5 din legea Curții de casație din 1905. (*Cas. s. III 97/906*) 43 347

4. Recursul făcut la Înalta Curte de casație s. III-a în baza art. 5 litera j al. III din legea organică a Curții de casație din 1905, în contra refuzului autorității comunale de a da autorizațiune pentru construcțiunea sau reparațiunea unui imobil trebuie a fi făcut în termenul de 30 de zile de la expirarea altor 30 de zile socotite de la înregistrarea cererei ce a întâmpinat refuzul autorității, potrivit art. 44 al. 5 din menționata lege. (*Cas. s. III 138/906*) 47 378

5. Prin art. 5 litera j din legea modificatoare a organizațiunei Curții de casație din 1 Septembrie 1905 se restrânge dreptul de recurs direct la secția III a acelei Curți, numai la anumite cazuri speciale ce sunt prevăzute în mod limitativ de acel paragraf.

Conform acestui principiu, o cerere care are de obiect restituirea unor taxe ce se pretinde că au fost percepute pe nedrept de Ministerul de finanțe, urmează să fie îndreptată pe căile ordinare prescise de dreptul comun, iar nu pe calea directă a recursului la secția a III-a a Curții de casație, întru cât această Curte, prin dispozițiile sus menționatului art. 5 litera j, este chemată a desființa actul arbitrar al puterii administrative, iar nici de cum a judeca daunele ce au provenit din executarea aceluși act, ast-fel precum rezultă din penultimul aliniat de sub art. 38 al. 1 din legea Curții de casație. (*Cas. secția III 158/906*) 59 471

6. Asemănat art. 5 litera i din legea organică a Curții de casație din 1905, funcționarii inamovibili, numiți în mod legal, pot recurge în casație în contra înlocuirii sau punerii lor în retragere, numai atunci când această înlocuire s'a făcut în contra legii.

Ast-fel, un inspector comunal, care a fost înlocuit în baza unei decisiuni a comisiunei disciplinare prevăzută de art. 230 din legea organizațiunei comunelor rurale, nu se poate plânge în casație în contra acestei înlocuirii, de cât în privința modului de constituire sau necompetința acelei comisiuni sau pentru alte motive de formă, iar nici de cum asupra modului cum s'au apreciat faptele și probele de către acea comisiune, întru cât hotărârile ei sunt definitive și în contra lor nu există nici un mijloc de reformare, potrivit art. 232 din citata lege (*Cas. s. III 204/906*) 68 545

7. Potrivit dispozițiunilor art. 5 litera j din legea Curții de casație, particularii pot recurge la Curtea de casație s. III-a în contra decisiunilor și ordonanțelor primarilor sau altor autorități publice, în cazurile anume specificate în acel articol, când s'ar viola un drept patrimonial, precum și în contra refuzului acestor autorități de a se rezolva o cerere relativă la un asemenea drept.

8. Refuzul unei primării de a expropria pe un particular, după cererea sa, nu aduce nici o atingere a vre unui drept patrimonial a acestuia, de oare-ce utilitatea publică are a fi declarată și recunoscută de către primărie și în interesul comunei, iar nu după cererea și în interesul particularilor.

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

Prin urmare, recursul pornit în casație, în contra unui asemenea refuz, este neadmisibil, potrivit sus menționatului text. (Cas. secția III 227/906)

70 560

9. Prin art. 5 litera j al. III din legea organică a Curții de casație din 1 Septembrie 1905, se dă drept particularilor a recurge în casație contra refuzului unei Primării de a rezolva o cerere relativă la acordarea unei autorizațiuni pentru construirea sau repararea unui imobil.

Dreptul de proprietate fiind garantat prin art. 19 din Constituție, în sensul că nimeni nu poate fi expropriat de cât pentru cauză de utilitate publică și după o prealabilă despăgubire, iar după art. 480 din codul civil proprietarul fiind în drept a se folosi și dispune de proprietatea lui în mod absolut în limitele legii, Primăria nu poate refuza cui-va autorizarea de a clădi pe un loc, sub cuvânt că s'a proiectat de Primărie deschiderea unei strade pe acel loc, întru cât nu există nici un text de lege care să îndreptățască pe comună a împedica pe proprietar să se folosească de dreptul său de proprietate mai înainte de a-l fi expropriat și despăgubit conform legii.

Refuzul Primăriei bazat pe un asemenea motiv aduce o atingere unui drept patrimonial al particularului, care este în drept a face recurs în casație în scop de a face să înceteze acest refuz. (Cas. s. III 226/906)

70 561

10. Recursul în casație bazat pe dispozițiunile art. 5 litera j din legea organică a Curții de casație din 1905, în cazul când particularul a adresat o cerere administrației, trebuie a fi făcut, conform art. 44 din aceeași lege, în termen de 30 de zile de la expirarea altor 30 de zile calculate de la înregistrarea cererii de către autoritatea administrativă. (Cas. s. III 240/906)

77 618

CONSILIU DE FAMILIE. — Incheierile judecătorilor de ocoale sau tribunalelor, privitoare la constituirea și compunerea consiliilor de familie, nu sunt supuse apelului. (C. Iași s. II 149/905)

38 306

CONSILIU JUDICIAR. — 1. Faptul că o sentință prin care o persoană a fost pusă sub consiliu judiciar n'a fost publicată în *Monitorul Oficial*, ci în «Gazeta de Focșani», nu poate desființa efectele ei, întru cât zisa gazetă avea un caracter oficial, și fusese înființată de ministerul respectiv tocmai pentru publicațiunile judiciare ale Curții de apel ce pe atunci funcționa la Focșani

2. Conform art. 457 C. civil, interzisul nu reintră în exercițiul drepturilor sale de cât dacă sentința prin care a fost scos de sub interdicție a fost publicată.

3. Cerințele art. 447 din codul civil, sunt îndeplinite prin publicarea numai a sentinței tribunalului, care admite interdicțiunea unei persoane sau punerea ei sub consiliu judiciar, întru cât legea nu cere publicarea și a deciziunii Curții de apel care confirmă sentința tribunalului. (Trib. Brăila s. II 320/905)

37 296

CONSOLIDAREA TERENURILOR PETROLIFERE. — Vezi «Legea consolidării terenurilor petrolifere».

CONSTITUIREA INSTANTELOR JUDECĂTOREȘTI. — După art. 12 și 30 din legea organizării judecătorești, primul președinte împlinește lipsurile de judecători de la o secțiune, cu judecătorii trași la sorți în ședință publică și de față cu ministerul public, dintre judecătorii prezenți din cele alte secțiuni. Prin urmare, participarea unui judecător de la o secțiune, în complexul altei secțiuni, fără ca să se constate existența în dosar a unui proces-verbal de tragerea la sorți așa după cum prescrie textele de lege sus citate, face ca deciziunea pronunțată cu neobservarea acestei forme prescise într'un interes de ordine publică, să fie casabilă. (Cas. s. I 131/906)

35 279

CONSTITUȚIONALITATEA VOTĂRII ÎMPĂMÂNTENIRILOR. — (Monografie de Holonei Lucian)

9 69

CONSTRUCTOR DE REA CREDINȚĂ. — 1. După art. 494 C. civil, constructorul, chiar de rea credință are dreptul de a fi despăgubit de valoarea materialului și prețul muncii, dacă proprietarul locului preferă a reține lucrările făcute.

2. Constructorilor de rea credință nu li se poate recunoaște dreptul de retențiune, asupra imobilelor ce se revendică. (C. București s. I 88/905)

38 302

Observație de D. Alexandresco

CONTESTAȚIE. — Conform art. 735 al. 2 Pr. civ., un act de procedură se declară nul dacă călcarea formei a pricinuit părții care o invoacă o vătămare, care nu se poate îndrepta de cât anulându-se actul.

Prin urmare, este admisibilă contestația făcută la Curtea de casație, de către o parte care dovedește că fără să fie regulat citată și fără să cunoască termenul, i s'a respins opoziția ca nesustinută așa că nu mai are altă cale deschisă, spre a cere nulitatea citației neregulat făcută. (Cas. s. I 437/906)

77 617

CONTESTAȚIUNI LA EXECUTARE. — 1. De și în art. 400 Pr. civilă se vorbește numai de executări făcute în baza unei hotărâri judecătorești, dar acest text nu a limitat dreptul de contestație numai contra executării unei hotărâri judecătorești, pentru-că, conform art. 371 al. b. executarea se poate face și în virtutea unui simplu titlu executor, și ordonanța de adjudecare având puterea unui titlu executor, contestațiile la executarea unor asemenea ordonanțe sunt admisibile în virtutea principiului coprins în art. 399 Pr. civ.

2. De și art. 525 dă drept părților de a face contestație înainte de adjudecare, când e vorba de urmărirea unui imobil, însă această dispozițiune e creată de legiuitor în favoarea părților ce au fost față la vânzare și care aveau vre-un drept asupra imobilului urmărit, fără însă a împedica pe aceia cari nu s'au prezentat la vânzare spre a-și valorifica dreptul lor pe calea contestației la executarea deschisă de legiuitor prin art. 399 și urm. atunci când sunt ameninți de a fi atinși în dreptul lor. Ast-fel, contestațiunile făcute la executarea ordonanțelor de adjudecare, sunt admisibile (Trib. Prahova s. I 421/905)

48 384

CONTRACTUL DE CONT CURENT (urmare) (monografie de V. Dimitriu)

12	89
18	141
34	269
36	288
43	341
45	357

CONTRACT DE CONCESIUNE A TERENURILOR PETROLIFERE. — Conform principiului coprins în art. 969 Cod. civil, convențiunile au putere de lege între părțile contractante.

Ast-fel, dacă a intervenit un contract de concesiune de terenuri petrolifere între stat și un particular, prin care contract, acel particular s'a obligat a plăti statului o taxă proporțională de 2% din venitul net, taxă ce era prevăzută și de legea minelor din 1895, această obligațiune constituind o condițiune a contractului, urmează să fie respectată cu toate că a intervenit în urmă la 1900, o altă lege prin care s'a modificat legea minelor din 1895 în sensul că taxa de 2% asupra veniturului net a fost înlocuită cu taxa de 1% asupra veniturului brut. Această din urmă lege, din 1900, nu poate fi aplicabilă în cazul când s'a prevăzut prin contract vechea taxă, pentru că atunci statul ar fi îndrituit să modifice contractul ce a încheiat cu un particular, în ce privește condițiunile esențiale ale contractului.

Dacă prin art. 96 din legea minelor se prevede că aceste taxe se încasează ca contribuțiunile directe, de aci nu se poate deduce că ele sunt contribuțiuni directe, ci numai că plata acestor taxe urmează ase executa conform legii de urmărire. (Cas. s. III 153/906)

65 517

CONTRACTUL DE EMBATIC. — 1. Contractele de embatic sau locațiune perpetuă, permise sub codul Caragea, erau considerate ca o închiriere, dacă nu s'a stipulat în act dreptul pentru embaticar de a răscumpăra embaticul, caz în care se opera o înstreinare; că în lipsa unei asemenea clauze embaticarul era considerat ca chiriaș și supus la plata unei redevențe anuale, a cărei neachitare în termen de trei ani, atrăgea darea în judecată a embaticarului, și dacă nici după sorocul de șase luni ce judecata acorda, nu plătea redevența, embaticarul se isgonea conform art. 4 de sub cap. V, iar locul dat în embatic, rămânea în stăpânirea proprietarului.

Ast-fel, când printr'un asemenea act de embatic se stipulează, că în cazul când via sădită pe loc ar rămânea paragină, nelucrată în timp de trei ani, locul să se reîntoarcă la proprietar, iar în fapt, se constată că acea vie nu a fost lăsată în nelucrare și paragină de către embaticar, ci s'a distrus prin o forță majoră, din cauza fioxerei, iar redevența s'a plătit proprietarului în mod regulat, în asemenea caz, atât după dispozițiunile codului Caragea, cât și în conformitate cu convenția părților, care face lege între părți și cu principiile din actualul Cod relativ la contractul de embatic, titlul în baza căruia embaticarul deține acel loc, urmează să fie respectat de proprietar. Întru cât nu i se poate imputa vre-o culpă embaticarului. (*Jud. Băilești-Dolj 305/906*) 29 235

2. Conform art. 4 partea 3-a cap. V codul Caragea, embaticarul nu poate fi espropriat până ce mai întâi nu i s'a acordat de judecată sorocul de șase luni pentru plată și embaticarul n'ar fi fost următor a plăti. O condamnațiune anterioară la plata embaticului cu mulți ani înainte, nu poate ține locul termenului ce, după art. 4 sus citat, judecata trebuie să dea embaticarului pentru a plăti, căci dându'i acest termen, judecata îl înștiințează că dacă nu plătește, el va perde dreptul de embatic, înștiințare ce nu se poate zice că i s'a făcut prin condamnațiunea anterioară (*Cas. s. I 163/906*) 44 356

CONTRACT DE LOCAȚIUNE. — 1. Dacă în adevăr art. 1170 C. civil supune unei condițiuni particulare validitatea actelor sub semnătura privată care cuprind convențiuni sinalagmatice, din textul formal însă al acestui articol rezultă că ceea ce e nul e numai actul ca instrument probatoriu, iar convenția rămâne valabilă, putând fi dovedită prin toate mijloacele admise de lege. Prin urmare, dacă un act intervenit între părți, în care s'a prevăzut toate condițiile indispensabile unui contract de locațiune nu poate să facă pe deplin dovada existenței convențiunei, asemenea act servește totuși ca un început de dovadă a existenței contractului, care se poate completa prin o notificare scrisă și comunicată locatarului de către procuratorul persoanei ce închiriază, în care recunoaște formal contractul de închiriere, și ori-ce alt mijloc de probă e inutil.

2. Când din termenii unui act se vede că în intenția părților a fost să facă un proiect de contract, a cărei existență să rămână în suspensie până la aprobarea lui, ci un contract în regulă, un asemenea contract este perfect din acel moment și are ași produce toate efectele lui, iar ceea ce rămâne în suspensie este rezoluțiunea lui din partea proprietarului, în cazul când s'ar fi făcut o asemenea dovadă de către locatar.

3. Atât din definițiunea ce art. 1411 C. civil dă contractului de locațiune, cât și din cele alte dispozițiuni referitoare la asemenea contracte, rezultă că dreptul locatarului e un drept personal, iar nu real, așa că în caz de conflict între doi locatari, dacă unul din ei se găsește

pus în posesia imobilului închiriat, cel-l'alt nu poate invoca nici un drept de preferință, și el n'are acțiune de cât în contra proprietarului pentru daune; iar dacă nici unul nu are posesia, atunci are a se da preferință aceluia al căruia contract are dată certă anterioară.

4. Transcripțiunea unui contract de închiriere nu e o condiție de validitate a actului, nici nu schimbă natura dreptului ce derivă din el.

Prin urmare, titlul celui ce nu e transcris nu e nul, ci el nu poate fi opozabil aceluia care a transcris titlul său, de cât pentru trei ani, când acel contract e cu data certă, anterioară aceluia transcris, de și ar fi făcut pe un timp mai lung de trei ani (*C. Ap. B. I 292/905*) 8 61

5. Cererea pentru rezilierea unui contract de locațiune se poate face și admite fără a fi precedată de o punere în întârziere din partea locatarului, chiar și în cazul când contractul intervenit între părți nu prevede rezilierea de plin drept și fără judecată (*Cas s I 145/906*) 43 346

6. Locatarul, conform art. 1435 C. civil este răspunzător de incendiu, dacă nu probează că acel incendiu s'a întâmplat prin caz fortuit sau forță majoră, prin defect de construcțiune, sau că focul a venit de la o casă vecină, și aceste cazuri fiind limitative, nu se pot aplica și la alte cazuri.

Prin urmare, dacă locatarul nu dovedește că incendiul ar fi provenit din vre unul din cazurile limitate de art. 1435, el devine răspunzător de incendiul întâmplat la imobilul închiriat prin neglijența sa (*Jud. Tarnu-Severin 667/906*) 48 387

7. Desființează greva contractul de locațiune a lucrărilor? (*monografie de George G. Angelesca*) 52 418
80 477
79 629

8. Dacă în adevăr, art. 1435 C. civil stabilește răspunderea locatarului în caz de incendiu, excepându-se cazuri determinate (caz fortuit sau forță majoră, vițiu de construcție sau foc de la o casă vecină) și determină o prezumțiune de culpă în privirea lui însă stabilirea prezumțiunei de culpă a locatarului și existența contractului nu înlătură între el și proprietar aplicațiunea art. 998 și urm. C. civil în caz de culpă delictuală din partea acestuia, în afară de legăturile contractuale dintre părți.

Prin urmare, dacă nu este admisibil ca chiriașul în caz de incendiu să se prezinte numai cu contractul și să ceară daune de la proprietar, totuși, nu i se poate refuza în principiu ca să facă dovada unei culpe din partea proprietarului sau a prepușilor acestuia, și în caz când ar dovedi această culpă să obțină condamnarea proprietarului la daune, independent de înlăturarea sau neînlăturarea, pe baza cazurilor excepționale ale art. 1435 C. civil ale pretențiunilor eventuale ale locatarului. (*Trib. Ilfov s. III 346/906*) 59 475

CONTRACT DE TRANSPORT. -- 1. Expedițiunea făcută prin poștă nu e de cât un contract de transport, poșta devenind un simplu căraș. (*Jud. I București 1264/906*) 30 243

2. După art. 66 din regulamentul de exploatare al societăților maritime și fluviiale, la care se referă clauza de exonerare înscrisă în scrisoarea de transport, societatea, la încărcare de vase întregi, nu și ia răspunderea nici pentru calitate, nici pentru cantitatea mărfurilor încărcate chiar și în cazul transbordării pe alte vase, ci fie-care vas încărcat are în drept să fie însoțit de către un trimis al expeditorului până la stațiunea unde unde se va efectua descărcarea fără a se plăti pentru el, vre-o taxă de călătorie.

3. Clauza de exonerare ce se obicinuște în contractele de transporturi maritime și fluviiale, dacă nu apără în mod absolut pe căpitanul vasului de obligațiunea de a preda cantitatea de marfă însemnată în polița de încărcare, are însă puterea de a-l scăpa de răspunderea unei lipse și

mai mari de cât acea de 2%, admisă în tot-d'auna în favoarea căpitanului, chiar, și fără să existe clauza de mai sus.

4. Dacă, sub anumite condițiuni, e permis destinarului mărfii să dovedească, chiar când există clauza de exonerare, că s'a încărcat în vas o cantitate mult mai mare de cât acea găsită la predare, sau mai bine zis, că s'a încărcat cantitatea menționată în polița de încărcare, nimeni însă nu s'a gândit, că atunci mai cu seamă când există clauza de mai sus, destinarul său ori-care altul, ar putea fi primit să dovedească încărcarea unei cantități mai mare de cât acea prevăzută în polița de încărcare, poliță care face deplină dovadă despre cantitatea conținută în vas, conform art. 568 C. comercial. (*C. Galați s II 9/906*)

35 281

CONTRACT DE VÎNZARE. — Filoxera, ori-cum s'ar produce ea la viile pe care le atacă, este un viciu aparent, și prin urmare, conform art. 1353 din Codul civil, vânzătorul nu poate răspunde față de cumpărător nici de prețul vânzării nici de daune, precum nici cumpărătorul nu poate susține că proprietatea cumpărată nu este bună de întrebuințat conform destinațiunii sale. (*Trib. Vâlcea 940/906*)

78 626

CONTRAVENȚIUNI POLIȚIENEȘTI. — În materie de contraveniții polițienești, buna credință și intenția părților nu joacă nici un rol. În asemenea materie, criminalitatea intențiunii nu este necesară pentru a atrage aplicarea legii penale, dacă faptul material este stabilit și constat. (*Cas. Franceză 13 Ianuarie 1906*)

46 371

Observație de D. Alexandresco

CONTRAVENȚIE LA LEGEA VĂMILOR. — 1. După art. 192 din legea generală a vămilor, procesele verbale privitoare la contravenițiunile vamale fac probă, până la înscrierea în fals, de constatările ce ele cuprind.

Prin urmare, tribunalul comite un exces de putere și violează acest text, când înlătură constatările făcute prin procesul-verbal că contra-venientul a fost somat să asiste la redactarea procesului-verbal, cu toate că contra-venientul nu s'a înscris în fals în contra acestei constatări. (*Cas. s. III 63/906*)

23 184

2. Art. 199 al. 1 din legea generală a vămilor statornește, prin derogare de la dreptul comun, că acțiunea publică, la care un fapt de fraudă pedepsit cu închisoarea va da loc, e cu totul independentă de urmărirea condamnațiunilor civile.

Așa dar, ori-care ar fi soarta judecătoreștii acțiunii publice pornită contra contra-venientului, ea nu poate avea nici o înrăurire asupra acțiunii civile, întru cât Ministerul de Finanțe nu a participat la acea judecată.

De la această regulă stabilită de primul alineat din art. 199, legiuitorul a admis numai o singură excepție, prin alin. II, pentru cazul de contrabandă amplificată cu excocherie (*Cas. s. III 197 906*)

69 552

CONTRIBUȚIUNI DIRECTE: Vezi «Legea contribuțiunilor directe».

CONVENȚIUNI MATRIMONIALE:

- Condițiuni de validitate 1.
- Exigibilitatea dotei 4. 5.
- Minor 6. 7.
- Paraferma 8.
- Termen nelimitat 3.
- Venit 2.

1. Convențiunile matrimoniale, ca acte solemne, spre a fi valide și neisbite de nulitate, trebuie să fie făcute cu îndeplinirea tuturor formalităților prescrise de lege, având însă a distinge între formalitățile prescrise de lege pentru validitatea unor atare convențiuni între părțile contractante

și între formalitățile de validitate prescrise față de cei de al treilea.

Ast-fel, pentru ca o asemenea convențiune să fie validă între părți, se cere ca ea să fie făcută înainte de căsătorie și prin act autentic, constatând liberul consimțământ al părților, și să fie făcută asupra lucrurilor ce sunt în comerț, iar față de cei d'al treilea, se mai cere încă ca convenția să fie și transcrisă în registrul de foi dotale de la tribunalul domiciliului bărbatului și la acela al situațiunii imobilului, când e vorba de imobile. (*C. Iași II 25,904*)

3 19

Observație de D. Alexandresco

2. În materie de dotă și convențiuni matrimoniale domnește o absolută libertate ce nu'și are limita de cât în ordinea publică și bunele moravuri.

Ast-fel, constituirea ca dotă a unui venit ce trebuie plătit pe un termen nelimitat de ani, fie că s'ar numi o rentă perpetuă, de care nu vorbește codul civil, fie că s'ar numi alt-fel, nu conține nimic ilicit.

3. Dacă într'un act dotal nu se fixează un termen pentru plata capitalului, nu se poate zice că ne aflăm într'un caz analog cu împrumutul fără termen, căci pe cât timp la împrumut, obligația de a restitui capitalul e esențială, la dotă, liber este înzestrătorul să dea ce vrea, un capital sau un venit pe un termen, sau nelimitat.

4. Din faptul că într'un anumit termen de la căsătorie nu s'a cumpărat un imobil în condițiile actului dotal, nu se poate zice că capitalul dotal ar fi devenit exigibil, căci promisiunea de a cumpăra un imobil, lasă a se înțelege că e vorba nu de o obligațiune cu caracter imperativ, ci de o facultate supusă la condiția gășirii unui imobil care să producă mai mult ca dobânda ce se plătește înzestratului.

5. Neplata la termenul convenit a procentelor dotei, nu atrage exigibilitatea capitalului, înzestratul ne având alt drept de cât să urmărească pe înzestrătorii pentru procentele datorite, întru cât condițiunea rezolutorie din art. 1020 C. civ. nu'și are aplicațiunea în materie de dotă, care nu este un contract sinalagmatic, ci unilateral, unde numai o parte se obligă. (*Trib. Olt 386/905*)

27 218

6. De și conform art. 1231 C. civil, femeia minoră capabilă de a se căsători poate, fiind asistată de persoanele al căror consimțământ e necesar la căsătorie, adoptând regimul dotal, să stipuleze prin contractul său matrimonial, alienabilitatea imobieliilor sale dotale, conform art. 1252 C. civ. întru cât femeia și-a rezervat dreptul ca înstrăinarea să se facă numai cu consimțământul ei, o asemenea înstrăinare nu se poate face în mod valabil în timpul minorității femeii de cât cu observarea formelor prescrise pentru vânzarea bunurilor minorilor neemancipați, întru cât cu participarea bărbatului la actul de vânzare nu poate da soției o capacitate pe care legea i-o refuză (*C. București s. I 88/905*)

38 302

Observație de D. Alexandresco

7. Potrivit dispozițiunilor art. 1331 C. Civil, minorul se bucură de o capacitate excepțională pentru alcătuirea convențiunilor matrimoniale, așa că, pentru asemenea acte în loc să fie reprezentat de tutore, intervine el însuși în persoană, sub condiție numai să fie asistat de persoanele al căror consimțământ e necesar pentru celebrarea căsătoriei.

8. Conform art. 1234 C. civil, e dotal ceea ce femeia își constituie dotă, sau ce se dă femeii în contractul de căsătorie de un al treilea; ast-fel o avere constituită dotă, deși aparține femeii, însă acea dotă fiind constituită de o persoană ce nu avea calitatea, acea constituire de dotă e ne-regulată și, ca atare, acea avere rămâne parafernală. (*C. București s. I. 154/906*)

51 409

- CONVENȚIUNI POSTALE. — Dacă se expediază un mandat poștal prin poșta română într-o țară străină cu care avem convențiune poștală reciprocă, responsabilitatea, în ceea ce privește despăgubirile civile, rezultând din nepredarea valorii persoanei de destinație, cade în sarcina poștei de expediție, care e cea română (*Jud. I București 1264/906*) 30 243
- CONVENȚIUNI SINALAGMATICE. — De și, după art. 1179 din Codul civil, actele sub semnătură privată constatând convenții sinalagmatice, nu sunt valabile dacă nu s'au făcut în atâtea exemplare originale câte sunt părțile cu interese contrare, totuși actul care nu îndeplinește aceste cerințe, cuprinzând semnătura părților, nu este cu totul lipsit de efecte, ci constituie un început de probă, care poate fi complectat cu martori, presupțiuni, etc. (*C. Galați s. I 191/905*) 45 361

Observație de D. Alexandresco

- COPII NATURALI: Vezi «Legitimarea copiilor naturali»
- CREDITUL FUNCİAR. — Vezi «Legea Creditului Funciar»
- CUAZI DELICT. — Responsabilitatea comitenților bazată pe dispozițiunile art. 100 C. civ. încetează atunci când se dovedește în fapt că prejudiciul cauzat de prepușilor, cu ocaziunea îndeplinirii serviciilor ce li s'au încredințat, a provenit dintr-un caz de forță majoră sau din însăși cauza victimei; în cazul, însă, când se invoacă culpa victimei, se cere din partea acesteia așa numita «culpa lata», adică o imprudență sau neglijență așa de mare, și de așa natură, în cât ea singură să fi făcut accidentul inevitabil.
- Existența unei culpe comune micșorează responsabilitatea agentului care s'a făcut pasibil de daune prin faptul accidentului. (*C. ap Iași II 17/905*) 2 3
- CURTEA DE CONTURI. — Asemănat art. 41 din legea organică a Curții de conturi, grefierul asistă la secțiunile-unite ale Curții, redactează și contra-semnează procesele-verbale de ședință.
- Prezența grefierului la ședințele secțiilor-unite ale Curții de conturi, constituind o formalitate substanțială, ca una ce privește însăși compunerea Curții, neobservarea ei atrage în mod virtual nulitatea deciziunii și îi ridică ori-ce existență legală. (*Cas s. III 31/906*) 23 183

CURTEA CU JURAI:

- Capacitatea juraților 3.6.
Cestiuni complexe 7.
Circumstanțe atenuante 1.
Modificarea listei juraților 5.
Nulități 2.
Somnolența juraților 4.

1. Circumstanțele atenuante, fiind introduse în scop de a remedia și îndulci rigoarea legii și a pedepsei ce ar avea a se pronunța pe temeiul legii, aplicarea, dacă trebuie să nu a se acorda circumstanțe atenuante, nu se poate face de cât după ce se va stabili și cunoaște pedeapsa și cuantumul pedepsei ce este a se pronunța, ținându-se seamă de toate cauzele: de scuza legală, legitima apărare, minoritate și alte împrejurări care ar putea influența asupra fixării pedepsei, și numai în urmă se va admite circumstanțele atenuante.
- Prin urmare, când e vorba de condamnarea unui minor, mai întâi se aplică art. 63 C. penal și în urmă circumstanțele atenuante.
- 2 Faptul că procesul-verbal al deciziunii nu arată numele unui jurat suplimentar ce s'a pus în urnă spre a complecta numărul de 25 jurați, din care se trage la sorți comisiunea de judecată, nu e un motiv de nulitate, de oare-ce acel jurat fiind din lista ce compune comisiunea și care a fost comunicată acuzatului, el a putut uza de dreptul de recuzare. (*Cas. s. II 1034/905*) 18 145
- 3 După dispozițiunile art. 259 Pr. penală nimeni

- nu poate îndeplini funcțiunea de jurat, dacă nu va fi român sau naturalizat român.
- Ast-fel, de și o persoană a fost împământenită atât de Adunarea deputaților cât și de Senat, într-un cât însă, legea privitoare la împământenirea lui, n'a fost promulgată, el nu putea figura în comisia juraților. (*Cas s. II 621/906*) 49 390
4. Se violează art. 394 (289 român) din codul instrucțiunii criminale, când unul din jurați cari au compus comisiunea de judecată n'a asistat la toate desbaterile Curței cu jurați.
- Tot ast-fel este și în cazul când unul din acești jurați a dormit câte-va minute în cursul desbaterilor și a fost deșteptat de un funcționar, din această somnolență pasageră. (*Cas. Franc. 6 Sept. 906*) 62 524
5. Absența din dosar a procedurii originale pentru notificarea listei juraților, a procesului verbal de tragere la sorți a juraților cari au judecat și a foiei pe care era scris verdictul juraților (piese a căror disparițiune de la Curtea cu jurați era în speță oficial constatată), pune în imposibilitate Curtea de casație de a exercita controlul său și, ca atare, deciziunea de condamnățiune are a fi anulată. (*Cas. Franc. 27 Sept. 906*) 65 524
6. Incapacitățile în privința unui jurat care a funcționat în această calitate la pronunțarea unui verdict, privind calitatea și condiția juratului ca judecător, precum pentru ori-care judecător lipsa lui de calitate poate fi propusă d'a dreptul la Curtea de casație, asemenea și mijloacele relative la incapacitatea juraților pot fi propuse d'a dreptul la Curtea de casație. (*Cas. secția II 1167/905*) 71 571
7. Când unul sau mai mulți acuzați, sunt trimiși dinaintea Curței cu jurați petru două fapte deosebite, iar președintele Curții pune o singură cestiune juraților pentru ambele acele fapte la care jurații dau un singur răspuns, o asemenea cestiune este complexă, de oare-ce jurații au fost nevoiți să dea un singur răspuns pentru ambele fapte, când, poate, ar fi răspuns afirmativ pentru una și negativ pentru cea-laltă. (*Cas. s. II 2030/906*) 75 602

D

- DAR MANUAL. — Dovedirea darului manual este cărmuită de legea locului unde el a fost făcut. (*Cas. franceză 6 Februarie 1905*) 33 268

Observație de d. D. Alexandresco

- DELICT. — Prin art. 493 Pr. penală, se face excepțiune la dreptul comun, numai în ce privește atribuirea competenței Curților de apel a judeca delictele comise de funcționarii judecătorești în exercițiul funcțiunii lor, iar nu și în privința formelor de procedură pentru efectuarea judecăților, într-un cât, acel articol, nu prevede nici o dispozițiune specială în această privință.
- Prin urmare, Curțile de apel, pentru judecarea unor asemenea delicta, au a procede conform art. 185 și 186 combinate cu 152 proc. penală, adică a face înaintea lor instrucțiune orală și publică fără a se putea baza pentru stabilirea faptelor pe actele de constatări preparatorii ale ofițerilor poliției judiciare, afară de acele făcute în cazuri de flagrant delict. (*Cas. s. II 931/906*) 58 463
- DELICT CIVIL. — 1. Conform art. 998 și 999 C. civil. o persoană care a comis un delict este ținută să repare paguba cauzată. Principiul acestor reparațiuni, este întemeiat pe constrângerea bănească a celui ce, prin lipsa lui de prudență sau neatențiune, a făcut pe altul să sufere paguba.
- 2 Elementele comune la delicta și cuazi-delicta civile sunt în număr de trei: 1-iu elementul material, care este faptul păgubitor; al 2-lea un element subiectiv, care este culpa; și al 3-lea pagubele ce ar putea aduce culpa. (*Jud. T. Severin 667/906*) 48 387

DELICT DE PRESA. — 1. După art. 105 din Constituțiune numai comisiunea juraților judecă și se pronunță asupra daunelor interese și asupra cuantumului lor în delictele de presă.

Prin urmare, dacă jurații declară că nu rezultă nici o daună pentru partea civilă, din faptul urmărit, Curtea nu avea să mai pronunțe nici o deciziune, de oare-ce cesțiunea daunelor fusese definitiv rezolvată prin verdictul juraților.

2. În caz când juriul prin declarațiunea sa achită pe inculpat și nu acordă despăgubiri civile, acea declarațiune cum și ordonanța presidentială este suverană și, prin urmare, ea nu poate să fie atacată cu recurs de partea civilă. (*Cas. s. II 2073/906*) 74 592

DEPOZIT NECESAR. — Admiterea sau refuzul probei cu martori este lăsată la facultatea judecăto-rului instanței de fond.

Prin urmare, proba cu martori pentru dove-direa unui depozit de și necesar, întru cât va-loarea depozitului e mai mare de 150 lei, o ase-menea probă se înlătură ca inutilă. (*Jud. II Cra-iova 1894/905*) 68 548

Observație de Dem D. Stoienescu

DIJMA. — 1. Dijma, claca și cele-l'alte sarcini dato-rite stăpânilor de moșii, n'au fost desființate prin art. 10 din legea rurală de cât în privința clăcașilor săteni în raporturile lor cu stăpânii de moșii.

2. Dijma fiind echivalentul folosinței date de că-tre proprietarul fondului, și întru cât se plă-tește în proporție cu folosul pe care îl trage dijmănarul, intră în categoria contractelor de locațiune perpetuă, prevăzute de art. 1505 din codul Calimach.

3. Dijma intrând în categoria locațiunilor perpetue se datorește proprietarului în schimbul folosin-ței date; pe când bezmanul se plătește numai în scopul de a se recunoaște proprietarului fon-gului dreptul său de proprietate, deosebire care exista și în dreptul roman.

4. O altă deosebire între dijmă și bezman con-sistă în aceasta, că dijmănarul este obligat a cultiva locul arendat, de oare-ce el trebuie să plătească locatarului o redevență anuală fixată prin lege și care este proporțională cu folosul tras de locatar, obligație la care nu este supus bezmănarul. (*Trib. Iași s. I 337/905*) 32 257

Vezi și «Besman»

DIVERGINȚĂ — Situațiunea părților în instanță având a fi primită așa cum se găsea în mo-mentul când s'a ivit divergința, dacă Curtea nu s'a putut constitui chiar în aceea zi, conform art. 20 din legea sa organică, ci s'a amânat judecarea diverginței pentru alt termen, când s'au prezentat recurenții, acest fapt nu le dă dreptul de a-și susține de astă dată recursul, de oare-ce prezența lor la judecarea divergin-ței nu schimbă situațiunea părților, și nu poate să reinvieze, decăderea dreptului lor, care s'a desăvârșit de la primul termen când s'a ivit divergința, și cu care ocaziune intimații, în lipsa recurenților, au pus concluziuni pentru respingerea recursului. (*Cas. s. I 171/906*) 32 255

DIVORȚ. — 1. Când o femeie, în urma comiterei unui adulter iertat de bărbatul său, părăsește domiciliul conjugal, bărbatul este în drept a cere divorțul, sprijinindu-și acțiunea sa și pe adulterul pe care îl iertase. (*In. C. just. din An-glia 22 Iulie 1904*) 37 300

Observație de d. D. Alexandresco

2. Bărbatul care impută soției sale faptul că ar fi comis un adulter, se face culpabil către ea de o insultă gravă de natură a-i permite să ceară divorțul, dacă el nu poate dovedi faptele im-putate; și aceasta chiar atunci când el s'ar fi

dezistat de la acțiunea sa. (*Cas. franceză 16 Ia-nuarie 1906*) 43 348

Observație de d. D. Alexandresco

3. Dacă legea permite presidentului tribunalului (la noi tribunalului) de a suspenda permisiunea de a se cita părțile în materie de divorț, ea nu-i conferă dreptul de a refuza această autori-zare reclamantului, aceasta fiind un exercițiu al dreptului acestuia din urmă. (*C. Ap. Montpel-lier 31 Oct. 1905*) 57 460

4. Dispozițiunile art. 245 C. civil ne fiind abro-gate prin legea Curței de casație din 1905, ur-mează că în materie de despărțenie, termenul de recurs este tot acel de trei luni prevăzut de sus citatul articol, mai cu osebire că însăși art. 44 al legii Curței de casație respectă termenile prevăzute de legi speciale. (*Cas. s. II 191/906*) 63 504

5. În materie de despărțenie, ne existând dreptul de apel de cât în contra sentinței de admitere în principiu a cererii și în contra judecăței de-finitive dată de prima instanță, de aci rezultă că în contra sentințelor prin cari se acordă so-țiilor un an de încercare, nu există dreptul de apel, căci, prin acea hotărâre, tribunalul nu se desizează de afacere, ci prepară numai soluți-nea procesului. (*Cas. s. II 456/906*) 65 518

6. În principiu, sentințele pronunțate de Tribunale în materie de divorț, care acordă soților anul de încercare spre a se concilia, sunt suscepti-bile de apel, întru cât nici un text de lege nu le ridică acest drept. (*C. București s. III 45/905*) 65 519

Observație de d. Em. Dan

7. Proprietatea a jumătate din averea soților, cari se despart prin consimțământ mutual ce dobân-desc copii soților despărțiți, în baza art. 235 din Codul civil, fiind o condiție impusă de lege pentru ca o asemenea despărțenie să poată avea loc, de aci rezultă că proprietatea se dobândește în asemenea caz de copii în virtutea legii, iar nu în baza unui act de înstrăinare din partea părinților.

8. De câte ori hotărârea care pronunțase divorțul prin consimțământ mutual a fost anulată, nu poate fi vorba de vre-un drept de proprietate al copiilor asupra averii soților sau părinților lor, căci copii nu au putut dobândi un singur moment acest drept, întru cât, despărțenia nu există. (*Cas. s. II 399/904*) 71 570

DOMENIŪ. — Domeniul Căilor Ferate Române și art. 616 din cod. civil. (*monografie de Ilie Oprescu*) 9 65

DOMICILIŪ. — Domiciliul atribuit de lege servito-rului, care locuiește la un loc cu stăpânul său, face pe servitor să-și piardă imediat domiciliul său anterior, cu toate că el ar fi manifestat o voință contrară.

Dovada legală a schimbării de domiciliu, care rezultă din îndoita declarație prescrisă de art. 89 C. civ., nu exclude cele-l'alte mijloace de probațiune, și judecătorii fondului apreciază în mod suveran dacă schimbarea domiciliului re-sultă din intențiunea ce ar fi avut cine-va de a-și transfera în alt loc principală sa așezare. (*Cas. franceză 18 Aprilie 1904*) 12 96

DOTA. — Inalienabilitatea dotei nu poate fi opusă creditorilor femeii anteriori căsătoriei.

Ca atare, ea nu poate fi opusă creditorilor a căror titlu figurează în însuși contractul de căsătorie, acești creditorii fiind anteriori că-sătoriei.

Această soluție este admisibilă în cazul când este vorba de o datorie a cărei plată este una din sarcinile constituirei dotei.

De câte ori o femeie dotată este obligată a plăti o datorie cu bunurile ei dotale, dotalitatea nu există în privința acestei datorii, și femeia poate, în asemenea caz, să ipoteceze în mod

valid, în folosul creditorului său, bunurile care sunt gajul acestuia din urmă. (*C. Ap. Montpellier 26 Mai 1905*) 39 316

Observație de d. D. Alexandresco

- DREPT ELECTORAL. — 1. De și, în urma tractatului din Paris de la 30 Martie 1856 cu care ocaziune Ismailul s'a luat de la Rusia și s'a adăugat pe lângă țara Moldovei, toți locuitorii aceluia pământ, au dobândit drepturile și privilegiile asigurate țării românești, însă pentru ca o persoană să aibă dreptul de cetățean român trebuie, conform dreptului internațional, să dovedească că tatăl său la data sus arătată, era supus rus, și că avea domiciliul în Ismail, căci nu oricui supus rus din altă parte a Imperiului și care întâmplător se găsea atunci în Ismail devenea cetățean român.
2. Faptul că o persoană a fost autorizată de a profesa avocatura în Dobrogea, sau că a ocupat funcțiuni în magistratură, nu pot stabili calitatea de cetățean român, căci nu pe această cale se poate ajunge la o împământenire în mod regulat, conform cu legile țării.
3. Posesiunea de stat trasă din faptul că o persoană a fost înscrisă în listele electorale, nu are valoare de cât un an, și chiar când s'ar admite contrariu, această alegațiune cade, când se dovedește că persoana contestată este supus străin. (*Trib. Gorjiu 190/906*) 30 242
4. În materie electorală, litigiul ne fiind în tot-d'a-una între aceleași părți, într-un cât și alți alegători pot combate sau susține înscrierea sau ștergerea, iar pe de altă parte în asemenea materie, judecându-se mai mult după aparență, iar nu însăși dreptul, din toate acestea rezultă că, în materie electorală, nu poate exista autoritate de lucru judecat.
5. În materie electorală, judecându-se în mod sumar, copiile (după copii pot face dovadă, căci ar fi imposibil părților ce contestă să-și procure acte originale, mai ales, când acele acte ar emana din țări străine. (*Trib. Gorjiu 189/906*) 31 249

- DREPTUL MUSULMAN. — 1. După Koran, pentru a putea face o donațiune, trebuie a fi sănătos. Pentru a constitui o incapacitate, boala dăruitului trebuie a fi existat în timpul donațiunii și să fi fost cauza determinantă a morții. (*C. Alger 9 Noembrie 904*) 9 71
2. În dreptul musulman, interdicția își produce efectele sale din ziua pronunțării hotărârii care o admite, și actele făcute de interzis în urma acestei hotărâri sunt nule de drept. (*C. Alger 4 Martie 903*) 9 71
3. În dreptul musulman, consimțământul dat din eroare, surprins prin dol sau smuls prin violență, este numai anulabil, și acțiunea în anulare se prescrie, după opinia generală, printr'un an. (*Trib. Tunis 6 Iulie 904*) 9 71
4. După dreptul musulman, moștenitorul nu este obligat la plata datoriilor succesiunii, de cât până la concurența emolumentului ce primește. El poate însă renunța la succesiunea deschisă în favoarea sa, destul este ca această renunțare să fie reală, efectivă și nesimulată. (*Trib. Sousse 9 Aprilie 904*) 9 72
5. După dreptul musulman, mama care vine la moștenirea soțului, în concurență cu fii săi, nu are drept de cât la o optime din această avere. Celelalte părți se cuvîin copiilor, și dacă aceștia sau succesorii lor au emigrat, sau au murit în emigrare, fără rude în gradul succesibil, succesiunea lor se consideră ca vacantă și trece la Stat. (*Trib. Ap. Tulcea 5 Aprilie 1884*) 9 72
6. Este de principiu, în dreptul musulman, că minorul orfan pussesub tutela cadului, nu devine major, în privința banurilor sale, de cât printr'o emancipare expresă.

Obligația contractată de un minor neeman-

cipat se consideră ca validă, dacă tutorul avînd cunoștință despre ea, a menținut-o, sau dacă minorul a întrebunțat în folosul său banii săi valorile primite. (*Tribunalul Constantine 21 Decembrie 1904*) 9 72

7. În dreptul musulman, majoritatea rezultă din pubertate, și dacă ea poate fi presupusă la vârsta de 15 sau 18 ani, dovada ei trebuie să fie produsă de acel care o invoacă. (*Trib. Sousse 22 Octombrie 1904*) 9 72

A se vedea și notele redacției ce însoțesc fie-care din aceste hotărâri

DREPTURILE PROPRIETARILOR : Vezi «Legea asupra drepturilor proprietarilor».

- DREPT DE RETENȚIUNE — 1. După dispozițiile art. 491 C. civil proprietarul, al cărui imobil a sporit în valoare prin îmbunătățiri făcute de un terțiu nu trebuie nici să se îmbogățească în paguba altuia, nici să fie silit a face o cheltueală la care n'a consimțit, putînd prin urmare, ca: sau să refacă lucrurile în starea de mai înainte, sau să le rețină, plătînd valoarea lor, toate acestea însă, când terțul e de rea credință.
2. Dreptul de retențiune, de și excepțional, e echitabil însă a se acorda și în alte cazuri, de cât cele prevăzute de lege; totuși, atunci când posesorul e de rea credință și într-un cât, partea e obligată să plătească o despăgubire pentru construcțiuni și îmbunătățiri pe care ea poate nu le-ar fi făcut, în asemenea caz, trebuie a se acorda mai multă protecție proprietarului de cât terțului de rea credință, care poate a construit tocmai în scopul de a împiedica pe proprietar să-și exercite dreptul său; așa că, în asemenea împrejurări, dreptul de retenție nu poate fi admis, cu atât mai mult, că art. 10 din legea rurală de la 1879 prevede formal că îndată ce hotărârea devine executorie, săteanul se va pune în posesia pământului său, ceea ce implică negațiunea dreptului de retențiune. (*C. București s. I 154/906*) 51 409

E

- EVICȚIUNE — După art. 1336 și 1341 C. civil, când vânzătorul este răspunzător de evicțiune, cumpărătorul, dacă este evins, are dreptul de a cere de la vânzător restituirea prețului vânzării, și în asemenea caz, acțiunea de chemare în garanție introdusă de cumpărătorul evins în contra vânzătorului, este admisibilă. (*Trib. Brăila s. II 320/905*) 37 296
- EXECUTARE. — Executarea cărților de judecată prin portare. (Art. 400 Pr. civ. (*monografie de Eugeniu Vincler*)) 33 261
- EXECUȚIUNE PROVIZORIE. — Execuțiunea provizorie a hotărîrilor judecătorești, fiind lăsată la aprecierea judecătorilor de fond, tribunalul e în drept a nu admite asemenea măsură, când din împrejurările procesului găsește că nu există nici un pericol. (*Trib. Not. Ilfov 13 Martie 1906*) 67 536

F

FALIMENT :

Case de toleranță 1
Comerciant defunct 2
Contestație 7.10
Creanța litigioasă 2
Creanța civilă 5
Incetare de plăți 4
Minori 9
Opozițiuni 6
Plată 8

1. Persoanele care exploatează o casă de toleranță, fiind în genere considerate ca comerciante, pot fi declarate în stare de faliment. (*Trib. Lyon 2 Decembrie 904*) 17 140

2. Neplata unei creanțe litigioase, precum ar fi aceea care ar rezulta dintr'o hotărâre dată în lipsă, supusă opoziției, nu poate să atragă falimentul pretinsului debitor. (*Trib. Havre 26 Iulie 1905*) 18 147
3. Dacă falimentul unui debitor comerciant poate fi declarat chiar în urma morții sale (la noi, în cursul anului de la acest eveniment), aceasta nu se poate face de cât sub condiția de a se stabili că debitorul a murit în stare de încetare de plăți; de unde rezultă că, în lipsa unei atare dovezi, comerciantul defunct nu poate fi declarat în stare de faliment. (*Trib. St. Etienne, 11 Iulie 1905*) 18 148
4. Legea cere îndeplinirea a două condiții pentru ca un debitor să poată fi declarat în stare de faliment, după cererea unuia din creditorii săi. Trebuie: 1° ca debitorul să fie comerciant; 2° ca el să fi încetat plățile și că datoria în baza căreia el este urmărit să fie comercială; sau să se dovedească, în caz când el este urmărit în baza unei datorii pur civile, că el a lăsat în suferință și datoriile sale comerciale.
De câte ori tribunalul de comerț a constatat încetarea plăților din partea unui debitor comerciant, de atâtea ori el este legat prin această constatare să declare pe debitor în stare de faliment, fără a cerceta consecințele mai mult sau mai puțin folositoare, mai mult sau mai puțin dăunătoare ce această declarație ar putea să aducă fie masei creditorilor, fie falitului. Obligația tribunalului întemeindu-se în specie, pe un interes de ordine publică și pe interesul general al comerțului, aceste interese superioare nu permit de a se lăsa în capul afacerilor sale pe un comerciant a cărui încetare de plăți a fost constatată în mod regulat. (*Trib. St. Etienne 18 Iulie 1905*) 18 148
5. Acel care are o creanță civilă contra unui comerciant nu poate, în baza acestei creanțe, să provoace falimentul debitorului său comerciant, de cât atunci când stabilește că acest din urmă lasă în suferință și datoriile sale comerciale, (*Trib. St. Etienne 14 Martie 1905*) 18 148
6. Dispozițiunile art. 817 C. comercial care arată modul cum trebuiesc propuse și judecate cererile făcute în materie de faliment de către cei d'al treilea, și care ar avea de obiect scoaterea din activul falimentului pus sub sigiliu a unor lucruri ce nu aparțin falitului.
Prin urmare, o opozițiune care dă loc la discuțiunea cesiunii de a se ști, cine e adevăratul proprietar al averii pusă sub sigiliu, urmează a fi făcută și cercetată în condițiile art. 817, adică adresată judecătorului sindic, care în această materie, și față cu modificarea adusă zisului articol prin legea din 3 Martie 1902, se desbracă de calitatea de reprezentant al creditorilor și ea pe aceia de judecător, judecând cererea contradictor cu creditorii care sunt înconștințați despre termenul înfățișării. (*C. Galați s. II 1/906*) 25 200
7. Asemănat art. 780 din codul comercial, odată ce creanțele falimentului au fost verificate și contestațiunile ridicate asupra lor au fost definitiv judecate, nici o contestație nu se mai poate face în privința admiterii lor la masa falimentului de cât pentru cauză de dol, fraudă sau eroare esențială de fapt.
De aici rezultă că, dacă tribunalul, nu printr'o eroare de fapt ci printr'o eroare esențială de drept, a admis la masa falimentului unei firme comerciale, creanța totală a soției unuia din asociați, cu toate că dânsa nu era creditoarea firmei, ci numai creditoarea personală a unuia din asociați, și cu toate că această chestiune de drept fusese dedusă în judecata tribunalului, în asemenea caz, calea contestațiunii pe temeiul art. 780 din codul comercial este închisă sindicului falimentului, care nu poate invoca acest text limitativ ce a prevăzut eroarea de fapt, nu însă și eroarea de drept. (*Cas. s. III 78/906*) 29 233

8. Plata făcută falitului de unul din debitorii săi, este nulă față de masa creditorilor, chiar dacă debitorul era de bună credință și nu cunoștea starea de faliment a creditorului său, care faliment fusese închis pentru lipsă de activ. (*C. Dijon 23 Martie 905*) 44 356
 9. Dacă este de netăgăduit că, conform art. 695 din codul comercial, numai comercianții pot fi declarați în stare de faliment, și că conform art. 10 din același codice, minorii nu pot deveni comercianți de cât după emanciparea lor cu îndeplinirea formelor cerute de acest text de lege, nu este mai puțin rațional și juridic însă că, în cazul când un minor a obținut emanciparea lui în mod fraudulos și și-a exercitat comerțul, inducând în eroare asupra calității sale buca credința a terțelor persoane, în asemenea caz acel minor urmează a suferi consecințele faptului lui și a fi declarat în stare de faliment.
În adevăr, fraudă nu poate folosi acelora care au întrebunțat-o, pentru a putea cere mai în urmă anularea obligațiilor luate sub cuvânt că nu aveau capacitatea sau calitatea de a contracta, ci din contră, fraudă are ca consecință de a întregi capacitatea acelora cari au contractat în asemenea condițiuni prin validarea actelor lor. (*Cas. s. III 159/906*) 61 491
 10. Când, posterior operațiunii verificării creanțelor se descoperă că, una sau mai multe din creanțele admise ca bune la masa falimentului, au fost făcute în mod fraudulos, în scop de a păgubi pe alți creditorii, ori-care din acești creditorii prejudiciați are dreptul de a face contestațiune la admiterea acelor creanțe, conform art. 780 din Codul comercial, fără a se putea zice că prin admiterea acestei contestațiuni s'ar viola autoritatea lucrului judecat ce ar rezulta din procesul-verbal al verificării creanțelor.
Această contestare a creanțelor, pentru motivele prevăzute de art. 780 Cod com., se poate face și cu ocazia omologării unui concordat acordat falitului, de oare-ce după art. 862 din Codul de comerț se poate cere chiar anularea unui concordat deja omologat, atunci când s'ar descoperi că s'a exagerat pasivul în mod fraudulos.
Cu ocazia unei asemenea contestații la omologarea concordatului, nu este nevoie a se cita în proces și creditorul a cărui creanță a fost atacată ca simulată sau frauduloasă, fiind suficientă citarea în cauză a sindicului, ce reprezintă pe toți creditorii. (*Cas s III 257/906*) 80 640
- FAPTE DE COMERCIU — 1. Morarul, care se mărginește a preface în făină grăul ce i se încredințează de alții, în schimbul unei remunerații ce i se plătește fie în bani, fie în natură, nu face un act de comerț și nu este comerciant. (*C. Bordeaux 14 Mai 1905*) 31 250**
2. Profesiunea de hirug-dentist fiind o profesie liberală, acei cari exercită această artă nu pot fi clasificați între comercianți, și nici nu fac acte de comerț când cumpără materialul necesar exercițiului profesiei lor. (*Trib. St. Etienne 10 Oct 1905*) 44 356
- Vezi și «Acte de comerț».
- FARMACIST. — Exercițiul farmaciei consistând în a cumpăra medicamente sau substanțe medicamentale, spre a le revinde într'un scop special, fie în stare în care le-a cumpărat, fie după ce le-a supus unei preparații oare-care, profesiunea farmacistului este comercială. (*Cas. Franceză 25 Mai 1905*) 29 236**
- Vezi și nota redacției ce o însoțește
- FEMEIE MĂRITATĂ. — 1. Autorizarea expresă sau tacită a bărbatului nu poate să valideze actul făcut de femeie, de cât atunci când autorizarea a precedat sau însoțit acest act. Prin darea unei**

autorizării posteriore, bărbatul nu poate să rădice femeii beneficiul acțiunii în anulare ce-i conferă art. 225 din Codul civil (207 C. rom.); și aceasta mai ales atunci când bărbatul n'a dat autorizarea s'a în favoarea unui creditor al femeii, de cât în cursul unei instanțe de divorț pendentă între dânsul și soția sa. (*Trib. civ. Paris. 3 Mai 1904*) 5 35

Vezi și nota redacției ce o însoțește

2. De câte ori bărbatul se găsește într'o stare permanentă de demență, și este așezat într'un stabiliment de alienați conform legii din 15 Decembrie 1894, femeia urmează a fi autorizată de justiție conform art. 204 din codul civil, de oare ce acest text nu este limitativ. Legiuitorul a voit, în adevăr, ca femeia măritată să poată fi autorizată de justiție în toate cazurile în care bărbatul este în imposibilitate de a-și manifesta voința. (*Trib. civ. Gand. 28 Iulie 1904*) 5 36

Observație de d. D. Alexandresco

3. După art. 199 din Codul civil, autorizarea ce soțul dă soției sale spre a face un act juridic, este expresă când este dată printr'un înscris deosebit, și tacită când rezultă din concursul bărbatului la act; de unde urmează că o asemenea autorizare nu poate să rezulte din alte împrejurări.

4. Autorizarea soțului trebuie să fie specială pentru fie-care act juridic pe care voește să-l facă femeia și aceasta pentru ca soțul să poată examina fie-care act juridic în parte și să vadă dacă el este, sau nu, folositor femeii.

5. Femeia autorizată de a sta în judecată într'un proces nu poate, fără o nouă autorizare, să dea procură unui avocat spre a o reprezenta în acel proces. (*Trib. Ilfov s. IV j. 7414/905*) 5 37

Adnotație de d. D. Alexandresco

6. Nici un text de lege nu imputernicește tribunalele a prescrie, după cererea bărbatului, reintegrarea domiciliului conjugal, *manu militari*, din partea femeii, care de fapt l-ar fi părăsit. (*Trib. Quimper 15 Martie 1905*) 30 244

Vezi și nota redacției ce o însoțește

FILIAȚIUNEA LEGITIMĂ. — 1. Actul de naștere a unui copil nu dovedește filiațiunea sa legitimă ci numai faptul nașterii din partea mamei. Pentru a dovedi filiațiunea, copilul, la caz de contestație trebuie însă să mai dovedească căsătoria părinților săi. (*C. cas. s. I 469/905*) 15 113

Vezi și observația ce o însoțește

2. De și art. 295 C. civil, care se referă la filiațiunea legitimă iar nu la cea naturală, prevede în adevăr că starea civilă nu poate fi contestată, însă aceasta numai sub condițiunea ca statul civil să fie conform cu actul de naștere.

3. De și este adevărat că numai tatăl său moștenitorii săi pot să conteste legitimitatea noului născut, însă prin aceasta se înțelege acțiunea în tăgăda paternității iar nu și o contestare de legitimitate care poate fi exercitată de toți cei ce au interes fie moral, fie bănesc, cum ar fi Ministerul de finanțe al cărui interes e vădit în plata taxelor succesoriale, taxă ce se plătește după gradul rudeniei.

4. Legitimarea copiilor naturali prin căsătorie subsecventă nu era admisă de codul Caragea, legiuire în vigoare în momentul căsătoriei părinților contravenientului.

5. Un simplu act de recunoaștere făcut de părinte prin care declară că recunoaște ca fiu al său pe o persoană, nu poate fi considerat ca un act de adopțiune, întru cât acel act nu constată îndeplinirea condițiilor cerute de condica Caragea partea IV, cap. V atunci în vigoare.

6. Nici un text din legiuirea Caragea nu admite recunoașterea copiilor naturali, ci singurul mijloc de a intra în familie admis de acea legiuire, nu era de cât adopțiunea. (*Trib. Gorjiu 337/905*) 25 202

FOND COMUNAL: Vezi «Legea fondului comunal».

FORMULĂ EXECUTORIE. — 1. După art. 136 Pr. civ. expedițiunea cu formulă executorie se liberează numai părții ce a câștigat sau reprezentanților ei, așa că, judecătorul nu e dator să chema pe părți când e vorba de investire cu formulă executorie a hotărârilor.

2. Partea care a primit deja o expedițiune executorie, poate cere și obține alta nouă în caz când va fi pierdut pe cea veche, fără a mai fi nevoie de o prealabilă chemare a părților așa cum prevede codul de procedură al Cantonului de Geneva (Art. 112), de oare-ce, codul nostru de procedură nu a reproduș această dispozițiune și nici a oprit prin vre-un text liberarea unei a doua expedițiune executorie; iar dispozițiunile art. 1188 și 1198 C. civil nu pot fi aplicabile în asemenea caz, ele fiind referitoare la actele autentice și la proba obligațiilor. (*Judecătoria II Craiova 729/906*) 50 403

Observație de Dem. D. Stoienescu

FURT DE PASĂRI DOMESTICE. — Furturile de pasări domestice comise de un servitor sunt de competența tribunalului. (*Cas. s. II 167/906*) 54 432

G

GIR. — Vezi «Cambie».

H

HOTĂRÎRI. — Asemănat art. 118 din Procedura civilă, combinat cu art. 89 din legea judecătorilor de ocoale, odată cu pronunțarea unei hotărâri în ședință publică, trebuie a se încheia un proces-verbal cuprinzând dispozițiunile hotărârii, care proces-verbal urmează a fi semnat de judecătorii care au luat parte la ședință și de grefier. Această formalitate fiind substanțială, ca una ce are de obiect și de scop să garanteze neschimbară hotărârii pronunțată în public, neîndeplinirea ei atrage nulitatea hotărârii ridicându-i or-ce existență legală. (*Cas. s. III 50/906*) 32 256

HOTĂRÎRI DE EXPEDIENT. — Transacțiunea, conform art. 1711 C. civ., are, între părți, puterea unei sentințe neapelabile, și dar, singura cale de a ataca aceste hotărâri, în ce privește elementele sau condițiunile esențiale însuși a-le convențiunii ce constată, evident că nu poate fi decât, aceea a acțiunii principale în anulare, fie pentru cazul special în transacțiune, prevăzut de art. 1712 și urm. C. civ., fie în cazurile prevăzute, pentru convențiunii în general, de art. 961 C. civ., iar nu calea contestațiunii. (*Jad. Voinești 214/906*) . 53 428

I

IMPOSIT FONCIAR. 1. Stabilirea impositului fonciar urmând a se face conform chiriei stipulate prin contractul de închiriere, trebuie a se calcula în cuantumul chiriei și valoarea sarcinilor impuse prin contract chiriașului, cum ar fi de exemplu cheltuelile de întreținere, curățirea latrinelor etc., afară de acele sarcini cari prin lege ar fi impuse chiriașului.

2. Conform art. 4 al. b din legea impositului fonciar, trebuie să se scadă a patra parte din venitul brut, pentru cheltuelile de reparațiuni și întreținere, spre a se obține venitul net susceptibil de fonciar. (*Cas. s. III 521/905*) 10 77

3. Potrivit art. 20 din lege de constatare a contribuțiilor directe și art. 4 din legea impositului fonciar, Comisiunile de apel sunt datoare să fie seamă de contractul de locațiune, ca bază de

impunere la fonciar, destul numai ca acel contract să fie în vigoare la epoca recensământului și să nu fie declarat de simulat; și, este indiferent dacă acel contract are, sau nu, o durată egală cu întregul periodul pentru care se face recensământul. (Cas. s. III 376/905) 16 132

4. Arendașul fiind obligat prin lege de a apăra lucrul arendat contra usurpațiilor, conform art. 1433 Cod civil, clauza dintr'un contract, prin care un arendaș s'ar obliga a păzi și apăra pădurea de ori-ce tăere, nu constituie o sarcină pentru arendaș în sensul art. 4 al. c din legea impositului funciar, care să se adauge la prețul anual bănesc prevăzut prin contract. (Cas. s. III 520/905) 27 217

5. Legiuitorul, nefăcând nici o distincțiune în ce privește regula de scutire de impozit funciar pentru cazul când un servitor bisericesc ar avea și alte venituri sau funcțiuni, urmează că nici judecătorul nu poate să excepteze un asemenea caz de la regula generală și, deci, independent de ori-ce venit ar avea, servitorii bisericești sunt scutiți de impozitul funciar pentru imobilul în care locuiesc. (Cas. s. III, 15/905) 30 241

6. Legiuitorul a scutit de impozitul funciar numai casele, a căror chirie anuală nu trece peste 100 lei; iar prin chirie anuală de lei o sută, trebuie a se înțelege venitul brut, iar nu net.
Comisiunile de apel sunt în dreptul lor suveran de a aprecia că venitul brut al unui imobil e mai mare de o sută lei anual. (Cas. s. III, 53/905) 31 248

7. Asemănat art. 1 din legea impositului funciar, proprietățile imobiliare urbane sau rurale, aș a se impune la fonciarul de 13%, când proprietarii lor nu au locuința obicinuită în țară.

Prin art. 2 din aceeași lege, se exceptează de la această regulă pe acei ce se află în străinătate pentru studii și acei, cari sunt funcționarii sau însărcinații guvernului.

Aceste cazuri excepționale, fiind de strictă interpretare, nu se pot întinde prin analogie și la cazurile de boală sau alte împrejurări cari necesită zăderea contribuabilului în străinătate. (Cas. s. III, 5003/906) 75 602

IMPOZIT PERSONAL Vezi «Legea impositului personal».
IMUNITATEA STATELOR — 1. În starea actuală a științei dreptului internațional privat, opiniunea cea mai acreditată este aceea a incompetenței tribunalelor, nu numai de a lua măsuri de executare dar chiar de a judeca statele streine, în ori-ce caz, și fără nici o distincțiune.

Această soluțiune este bazată pe principiul dreptului ginților universalmente recunoscut, că statele fiind independente, nu pot fi pentru obligațiile lor, supuse jurisdicțiunii altui stat; că dreptul de jurisdicțiune aparținând fie cărui stat, fiind deci un atribut inerent al autorității sale suverane, nu se poate admite, fără a pune în pericol armonia dintre State ca un stat să și atribue dreptul de a judeca pe un alt stat.

Că la acest principiu însă, se face o distincțiune între actele pe care un stat le face ca reprezentant al puterii publice, și acele acte ce le face ca persoană privată; în primul caz tribunalele streine sunt incompetente de a judeca un alt stat, iar în al doilea caz, o asemenea competență este admisă.

Dacă însă o asemenea distincțiune este admisă în condițiile sus arătate, cestiunea nu poate primi aceeași soluție când e vorba de acte de execuțiune, caz în care principiile dreptului public domină principiile dreptului civil, și nu rămâne creditorului statului de cât să se adreseze pe căile administrative spre a fi satisfăcut.

2. Dacă statele pot ori și când excipe de imunitatea lor, ele pot de asemenea renunța la acest drept și primi, fie expres, fie tacit să se supue la jurisdicțiunea unui stat strein, sau la execu-

tarea ce s'ar face asupra unor bunuri ale sale și o dată acest consimțământ dat, statul strein nu mai poate, fără a viola contractul, să revie asupra lui. (C. București, s. I, 12 Ianie 1906). 67 533

3. Dacă este exact că în drept, cestiunea imunității statelor străine de a fi judecate de un alt stat, este controversată, toată doctrina și jurisprudența însă sunt unanime a recunoaște că, această imunitate nu este de ordine publică, și că state străine, pot renunța expres sau tacit la incompetența și a accepta jurisdicțiunea altui stat, în care caz, când ea are loc, fiind vorba de o renunțare tacită, autoritățile judecătorești sunt îndrituite a o deduce din toate circumstanțele a-facerei.

Prin urmare, când din complexul unor fapte se deduce că un stat strein a renunțat la beneficiul imunității primind în mod tacit a fi supus jurisdicției Române, nu mai are calitatea de a se prevala de o asemenea incompetență.

4. Ori-ce stat, trebuie a fi considerat sub două aspecte, adică: ca putere publică și ca persoană morală; în primul caz lucrând el face acte de suveranitate, iar în al doilea caz acte de gestiune, sau acte de drept civil, cari dau naștere la obligațiuni, așa că, pentru acte de această natură, un stat străin chiar dacă nu ar fi renunțat la principiul imunității, el poate fi chemat în judecată și executat de autoritățile statului Român asupra unei averi sau a unei sume care nu are o anumită destinație în buget, și de care privându-l nu ar atinge întru nimic existența sa, sau buna funcționare a serviciilor sale.

5. Autoritățile judecătorești Române sunt competente a judeca litigiile dintre un stat străin și un particular ori de câte ori este vorba de interese private, fără ca prin aceasta să atingă în ceva dreptul ginților, sau principiul suveranității celui stat. (Trib. Notariat Ilfov, 13 Martie 1906) 67 536

INCIDENTE. — Incidentul relativ la ordinea constitutivă a judecății, având un caracter de ordine publică se poate propune în ori-ce stare a procesului. (C. Galați s. II, 1/906) 25 200

INFĂȚIȘAREA PĂRȚILOR LA JUDECATORIA DE OCOL — Din dispozițiunile art. 87 din legea judecătorilor de ocol, rezultă numai că părțile se pot infățișa și printr'o rudă sau afin până la al patrulea grad inclusiv, cari rude sau afini pot singuri fără asistența vre-unui avocat să apere interesele părților în litigiu, iar nu că părțile nu se pot infățișa și prin ori-ce alt mandatar strein, care însă, neputând avea dreptul să apere singur interesele mandantului, poate avea totuși pe acelea de a pune pe un avocat în acest scop dacă i s'a conferit un asemenea drept prin procură, întru cât legea nu numai că nu oprește acest mod de reprezentare în justiție dar chiar îl recunoaște formal, când prin art. 87 din legea judecătorilor de pace și art. 94 Pr. civ. dispune că părțile se pot infățișa și prin mandatar ca procuri în regulă, asistați de avocați. (Cas. s. I 442/906) . 80 637

INSCRIȚIUNEA IPOTECILOR. — 1. Legiuitorul noului Cod civil, obligând prin art. 1815 pe femeile măritate ca în termen de un an să ia inscripțiune ipotecară asupra averii imobile a soțului lor, pentru asigurarea dotei lor, de sigur nu a putut avea în vedere, de cât o protecțiune mai mult pentru femeile măritate înainte de promulgarea acestui codice, voind ca prin luarea unei inscripțiuni ipotecare să le acorde pe lângă dreptul de preferință ce-l aveau după codul Caragea și dreptul de urmărirea celui de al treilea, când soțul de rea credință, ar fi înstreinat averea sa.
Că luarea acestei inscripțiuni în termen de un an fiind condițiunea dobândirei unui nou drept, nu se poate susține că neîndeplinirea ei atrage după sine pierderea celui-alt drept acordat de

legea anterioară, aceasta, în virtutea principiilor de drept că o lege nouă nu poate avea putere retroactivă și că nu prin interpretațiunea unui articol se poate ridica un drept acordat în mod expres de o altă lege.

2. Textul art. 1740 din codul nostru civil este cu totul deosebit de acel corespunzător al art. 34 și 35 din legea ipotecară Belgiană din 16 Decembrie 1851, de unde legiuitorul nostru s'a inspirat în materia privilegiilor și a ipotecilor, căci codul nostru nu prescrie ca cel Belgian că transcripțiunea actului de vânzare valorează ca și o inscripțiune pentru conservarea privilegiului vânzătorului și, ce e mai mult că legiuitorul nostru, n'a admis sistemul celui Belgian (art. 35) ca să impue oficiului de notariat din tribunalele noastre sub pedeapsă de daune interese, față de ce-l d'al treilea, să facă de la sine inscripțiunea pe registrul respectiv al creanțelor rezultând din actele translative de proprietate în favoarea vânzătorului, și în același timp să prevadă ca în caz când acest oficiu, n'ar fi avut grija să facă această inscripțiune atunci transcripțiunea actului făcut de vânzător, să valoreze ca și o inscripțiune în ce privește prețul ce i se datorește.

Că prin urmare, este evident că sub imperiul codului nostru (art. 1740 C. civ.), nu este necesitate pentru conservarea privilegiului vânzătorului de cât numai de formalitatea transcripțiunii titlului, care a transferat proprietatea cumpărătorului, fără să se mai ceară inscripțiunea acestui privilegiu după cum prescrie legiuitorul Belgian, de unde consecința că legiuitorul nostru s'a mulțumit numai cu transcripțiunea pentru conservarea privilegiului vânzătorului, fără nici o restricțiune și aceasta pe timp de 30 ani iar nu numai pe timp de 15 ani după cum cere art. 1786 al. I C. civil relativ la inscripțiuni; că dar transcripțiunea actelor de mutațiune nu se perimă în lipsă de un text formal de lege, care să prevadă această decădere, prin trecerea termenului de 15 ani ca la inscripțiunile ordinare pentru ca ast-fel să mai fie nevoie de o reînnoire a acestei transcripțiuni sau de o nouă inscripțiune.

3. În sistemul codului nostru cel ce ar voi să cumpere un imobil va trebui pentru a ști, dacă acest imobil nu este grevat de privilegiul vânzătorului să consulte numai registrele de transcripțiune pe timp de 30 ani în urmă fără să mai fie nevoie a consulta și registrul de inscripțiuni, unde legiuitorul nostru nu obligă pe vânzător să facă inscripțiunea privilegiului. (Trib. Vâlcea 88/906) 24 189

Observație de A. I. Suciu

4. Articolul 1761 C. civil, de și prevede numai cazul când bărbatul contestă valoarea dotei alienabile pentru care s'a luat inscripția ipotecară în timpul căsătoriei, însă prin analogie, căci interesul este același, dispozițiile acelui articol trebuesc aplicate și la cazul când inscripțiunea s'ar pretinde excesivă și în aceea ce privește imobilele asupra cărora s'a luat inscripțiunea.

5. Legiuitorul, pentru a înlătura un conflict de interese între femei și bărbat, n'a prevăzut prin art. 1756, 1757 și 1783 C. civil; că femea ar avea necesitate de autorizarea bărbatului său de punerea lui în cauză, când ar cere o inscripțiune ipotecară legală pentru asigurarea dotei sale mobiliare, și tot asemenea, n'a prevăzut prin art. 1761 C. civ., că ar fi necesitate de chemarea femeii în instanța de reducere a ipotecii legale; că din contră, din spiritul legii și formalitățile ce ea prevede rezultă contrariul și anume: că în aceste acte de jurisdicție grațioasă nu trebuie chemat, în primul caz bărbatul și în secundul femeia; că afară de aceasta, reducerea este un

drept pentru bărbat, așa că refuzul femeii nu l'ar putea lipsi de acel drept.

6. De și art. 1761 C. civil cere ca tribunalul să ia și concluziile procurorului, însă, posterior codului civil adică prin legea din 29 Octombrie 1877 s'a desființat concluziunile procurorului în instanțele civile unde figurează ca parte alăturată, afară de acela în care ar fi interesați minorii săi interziși.

Prin urmare, prezența și concluziile procurorului în instanța care are a decide reducerea unei inscripțiuni ipotecare a femeii, nu mai este cerută de lege.

7. Dacă art. 1761 C. civil prevede ca tribunalul să numească experți pentru estimațiunea dotei alienabile, și prin urmare, și a imobilelor asupra cărora s'a luat inscripția ipotecară, aceasta însă nu o prevede în mod obligator ci numai pentru lumina judecătorilor, așa că dacă aceștia își pot forma convingerea în alt mod, nu mai pot fi ținuți a lua avizul unor asemenea experți.

8. Publicitatea fiind baza regimului ipotecar stabilit de codul civil, ca atare, ipotecile convenționale și chiar legale, n'au rang și drept de urmărire în mâinile terților de cât prin inscripțiunea făcută în registrele respective.

Ast-fel o inscripțiune radiată se consideră ca cum n'ar fi existat, și ca atare creditorul care ar trata cu debitorul pe baza unui certificat negativ liberat de grefă, este la adăpost de orice eventualitate care ar restabili o ipotecă deja radiată. (Cas. s. II 27/906) 36 289

9. Este nulă, ca tardivă, reînnoirea unei inscripții ipotecare făcute a doua zi după expirarea termenului de 10 ani (la noi 15 ani), chiar dacă ziua în care termenul a expirat era o duminică sau o zi de sărbătoare legală. (Trib. Tarbes 15 Iunie 1904) 47 380

Observație de D. Alexandresco

INSOLVABILITATE. — Debitorul pierde beneficiul termenului când el este în stare de deconfitură (insolvabilitate).

Simpla insolvabilitate nu constituie deconfitură. Pentru ca aceasta să existe se cer urmăriri, proteste, într'un cuvânt acte dintr'acele care dovedesc că debitorul se găsește în imposibilitate de a face față plăților sale. În specie nu este în stare de deconfitură, debitorul a cărui activ este inferior pasivului neexigibil încă, dacă activul său n'a fost obiectul nici unei urmăriri, afară de o poprire, care și cea este contestată pentru că creanța în baza căreia ea a fost făcută, nu este exigibilă. (C. Caen 8 Febr. 1904) 80 644

IPOTECĂ. — 1. Nulitatea prevăzută de art. 514 Pr. civ. nu este referitoare de cât la înstreinarea fondului principal, atunci când ea este făcută după transcrierea comandamentului, iar în ce privește obiectele mobile care devin imobile prin destinațiune prin afectarea lor de către proprietar la fondul principal, și care ca atare sunt coprinse în ipotecă, ele și recapătă natura lor mobilă și intră imediat în patrimoniul cumpărătorului de bună credință pe baza art. 1909 Codul civil. (Trib. Bacău 635/904) 2 15

2. Existența unei ipotecii asupra unui imobil nu e de natură a restrânge dreptul proprietarului de a percepe cu anticipație chiriile.

3. Perceperea cu anticipație a chiriilor este opozabilă chiar creditorilor ipotecari înscriși anterior, afară de cazul când se va constata că această percepere a fost făcută prin fraudă și în prejudiciul creditorilor.

4. Clauza înscrisă într'un act de ipotecă prin care se pune debitorului ipotecar îndatorirea de a nu percepe cu anticipație chiriile, nu constituie de cât o obligațiune personală a debitorului care nu poate fi opusă terților, prin urmare nici chiriașului. (Cas. I. 328/905) 8 60

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

5. Terțiul detentor a unuia din imobilele ipotocate, care a plătit totalitatea datoriei, nu poate să-și exercite recursul său contra detentorilor altor imobile ipotocate, de cât în proporție cu valoarea comparativă a tuturor imobilelor grevate de ipotecă. (*Cas. Franceză 8 Dec. 1905*) 43 347

INTERVENȚIE. — 1. Pentru ca o intervenție să fie admisă în principiu, este necesar ca cel ce o face să aibă interes. (*Trib. Ilfov s. III jurn. 9132/905*) 22 177

2. După dispozițiile art. 248 Pr. civ., intervențiunile de ori-ce fel ar fi, se pot primi atât timp cât pricina principală se va găsi înaintea primei instanțe; că, însă, în materie de partagiu, hotărîrea care tranșează în mod definitiv pricina fiind aceea care determină masa partagiabilă, după darea unei asemenea hotărîri, între părți nu se mai urmează nici o judecată, reținându-se afacerea numai pentru formarea și tragerea loturilor, așa că aceste hotărîri nu sunt simple încheeri pregătitoare asupra cărora să se mai poată reveni, ci ele constituiesc hotărîri definitive, ne mai putând fi reformate de cât pe căile admise de lege.

Prin urmare, o cerere de intervenție primită în urma pronunțării admisiunii în principiu a acțiunii de esire din indiviziune, asemenea intervenție este tardivă și deci neadmisibilă, de oare-ce judecata nu mai poate reveni asupra acelei hotărîri. (*jud. Turnu-Severin 96/906*) 26 211

JUDECAREA CAUZELOR. — În principiu, în ori-ce judecată, părțile au beneficiul a două grade de jurisdicțiune, afară de cazul unde legea prevede alt-fel, (art. 56 și 316 pr. civilă).

Prin urmare, dacă hotărîrea primei instanțe, dată cu execuția provizorie s'a executat de una din părți, prin aceasta nu este ridicat celei alte părți dreptul de a discuta în apel temeinicia primei instanțe, așa că, o asemenea hotărîre pronunțată cu execuția provizorie și executată, se poate ataca cu apel, fără a se putea zice că apelul este lipsit de interes, fiindcă obiectul ar fi dispărut, căci alt-fel, ar fi private părțile de beneficiul celor două grade de jurisdicțiune. (*Cas. s. II 53/906*) 51 407

J

JURĂMÂNT DECISORIU. — 1. În virtutea principiu-lui devolutiv al apelului, probele se pot repeta dinaintea instanței de apel.

Prin urmare, un jurământ decizoriu care este un mijloc de probațiune în justiție, și care a fost refuzat pur și simplu la prima instanță, poate fi acceptat și prestat dinaintea instanței de apel dacă apelantul pune în discuțiune admisibilitatea aceluia jurământ.

2. După procedura noastră, deciziunile preparatoriilor, neputând fi apelate de cât odată cu fondul, partea căreia i se deferă jurământul decizoriu la prima instanță, n'are alt mod de a duce în apel chestiunea admisibilității aceluia jurământ de cât refuzând de a-l presta la prima instanță, și dreptul său de apel nu e pierdut pentru că nu a făcut nici o rezervă în refuzul său, întru cât acest drept de apel e absolut și nesupus la nici o rezervă. (*Cas. s. I 17/906*) 20 160

JURĂMÂNT MORE-JUDAICO. — Jurământul fiind un act mixt, adică, atât civil cât și religios, și anaforaua din 1844 nefiind abrogată, Evreii trebuie să jure *more-judaico*, în sinagogă, în prezența rabinului său a ceaușului.

În acest jurământ, admis aproape în mod constant atât de doctrină cât și de jurisprudență, rabinul fiind un expert, care are menirea de a traduce jurământul și de a face ca el să fie prestat fără fraudă, nu se poate sustrage de la obligațiile ce decurg din însărcinarea sa, de cât pentru cauze bine cuvântate admise de justiție; de unde rezultă că rabinul care încheie

sinagoga și refuză de a-și presta serviciile sale pentru săvârșirea unui jurământ, poate, în calitatea sa de expert, fi condamnat la amendă. (*Trib. Neamtz 12 Februarie 1905*) 20 163

JURNAL DE AMÂNARE. — Jurnalele de amânare a vânzărilor imobiliare sunt apelabile? (*monografie de C. Xenii*) 31 245

L

LEGAT. — Este nulă ca nedeterminată, în privința persoanei legatarului, dispoziția testamentară astfel concepută: «Las suma de rudelor mele sărace, pe care le-aș fi uitat». (*C. Ap. Do-nai 26 Iulie 1905*) 43 348

LEGEA AUTENTIFICĂREI ACTELOR. — După art. 25 din legea autentificării actelor, procesul-verbal de autentificare trebuie să constă: 1) că partea s'a prezentat în persoană sau prin procurator; 2) identitatea părții; 3) declarația părții că actul e scris cu propria sa semnătură, și al 4) că subscrierea s'a făcut în fața funcționarului.

Prin urmare este nulă o procură, când procesul-verbal de legalizarea ei nu constată de cât identitatea părții, fără să constate și cele alte formalități anume indicate de art. 25 sus citat. (*Jud. Topolog 33/906*) 23 187

LEGEA ASUPRA DREPTURILOR PROPRIETARILOR:

- Adjudecatar 1.
- Arenzi 8. 9.
- Art. 151 pr. civ. 4.
- Chirii 8. 9.
- Contract de arendă 5. 6.
- Opoziție 4.
- Recurs 2. 3.
- Stricăciuni aduse imobilului 7.

LEGEA ASUPRA DREPTURILOR PROPRIETARILOR.

1. — Legea asupra drepturilor proprietarilor fiind o lege excepțională, nu se poate folosi de dispozițiile ei de cât proprietarii pentru plata chirilor sau arenzilor datorite, precum și pentru realizarea tuturor drepturilor care isvorăsc pentru dânsii din contractele de arendare sau închiriere.

Ast-fel, adjudecatarul unui imobil, ne devenind proprietar al imobilului de cât după trecerea termenului de patru-zeci zile de la transcrierea ordonanței de adjudecare în cazul când nu s'a atacat acea ordonanță cu recurs și în caz de recurs până la respingerea lui, în acest interval adjudecatarul nu poate fi considerat ca proprietar, așa că ori-ce convențiune ar fi intervenit între dânsul și arendașul imobilului vândut, în timpul acesta, ele nu pot fi rezolvate conform legii proprietarilor, ci urmează a se adresa instanțelor ordinare. (*Trib. Bacău 362/905*) 6 44

2. Conform principiilor dreptului comun pus prin art. 148 și 149 pr. civilă, se dă hotărîre în lipsă contra acelei părți care, la ziua înfățișării, n'a răspuns la strigarea pricinei sale, și o asemenea hotărîre apără pe părți de pretenția reclamantului.

La acest principiu, nederogând nici legea asupra drepturilor proprietarilor, care prin art. 6 confirmă principiul procedurii orale, precum nici legea Curții de casație care prin art. 57 confirmă același principiu, cu singura excepțiune a apelurilor electorale și a acelor materii date în competența secțiunii a III prin art. 5 litera h și următoarele, din toate acestea rezultă că, recursul în casație în afacerile judecate de instanțele de fond pe temeiul legii proprietarilor, nu se poate judeca în lipsa părții recurente, după memoriul cu motivele de casare depuse la dosar, ci în lipsa recurenților, recursul urmează a se respinge ca nesușinut. (*Cas. s. I 171/906*) 32 255

3. Hotărârile pronunțate de instanțele de fond cu formele și respectarea termenelor prescrise de lege asupra drepturilor proprietarilor, nu pot fi atacate de cât pe calea și cu observarea formelor arătate de acea lege.
Prin urmare, este nul recursul declarat conform citatei legi, dacă cel ce uzează de această cale, nu face alegere de domiciliu, prin petițiunea de recurs (*Cas. s. I 181/906*) 38 302
4. Legiuitorul având în vedere natura cazurilor prevăzute de lege asupra drepturilor proprietarilor și celeritatea cu care trebuie să fie rezolvate, a regulat, prin derogățiune la dreptul comun, o procedură specială și sumară, prescriind termene scurte pentru înfățișarea și judecarea acestor afaceri, și ridicând în mod formal dreptul de opoziție; că aceiași rațiune care a determinat pe legiuitor să ridice dreptul de opoziție în asemenea materie, d'înaintea instanțelor de fond, există și pentru recursurile în casație făcute în contra hotărârilor date pe temeiul legii asupra drepturilor proprietarilor.
Prin urmare, neexistând dreptul de opoziție în asemenea recursuri, nu este locul nici la aplicarea art. 151 Pr. civilă. (*Cas. s. I 298/906*) 55 438
5. Dacă legea asupra drepturilor proprietarilor, a prevăzut termene mai scurte și formalități mai expeditivă pentru protecțiunea drepturilor acestora, n'a înțeles însă să deroage de la regula dreptului comun în cât privește împrejurările cari pot servi de bază unei cereri de rezilierea unui contract de arendă.
Ast-fel, în lipsă de o clauză rezolutorie expresă care se stipulează că plata foncierei să se facă odată cu plata arendei, plata foncierei făcută în urmă, e bine făcută, și nu poate atrage rezilierea contractului de arendare. (*C. București s. I 174/906*) 55 442
6. De și art. 2 din legea asupra drepturilor proprietarilor prevede că, dacă contractul de arendă este autentic și investit cu titlu executoriu, proprietarul poate cere de la judecătorul de ocol plata arendei exigibile sau evacuarea, iar judecătorul va emite ordonanța de executare sau de evacuare fără a cita pe părți. însă după art. 20 aceiași lege, actele autentice investite cu titlu executoriu nu pot fi executate de cât pentru drepturile devenite exigibile.
Prin urmare, dacă contractul de arendă nu coprinde pactul comisoriu expres, în virtutea căruia contractul să fie reziliat de drept, și fără judecată, în caz de neplata arendei la termenile stipulate, dreptul locatarului, se mărginește numai de a cere plata amenzii exigibile, nu însă și evacuarea care nu este exigibilă; în cât privește însă rezilierea contractului de arendă, nu poate fi oțținută de cât pe calea unei acțiuni principale, făcută conform art. 3 sau 20 din legea drepturilor proprietarilor. (*Trib. Vasluii 210/906*) 55 442
7. Pentru realizarea tuturor drepturilor cari isvorăsc din contractele de închiriere, și de arendare, între cari și acelea relative la stricăciunile cauzate de arendași la imobilul arendat, proprietarul este în drept să facă cerere în justiție pe calea sumară indicată de legea specială a proprietarilor, nu numai în cursul duratei contractului, ci și după expirarea lui, întru cât nici un text din legea asupra drepturilor proprietarilor nu limitează intentarea unor asemenea acțiuni numai în timpul duratei contractelor de locațiune sau arendare. (*Cas. s I 324/906*) 61 487
8. Din combinația art. 1, 3, 5, 6, 7 și 12 din legea asupra drepturilor proprietarilor rezultă că, proprietarul, pentru plata chirii sau arendei datorită precum și pentru realizarea tuturor drepturilor cari isvorăsc din contractele de închiriere și de arendare, are dreptul să se judece pe ca-

lea sumară, și cu termenile indicate de această lege.

- 9 De nicăeri nu rezultă că, dacă una din părți pune în discuțiune validitatea contractului, de închiriere în baza căruia, se face cererea, pe temeiul legii proprietarilor, judecătorul de ocol sau președintele tribunalului nu mai sunt competenți a statua asupra cererei, pe calea sumară prevăzută de acea lege; din contră, conform principiilor generale, judecătorul acțiunii, fiind și al excepțiunii, este dator ca să judece toate mijloacele de apărare indicate de părți în sprinjalul ca și în combaterea acțiunii.

Prin urmare, nu e destul ca chiriașul să nege existența contractului de locațiune, în baza căruia se face cererea, pentru ca proprietarul să nu mai aibă dreptul de a și stabili drepturile sale pe calea sumară prescrisă de această lege. (*Cas. s. I 356/906*) 66 527

LEGEA ASUPRA LIBERTĂȚII INDIVIDUALE. — După dispozițiunile art. 125 Pr. penală, lipsa inculpatului la actele de procedură se constată de judele de instrucțiune, după care intervine o hotărâre judecătorească de condamnățiune provocată de procuror și care are a pronunța tot de odată și adjudecarea cauțiunii în folosul statului.

Prin urmare, legiuitorul prevăzând prin această dispozițiune de lege care este instanța judecătorească în drept să constate lipsa inculpatului de la actele de procedură, prin aceasta a indicat că actele de procedură pe care a voit să le garanteze prin darea unei cauțiuni, sunt numai acelea cari se fac dinaintea judelei de instrucțiune, unde mai cu seamă, prezența inculpatului este necesară pentru adunarea probelor.

Ast-fel, lipsa inculpatului de la o înfățișare chiar fără motiv legal, nu îndreptățește pe tribunal a adjudeca cauțiunea în folosul statului, când se constată că inculpatul s'a prezentat la executarea hotărârei condamnatoare și a și executat pedeapsa ce i s'a aplicat. (*Cas. s. II 564/906*) 44 352

LEGEA ASUPRA POZIȚIEI OFIȚERILOR. — 1. Conform art. 27 al. 1 din legea asupra pozițiunii ofițerilor, vârsta ofițerului pentru punerea lui în retragere, este aceea cu care a fost înscris în controalele armatei la înrolarea sa, fără a i se putea aduce vre-o modificare, iar prin legea interpretativă a acestui articol din 14 Aprilie 1905 legiuitorul determină că: prin controalele armatei se înțelege, în privința ofițerilor, registrele matricole ale acestora ținute de Ministerul de Resbel, cari registre fac singura și exclusivă probă, atât pentru punerea lor din oficiu la retragere cât și pentru regularea lor la pensiuine. (*Cas. s. I 60/906*) 51 405

2. Conform art. 28 din legea poziției ofițerilor, punerea în retragere a ofițerilor se va face în totdeauna la 1 Aprilie a anului în care ofițerul împlinește limita de vârstă prevăzută de art. 27 din aceiași lege.

Așa dar un ofițer, care împlinește limita de vârstă la Februarie 1907, și care cu toate acestea a fost pus în retragere la Octombrie 1906, este în drept a face recurs în casație, conform art. 5 al. 1 din legea organică a Curții de casație din 1905, spre a obține anularea unui asemenea decret de punere în retragere din oficiu. (*Cas. s. III 271/906*) 79 636

LEGEA ASUPRA PRESEI. — 1. Până la 23 Martie 1904, legea presei din 12 Aprilie 1862, care în special recunoaște și garantează proprietatea literară și artistică obligă prin art. 9 pe toți autorii sau cesionarii drepturilor lor, a depune un număr oare-care de exemplare la Ministerul Cultelor, depunere ce, conform art. 1 și 2 din regulamentul acelei legi se făcea în scopul de a se constata dreptul de proprietate al autorilor, iar neîndeplinirea acestei formalități de și nu avea de efect pierderea dreptului de pro-

- prietate în sine, și pune totuși pe autori în imposibilitate de a urmări pe contrafăcători, și de a confisca exemplarele contrafăcute.
2. Legea din 13 Aprilie 1885 n'a abrogat în mod expres nici implicit, formalitatea depozitului așa cum îl prevede art. 9 din legea anterioară asupra preseii ci, ea n'a făcut de cât să oblige pur și simplu pe tipografi, autori și editori, sub pedeapsă de amendă în caz de contravenție, de a trimite un număr oare-care de exemplare la bibliotecile centrale din București și Iași, precum și la Academia Română, menținându-se prin urmare dispozițiunile art. 9 din legea preseii care obligă pe autori a depune operele lor la Minister, pentru constatarea și conservarea dreptului lor, obligațiune care conform art. 11 din legea preseii și art. 5 din regulamentul ei, se răsfrânge și asupra autorilor din statele străine, care pe baza reciprocității are a li se recunoaște și lor dreptul de proprietate literară sub condițiunea depunerii operilor lor la Minister, neîndeplinirea acestei formalități, având și pentru dânsii aceleași consecințe, ca și pentru autorii din țară.
3. În urma legii preseii din 23 Martie 1904, numai există pentru nimeni formalitatea depozitului legal, pentru constatarea și conservarea drepturilor autorilor sau cesionarilor lor, iar obligațiunea trimiterii operilor la bibliotecă are un alt caracter și un alt scop de cât acela al depozitului ce-l prevedea art. 9 din legea preseii din 1862.
- Prin urmare, conform acestei legi, autorii din statele străine, sau cesionarii lor, au dreptul a urmări pe contrafăcători pentru delictele prevăzute de art. 339 și urm. C. penal fără a justifica depozitul, dovedind numai dreptul lor exclusiv de proprietate asupra operilor contrafăcute, precum și existența reciprocității cerută de art. 11 din lege și 5 din regulamentul acelei legi, reciprocitate care poate fi pur și simplu legală sau recunoscută pe cale diplomatică, întru cât legea nu face nici o deosebire în această privință. (*C. București s. 1 639/906*) 44 354
4. De și prin legea de la 23 Martie 1904 s'a dispus ca un număr oare-care de exemplare să fie depuse la fundațiunea Universitară Carol și la alte instituțiuni anume arătate în lege, însă scopul legiuitorului în această privință nu a putut fi altul de cât de a înlesni cultura națională în prezent, și de a păstra generațiunii viitoare tezaurul cunoștințelor din trecut.
5. Art. 9 din legea preseii de la 1862, nu numai că nu prevede în mod expres, ea sancțiune, pierderea exercițiului dreptului de proprietate literară prin nefacerea depozitului, decădere ce ar rezulta numai din o dispozițiune a regulamentului legi, care adaogă la textul ei, ceea ce nu e permis, dar în situațiunea legislațiunii actuale, atât art. 9 din legea de la 1862 cât și cea dispoziție a regulamentului, au fost abrogate expres prin art. 13 din legea de la 23 Martie 1904, așa că sub această privire nici un argument decisiv nu se poate trage din vechea legislație. (*Cas. s. vacanțelor 2956/906*) 59 469

LEGEA BĂTURILOR SPIRTOASE. — 1. Prin art. 36 și 37 din legea pentru așezarea și administrarea impozitului asupra băturilor spirtoase și art. 110 și 111 din regulamentul acestei legi, legiuitorul arată căile prin care se pot ataca deciziunile administrației superioare în această materie, desemnând apelul, opoziția și recursul în casație.

Ast-fel, o altă cale de reformare, ne mai putându-se introduce prin interpretare, într'o asemenea materie specială, calea extraordinară a revizuirii nu poate fi admisă, căci dacă prin o justă reciprocitate această cale s'ar admite și în favoarea contravenienților, în cazurile art. 288 și urm. pr. civilă, ar fi de natură a întârzia re-

- pedea judecare a contravențiilor la sus arătata lege, și aceasta nu ar fi putut fi intențiunea legiuitorului. (*Cas. s. III 46/905*) 26 208
2. Formalitatea sigilării produselor confiscate, atunci când se constată o contravențiune la legea băturilor spirtoase, este cerută de art. 32 din această lege în scop de a se stabili identitatea acestor produse confiscate.
- De câte ori, deci, faptul de contravenție a fost mărturisit de contravenient, această mărturisire suplinește cu prisosință formalitatea sigilării, ast-fel că neîndeplinirea acestei formalități nu împiedică ca contravențiunea să rămâe pe deplin dovedită și deci pedepsită conform legii. (*Cas. s. III 40/906*) 27 216
3. Legea băturilor spirtoase nu prohibă nicăeri ca constatarea unei contravențiuni, în asemenea materie, să se poată continua și a doua zi, atunci când nu s'a putut termina într'o singură zi, din cauza investigațiilor ce a necesitat descoperirea contravențiunii.
- În asemenea ipotesă, dacă s'a dresat un singur proces-verbal, care s'a continuat în ziua următoare, nu este nevoie a se repeta, pentru fie-care parte a procesului-verbal, toate formalitățile cerute de art. 29, 30 și 31 din legea băturilor spirtoase, ci este suficient a se îndeplini o singură dată acele formalități. (*Cas. s. III 14/906*) 34 272
4. După art. 38 din legea băturilor spirtoase, tribunaletle nu pot să micșoreze confiscațiunile și amenziile de câte ori vor fi întemeiate pe dispozițiunile legii. (*Cas. s. III 118/906*) 69 553

LEGEA COMERȚULUI AMBULANT. — Scopul legiuitorului, când a interzis comerțul ambulant, a fost ca să înlătore concurența nedreaptă ce se făcea comercianților stabili în prăvălii;

Ast-fel, comerțul de zărăfie, atunci când se face prin piețe, locuri deschise, etc., adică în opoziție cu același comerț de zărăfie care se face de bancheri în casele de bancă, nu poate fi considerat, după litera și spiritul legii, de cât ca un comerț ambulant, interzis de legea în cestiune, întru cât asemenea comerț de zărăfie, nu este prevăzut între acelea permise de legea comerțului ambulant. (*Cas. s. I 313/906*) 55 439

LEGEA CONSOLIDĂRII TERENURILOR PETROLIFERE. — 1. Art. 18 din legea consolidării terenurilor petrolifere prevede că, concesionarea succesivă a aceluiași teren, cu bună știință la două persoane, se pedepsește cu pedeapsa prescrisă pentru înșelăciune, fără să se ceară și întrunirea elementelor constitutive ale delictului de înșelăciune, cum se cere în dreptul comun.

Ast-fel, simplul fapt că același teren a fost, cu bună știință, concesionat la două sau la mai multe persoane, constituie delictul prevăzut de art. 18 și pedepsit de art. 333 C. penal. (*Cas. s. II 265/906*) 50 400

2. Atunci când se cere consolidarea unei concesiuni de terenuri petrolifere, nici o neînțelegere nu poate fi între concedant și concesionar; că din contră, ei trebuie să fie de acord pentru a obține consolidarea; că dar, clauza dintr'un act care prevede instituirea unui tribunal arbitral nu-și are aplicațiunea de cât după consolidare, adică în cursul executărei, când s'ar ivi neînțelegeri între părți în privința înțelesului și executărei contractului.

3. Conform art. 1 din legea concesiunii terenurilor petrolifere, dreptul concesionarului de a exploata terenurile petrolifere ce i s'ar da în concesiune de particulari, este un drept real imobiliar, iar nu o înstrăinare imobiliară; că chiar dacă s'ar considera ca o înstrăinare a subsolului, ea nu e nulă de drept, ci potrivit art. 515 Pr. civ. își va avea toată tăria, dacă înainte de adjudecare, cumpărătorul a dobândit ratificarea creditorului său creditorilor ce urmăresc vânzarea, sau dacă au consemnat sumele

trebuincioase spre a plăti în întregul lor toate creanțele; că în tot cazul cei în drept a invoca nulitatea concesiunii, sunt creditorii, iar nu proprietarul datornic.

4. Singura condițiune impusă celui ce vrea să consolideze dreptul său de concesiune, este ca să alătore o schiță de plan, ridicat de un inginer din corpul tehnic al statului, sau din cei trecuți în tabloul tribunalului, fără să interzică părții ca atunci când e inginer, să-și ridice singur planul terenului său petrolifer.
5. Legea specială a consolidării terenurilor petrolifere nu cere notificarea concesionarului a cesiunii unui teren petrolifer, iar dreptul concesionarului se păstrează prin simpla transcriere a actului în registru special.
6. Art. 3 din legea consolidării terenurilor petrolifere arată persoanele ce trebuiesc citate și printre ele nu figurează, nici creditorii nici posesorii cu oricare titlu ar fi ei. (C. București, s. I 242/906) 80 642

LEGEA CONTRIBUȚIUNILOR DIRECTE :

Certificat 7. 9.
Chiriași 9.
Competința comisiunilor 1.
Impuneri provizorii 11.
Lucru judecat 5. 6.
Motivarea deciziunilor 3.
Opoziție 4.
Rectificări 10.
Recurs 8.

1. Comisiunile de apel, ca și comisiunile comunale, sunt în drept de a evalua și stabili venitul imobilelor imposabile, dar nu au competența de a judeca nici calitatea de proprietar, nici validitatea titlurilor de proprietate ale contribuabilului, pe numele căruia imobilele sunt înscrise. (Cas. s. III 282/905) 19 153
2. Facultatea acordată de art. 32 din legea de constatare arendașului sau chiriașului de a face apel (decii și recurs) în ce privește impunerea fonciară ale proprietăților imobiliare, nu se poate întinde prin analogie și la închirierea de mobile, în ce privește impunerea proprietarului la patenta de închirietor de mobile. (Cas. s. III 257/905) 20 162
3. Comisiunile de recensământ, cari stabilesc impunerile, sunt datoare să arate în deciziunile lor, pe ce probe și fapte s'au întemeiat pentru a stabili impunerile; alt-fel deciziunile lor sunt nemotivate și decii casabile. (Cas. s. III 122/905) 21 167
4. Legea de constatare și percepere a contribuțiilor directe, organizând o procedură specială în materie de impunere, urmează că, întru cât dânsa nu se ocupă de cât cu reglementarea dreptului de apel și de recurs, a înțeles să nu admită, în asemenea materie, dreptul de opoziție despre care nu spune nimic. (Cas. s. III 526/905) 21 168
5. Rolurile periodului lucrător nu pot avea autoritate de lucru judecat în ce privește recensământul pe periodul viitor, art. 51 din legea de constatare și percepere neputându-se invoca de cât la comisiunile de prefaceri. (Cas. s. III 21/905) 22 177
6. Comisiunile de recensământ nu sunt obligate a ține seamă de impunerile prevăzute în rolurile periodului lucrător, de cât ca simple elemente de apreciere, întru cât nu se poate invoca autoritatea lucrului judecat în această privință. (Cas. s. III 46/905) 26 209
7. Primarul fiind în drept să constate câtă întindere de pământ are cine-va în comună, fără nici un cuvânt Comisia de apel înlătură un certificat liberat de un primar în acest sens. (Cas. s. III 96/905) 27 216
8. Art. 44 din legea de constatare și de percepere a contribuțiilor directe, prescriind în termeni generali și categorici că recursurile în această

materie au a se declara la Administrația financiară, fără a face vre-o distincție între recursurile făcute de contribuabili și acele făcute de fisc, urmează că recursurile făcute de fisc, trebuiesc a fi declarate și ele tot la Administrația financiară. (Cas. III 378/905) 27 217

9. Certificatul poliției nu poate constitui o probă legală de natură a combate și răsturna constatările făcute prin procesele-verbale ale comisiunilor comunale de recensământ. (Cas. III 565/905) 27 218
10. Comisiunea de apel nu este ținută să înscrie un imobil pe numele altei persoane de cât aceea aflată în roluri, afară numai dacă s'ar invoca un titlu translativ de proprietate.
Că de alt-fel, după art. 28 din legea de constatare, administratorii financiară sunt în drept ori când a face rectificări de nume în roluri. (Cas. s. III 188/905) 29 234
11. Potrivit dispozițiilor art. 60 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe, agenții fiscali în cursul anului au dreptul de a forma acte de impuneri provizorii, cu condițiune ca aceste acte să fie supuse spre confirmare comisiunii de prefaceri cea mai apropiată.

În cazul însă când receptorul fiscal, făcând o asemenea impunere, a omis a o supune comisiunii de prefaceri spre confirmare și contrariu legii, a procedat la împlinirea impositului, calea ce este deschisă contribuabilului, în asemenea împrejurări, spre a împiedica o executare ilegală, este un apel la comisiunea de apel, care este chemată a judeca numai apelurile în contra deciziunilor comisiunilor comunale, ci calea contestațiunii la administrația financiară, singură competentă a judeca urmărirea ce nu sunt întemeiate pe un titlu legal.

Așa dar, apelul făcut la comisiunea de apel, în asemenea condițiuni, este neadmisibil. (Cas. s. III 5006/906) 69 551

LEGEA CREDITULUI FUNCİAR. — 1. Termenul de șase luni dintre prima și a doua somațiune de urmărire, prevăzut de art. 61 din legea Creditului funciar, trebuie înțeles în sensul, că cea d'a doua somațiune nu poate fi notificată debitorului, înainte de expirarea celor 6 luni de la comunicarea primei somațiuni, termenul fiind prevăzut aici în favoarea debitorului și neputând fi scurtat conform art. 732 din pr. civilă.
Dacă dar, cea d'a doua somațiune a fost notificată debitorului după expirarea acestui termen de 6 luni, notificarea este perfect valabilă ea nu cauzează nici un prejudiciu debitorului, ci din contră îl avantajează și el nu poate fi primit pe acest motiv a cere nulitatea somațiunii, de oare-ce nicăeri legea nu prevede o asemenea sancțiune.

2. Somațiunile de urmărire din vânzările făcute după legea Creditului funciar, de și au caracterul comandamentului din vânzările făcute după procedura dreptului comun, de oare-ce și unele și altul, au de scop de a destiepa pe debitor asupra datoriei ce are de plătit, că ea a devenit exigibilă și dacă nu o va plăti, imobilul ipotecat va fi vândut silit prin licitație publică, cu toate acestea regulile comandamentului din procedura ordinară nu pot fi aplicate somațiunilor de urmărire ale Creditului funciar, cari sunt guvernate de o lege specială și cari, de îndată ce ele au fost făcute, își produc efectul lor, până în momentul când debitorul a achitat toate ratele, cu dobânzile și cheltuielile de orice natură exigibile în momentul plății.
Prin urmare, cererea de vânzare făcută de Societate, fie în termenul prevăzut de art. 61 din legea Creditului funciar de la facerea somațiunilor, fie cu mult mai târziu, este regulat făcută, de oare-ce peremțiunea de șase luni de

zile, de la comunicarea comandamentului, prevăzută de art. 500 din proc. civilă nu se aplică somațiilor de urmărire făcute de Credit.

3. Conform art. 65 ult. alineat din legea Creditului funciar, odată ce prețul a fost oferit de Societate, vânzarea se poate face și în lipsa ei.
4. Delegațiile date de consiliul de administrație, avocaților Creditului pentru a reprezenta Societatea în justiție, constituiesc mandate autentice și dovada lor se face, conform art. 42 din Statutele Creditului funciar prin copii sau extracte după procesele-verbale de deliberare ale consiliului, legalizate de președintele consiliului de administrație al Societății. (*Trib. Bacău 20 Iunie 1906*) 49 393

5. Conform art. 57 din legea Creditului funciar, contractele de închiriere făcute de proprietarul imobilului, după ipotecarea acestui imobil la credit, și chiar mai înainte de punerea creditului în posesie, pentru neplata de rate, spre a fi opozabile creditului, trebuie ca să concureze și dânsul la facerea lor, sau să fie aprobate de el. (*Cas. s. I 347/906*) 60 481

LEGEA DE URMĂRIRI. — 1. După art. 16 din legea pentru urmărirea din 27 Iulie 1905, toate dispozițiunile legii de procedură civilă în privința judecării contestațiilor, sunt aplicabile și urmărilor imobiliare făcute în temeiul legii de urmărirea.

Ast-fel, art. 400 Pr. civilă după care, contestațiunile privitoare la înțelesul, întinderea și explicarea titlului ce se contestă, se îndreptează la instanța care a încuviințat titlul, iar contestațiunile ridicate la urmărirea însăși se îndreptează la instanța care execută. (*Trib. Romanși 126/906*). 62 500

2. În principiu, ori-ce autoritate și ori-ce instanță judecătorească, pentru a se pronunța asupra unor cereri sau plângeri, urmează mai întâi să observe dacă este bine sesizat și dacă cererea sau plângerea este făcută în condițiunile legii și numai după ce constată acestea, intră în discuțiunea cesiunilor cari formează obiectul acelei cereri.

Prin urmare, când se face o contestațiune de o persoană urmărită pe temeiul legii de urmărirea, autoritatea administrativă sau judecătorească unde se îndreptează contestația, are a constata mai întâi dacă contestatorul urmărit a depus în prealabil suma pentru care e urmărit conform art. 19 din legea de urmărirea, și numai după ce constată îndeplinirea acestei formalități poate intra în cercetarea motivelor pe temeiul cărora se face contestațiunea. (*Trib. Fălciu 204/906*) 68 546

3. Obligațiunea impusă de art. 19 din legea de urmărirea, pentru acei ce fac contestațiunea la o urmărirea, de a-și alege domiciliul la reședința autorității către care își îndreaptă contestațiunea, fiind prescrisă de lege în scop de a înlesni îndeplinirea repede a procedurii de chemare a părților înaintea judecării, nu se aplică când e vorba de o contestațiune făcută de județ sau comună în contra unei urmărirea ce se face în contra sa, de oare-ce județele și comunele, fiind niște persoane juridice recunoscute prin lege, au domiciliul fix, decretat prin lege, în deobște cunoscut și în orașul de reședință al autorității prin care se face urmărirea.

De asemenea, nici îndatorirea impusă de art. 19 contestatorilor, de a consemna în prealabil suma pentru care sunt urmăriți, nu este aplicabilă județelor sau comunelor, de oare-ce solvabilitatea lor este recunoscută de lege.

Potrivit art. 98 al. 5 din legea consiliilor județene, casele județene nu pot fi urmărite, nici sechestrate de cât în limitele sumelor prevăzute în bugetul anual, și pe cari județul ar refuza pe nedrept, să le ordonanțeze în conformitate cu

destinațiunea ce le este dată prin acest buget. (*Cas. s. III 249/906*) 78 625

LEGEA FONDULUI COMUNAL. — 1. Conform art. 7 din legea fondului comunal, Ministerul finanțelor are drept să se servească de toți agenții de percepere ai Statului, care după art. 83 și 1 din legea pentru constatarea și perceperea contribuțiilor directe sunt agenții auxiliari ai percepătorilor, adică agenții de urmărire numiți, confirmați și comisionați în regulă de Minister fiind-că și ei sunt agenți de percepere și priviți ca agenți publici.

Prin urmare, textul art. 27 din legea băuturilor spirtoase și art. 16 din legea fondului comunal, care pedepsește contravențiunea săvârșită de agenți ne făcând nici o distincțiune între modurile și împrejurările în care agentul va fi contribuit la călcarea legii, și nici între interesele ce dânsul va fi voit a le servi fie ale sale personale, fie a altora, fie că băuturile vor fi fost ale lui fie că vor fi fost ale altora, pedeapsa pentru dânsul este aceeași, destul numai ca în localitatea și pe timpul când a contribuit la comiterea contravențiunii, el să fi avut competența de a lucra. (*Trib. Tutova 11 Aprilie 1906*) 42 339

2. Potrivit art. 13 al. ultim din legea fondului comunal, constatarea fraudelor, fixarea penalităților și executarea lor, au a se face după regulile prescrise de art. 29 până la 43 inclusiv din legea impozitului asupra băuturilor spirtoase. După dispozițiunile art. 38 din legea impozitului asupra băuturilor spirtoase, tribunalele nu pot să micșoreze prin apreciere, confiscațiunile și amenzile, de câte ori acestea vor fi întemeiate pe dispozițiunile legii. (*Cas. s. III, 120/906*) 51 408

3. Potrivit dispozițiunilor art. 10 al. ultim din legea pentru înființarea fondului comunal din 1 Aprilie 1903, producătorul este scutit de plata taxelor fondului comunal numai pentru băutura ce o consumă la locul de producere.

Această dispozițiune de scutire, fiind de cea mai strictă interpretare, urmează că producătorul care a ridicat marfa spre a o consuma în altă comună, nu mai poate beneficia de această scutire, a cărei aplicațiune nu se poate întinde, prin interpretare, la un caz neprevăzut de lege. (*Cas. s. III, 219/906*) 76 609

LEGEA IMPOZITULUI PERSONAL. — 1. Scutirile de plata impozitului căilor de comunicație cum și de impozitul personal fiind de drept strict și de strictă interpretare, ele nu au loc de cât în cazurile și în condițiunile prevăzute de lege.

Ast-fel, după dispozițiunile art. 1 din legea din 20 Martie — 2 Aprilie 1894, pentru scutirea de plata căilor de comunicație, combinat cu art. 11 al. 9 din legea impozitului personal din 1906, sunt scutiți pe viață de aceste dări numai foștii militari din gradele de jos cari au împlinit termenul serviciului în curs rebelului din 1877—78 și cari au fost reținuți în campanie până la 5 August 1878 când armata a fost pusă pe picior de pace. (*Com. apel Ilfov 863/906*) 72 579

2. După art. 3 din legea asupra impozitului personal de la 1 Aprilie 1906, dreptul proporțional se calculează asupra valorii locative a locuinței; iar prin valoare locativă a imobilului se înțelege venitul brut al imobilului, iar nu venitul net, ca la impozitul funciar. (*Cas. s III 5105/906*) 80 639

LEGEA INTERPRETATIVĂ — 1. O lege interpretativă se aplică și la faptele anterioare promulgării ei, fără a se viola prin aceasta art. 1 din codul civil, căci acesta este scopul unei legi interpretative și motivul de a se face o asemenea lege; altmintrelea, nu s'ar face o lege interpretativă, ci o nouă lege care ar schimba pur și simplu pe cea veche.

2. Imprejurarea că un proces era deja început, în momentul când s'a promulgat o lege interpretativă nu face ca acea lege interpretativă să nu fie aplicabilă aceluși proces, de oare-ce legea e

generală și aplicabilă la toate cazurile. (Cas. s. I 60/906)

51 405

LEGEA INTERPRETATIVĂ A LEGEII RURALE DIN 1879

1. De și legea din 1879 este o lege interpretativă a legii rurale din 1864, totuși, ea nu poate să aibă efect de cât asupra faptelor ce se găsesc în curs de judecată în momentul punerii ei în aplicare, iar nu și asupra acelor ce au fost tranșate prin hotărâri judecătorești rămase definitive înainte de promulgarea ei, căci aceste hotărâri constituie pentru părți drepturi câștigate, pe cari legea interpretativă, nu le mai poate atinge.

2. Ceea ce legiuitorul, prin legea interpretativă din 1879 a voit să anuleze a fost numai actele cu caracter voluntar intervenite între părți, iar nici de cum și acelea cu caracter forțat cum ar fi ordonanțele de adjudecare și cu atât mai puțin hotărârile judecătorești. (Trib. Dâmbovița 661/905)

21 169

LEGEA INTERZICERII ASUPRA IMPORTULUI ZAHARINEI.

— Pentru a interpreta în mod rațional art. 16 din legea zaharinei, care prevede pe primarii comunelor rurale ca agenți competenți pentru a instrumenta în asemenea materie, urmează a combina acest text cu art. 74 din legea pentru organizarea comunelor rurale din 1904, care dispune că primarul poate delega parte din atribuțiunile sale la ajutoare său, la nevoie, chiar la alți consilieri comunali.

Deci, este valabilă o constatare făcută în această materie de un consilier comunal, în asemenea condiții. (Cas. s. III 19/906)

20 161

LEGEA JUDECĂTORIILOR DE OCOALE.

— 1. Art. 98 din legea judecătorilor de pace, modificat prin legea din 2 Iulie 1905, care dispune că cărțile de judecată, date în ultima instanță, se vor putea ataca cu recurs la Curtea de casație, necuprinzând nici o dispoziție transitorie, care să reglementeze soarta recursurilor pendente la tribunale în momentul promulgării acestei legi modificatoare de competență, urmează că, conform principiilor generale, tribunalele de județe, ce nu au fost desființate prin noua lege, ci numai au fost declarate pe viitor necompetente, păstrează dreptul de a judeca recursurile ce erau pendente, la promulgarea acestei legi, întru cât ele au fost sezimate în mod regulat de o asemenea cerere, care a avut efectul de a stabili contractul judiciar între părți. (Cas. s. III 8/906)

6 43

Observație de Remus C. Benișache

2. Legea judecătorilor de ocoale (art. 50—52—89 și 91) (monografie de Dem. D. Stoescu)

40 323

3. După art. 50 din legea judecătorilor de ocoale, la acea instanță funcționează doi copisti cari îndeplinesc funcțiunile de greșier și arhivar după trebuințele serviciului.

Ast-fel, ori de câte-ori, copistul însărcinat cu funcțiunea de greșier ar fi recuzabil, el poate fi înlocuit în mod valabil prin copistul arhivar. (Cas. s. II 154/906)

58 463

4. Art. 186 pr. civ. se aplică și la judecătorii de ocoale (monografie de C. Orănescu)

61 485

LEGEA LICENȚELOR.

— 1. Potrivit art. 1 din legea pentru licența de băuturi spirtoase, nimeni nu poate vinde băuturi spirtoase, de ori-ce fel și calitate ar fi, cu ridicata sa cu amănuntul, de cât plătind, pe lângă patentă și taxa unei licențe (permisiuni) liberate de Ministerul de finanțe.

Prin art. 3 din aceeași lege, legiuitorul a derogat de la această regulă generală și a acordat o favoare proprietarilor și arendașilor de vii și livezi de pruni, dispensându-i de taxa de licență în ce privește desfacerea produselor viei lor.

Legiuitorul a subordonat însă această scutire prin aliniatul 3 de sub art. 3, condițiunei ca acești proprietari, să nu strângă băuturi și de

la alte persoane, spre a le revinde, în care caz dânsii pierd dreptul la această favoare a dispensei de licență. Și, pentru a fi loc a se aplica această decădere este suficient ca proprietarul să fi cumpărat de la altul, spre a revinde, băuturi spirtoase în genere de ori-ce natură, fiind indiferent dacă acele băuturi nu sunt similare și de aceeași natură cu acele ce dânsul desface din via sa, pentru că legiuitorul exprimându-se prin cuvântul generic de «băuturi», n'a înțeles să facă o asemenea distincțiune. (Cas. s. III 68/905)

18 146

2. Dreptul de opoziție, fiind o regulă generală de drept comun, pe care legiuitorul a prescris-o într'un interes de înaltă justiție, nimeni nu poate fi lipsit de beneficiul acestei căi ordinare de reformare, fără ca un text expres de lege să fi ridicat acest drept într'o materie anumită.

Potrivit acestui principiu, și întru cât în legea băuturilor spirtoase, la care se referă legea licențelor prin art. 18, nu există o asemenea dispozițiune care să interzică dreptul de opoziție Statului, urmează că trebuie a se reconoaște Statului dreptul de opoziție, în această materie, ca și contravenientului; aceasta și pe temeiul principiului unei juste reciprocități între părțile litigante, principii de la care legiuitorul nu a creat nici o derogare formală prin legea băuturilor spirtoase. (Cas. s. III 208/906)

70 562

LEGEA MĂRCILOR DE FABRICĂ.

— 1. De și în principiu este adevărat că o acțiune prin care se tinde a se obține respectarea proprietății unei mărci de fabrică, marcă creată și exploatată de o persoană și transmisă prin succesiune ficelilor sale, care și-a constituit-o dotă la căsătoria lor, nu ar putea fi pornită de cât de soți ca administratori legali ai averei, însă, acest fine de neprimire nu are rațiune de a fi, atunci când o asemenea acțiune este pornită nu numai de soții ci și de soți, în numele lor personal.

2. Marca de fabrică, sau denumirea de care un comerciant se servește, pentru a distinge produsele sale, de alte produse similare, devine proprietatea sa din chiar momentul când a început a o întrebuința; această proprietate, nu este supasă la nici o formalitate pentru a fi reținută și conservată, și faptul de ași însuși o marcă nu are nevoie de a fi însoțit de nici o declarațiune, de nici un titlu; că de și legea asupra mărcilor de fabrică cere ca comerciantul săși depue la tribunal marca ce adoptă, însă, acest depozit, după părerea generalmente admisă, nu este atributiv de proprietate, ci numai declarativ, cu alte cuvinte, nu este de cât o manifestațiune exterioară a dreptului de proprietate și nu servă de cât a constata în mod oficial posesiunea mărcii pentru a avea drept la garanțiile speciale prevăzute de lege, în caz de uzurpare, dreptul de proprietate existând independent de formalitatea depozitului, și lipsa acestei formalități nu poate înlătura acțiunea civilă în contra uzurpătorilor, ci singurul lucru ce pot perde din cauza netranscrierii mărcii este numai dreptul de a cere urmărirea uzurpătorului pe cale penală, căci alt-fel, ar fi a nesocoti art. 19 din Constituție care declară proprietatea de ori-ce natură ca un drept sacru și inviolabil, principiu căruia nu i s'a putut aduce nici o atingere prin legea mărcilor de fabrică.

3. Uzurpătorul unei mărci de fabrică în contra căruia se dovedește o vădită rea credință, nu se poate pune la adăpostul articolelor din legea mărcilor de fabrică, cari prescriu formalitatea retranscrierii depozitului, pentru a putea fi apărât de obligațiunea de a plăti daune proprietarilor mărcii. (C. Galați s. II 16/906)

46 366

4. Legea mărcilor de fabrică dă drept nu numai fabricantului a-și individualiza produsele sale sub o denumire ce va voi pentru a se înlătura

confuziunea produselor similare a altor fabrici, ci acest drept îl recunoaște și comercianților, pentru că și ei au interesul ca fabricatele puse în vânzare de dânsii să nu se confunde cu alte produse similare a altor fabrici; că dar când conflict se naște, fie între fabricanți, fie între comercianți, fie între comercianți și fabricanți, cu privire la marca de fabrică a produselor lor, puse în consumațiune, interesul fabricantului este evident și pe deplin justificat a se opune ca un comerciant să pună în vânzare produse similare aparținând altor fabrici, când aceste produse poartă numele produselor fabricii sale, confuziunea fiind inevitabilă iar pagubele ca urmare necesară.

5. Inregistrarea mărcii de fabrică este declarativă de proprietate, ceea ce înseamnă că numai punerea în comerț a produselor, unită ca intabularea mărcii, conferă dreptul de proprietate a ei. (*Trib. com. Ilfov 763/906*) 66 531

LEGEA MESERIILOR. — 1. După art. 1 din legea meseriilor, fabricile ne fiind supuse descripțiunii acestei legi, lucrătorii din fabrici care nu posedă carnet, nu pot fi considerați ca contravenienți la acea lege. (*Cas. s. II 735/906*) 46 365

2. Conform art. 77 din legea meseriilor, acțiunile în anularea hotărârilor comisiunii de arbitri trebuiesc introduse la tribunal, iar nu la judele de ocol. — (*Cas. s. II 1373/906*) 65 518

3. Conform legii meseriilor, pentru exercitarea fie-căreia din meseriile prevăzute de lege, se cere ca meseriașul să aibă un brevet special așa că nu se poate ca, cu un brevet pentru o meserie, să exercite altă meserie.

Prin urmare, violează legea meseriilor judecătorul de ocol care apără de pedeapsă pe un mecanic care a exercitat și meseria de instalator de apă, cu acelaș brevet de mecanic. (*Cas. s. II 2017/906*) 73 584

4. După art. 12 și 36 din legea meseriilor, carnetul trebuie să-l aibă lucrătorul sau patronul unde lucrătorul se găsește, iar patronul e obligat a prezenta carnetul la ori-ce cerere a autorității competente.

Că deaci rezultă că un lucrător nu poate exercita meseria fără să aibă carnet la el sau la patronul unde lucrează, iar faptul că acel carnet s'ar găsi la corporație nu-l apără de răspundere. (*Cas. s. II 2544/906*) 79 635

LEGEA ORGANIZĂRII JUDECĂTOREȘTI. — 1. Legea organizării judecătorești din 1890, întinzând principiul inamovibilității la Consilierii Curților de apel și la Președinții de Tribunale, a prevăzut în același timp și cazurile și mijloacele de a înlocui pe acei judecători cari ar da probe evidente de incapacitate fizică și intelectuală. În acest scop, legea a recunoscut puterei executive dreptul de a dispensa de serviciu pe un judecător inamovibil, în cazurile anume specificate de art. 97; dar, spre a țărături această prerogativă a puterei executive, legiuitorul a dispus că o ast-fel de gravă măsură să nu se poată lua de cât în urma unui avis al tuturilor judecătorilor instanței din care face parte judecătorul atins de infirmitate.

2. Art. 97 din sus-menționata lege arată modul cum are a se convoca adunările generale a consilierilor Curților, când este vorba de dispensarea de serviciu a unui consilier pentru cauză de infirmitate gravă și permanentă, investind pe Primul Președinte al Curții cu dreptul de a convoca adunările generale, fie *proprio motu*, fie după cererea Procurorului General.

În ce privește, însă, modul de convocare a adunărilor generale a judecătorilor unui tribunal, pentru a-și da avizul asupra cazului de infirmitate, legea nu zice nimic; iar din această tăcere a legii, nu se poate deduce că intențiunea legiuitorului a fost să însărcineze tot și numai

pe Primul Președinte al Curții apelative a convoca pe judecătorii Tribunalelor din circumscripția acelei Curții.

Din termenii, însă, în care este redactat art. 97, rezultă în mod logic și rațional, că convocarea adunării generale a magistraților unei instanțe judecătorești trebuie să se facă de șeful ierarhic al acelei instanțe, sau de acel magistrat care îi ține locul în cas când însuși șeful este obiectul avizului ce se cere; și, această convocare poate fi provocată de Ministrul Justiției care, după art. 111 din legea organizării judecătorești, are dreptul de privighere asupra întregului corp judecătoresc.

3. Judecătorii convocați în adunare generală, spre a se pronunța asupra unui caz de infirmitate, nu sunt dator să-și sprijini avizul lor pe luminile oamenilor de știință, ci numai pe conștiința lor dreaptă și nepărtinitoare, căci dânsii nu sunt chemați de a hotărî de soarta colegului lor, ci numai de a procura puterei executive dovezile necesare pentru stabilirea incapacității judecătorului atins de infirmitate.

4. Avizurile date de adunările generale ale judecătorilor unei instanțe, ne având caracterul unor sentințe judecătorești, nu se pronunță în sedință publică și pot să fie date chiar în zilele de sărbătoare prevăzute de legea vacanțelor.

5. Dreptul de pensiune conferit de art. 99 din legea organizării judecătorești pentru cazul de dispensare de serviciu, luând naștere, *ipso jure*, din chiar momentul în care judecătorul a fost pus în retragere, comisiunea pensiilor este ținută a opera înscrierea fără alte desbateri, iar nu adunarea generală a judecătorilor convocați a-și da avizul asupra cazului de infirmitate, este chemată a statua asupra pensiunii. (*C. Cas. s. III, 111/906*) 41 329

LEGEA PENSIUNILOR. — 1. Incunoștiințarea făcută autorității în serviciul căreia se găsea soțul, de către soția unui funcționar încetat din viață în urma unei maladii căpătate în timpul și din cauza serviciului, incunoștiințarea făcută în termen de trei luni de la moartea soțului prin care cerea și un certificat care să constate acest fapt, pentru a-i servi la regularea dreptului ei la pensiune, înlocuiește cu suficiență cerințele art. 27 din legea pensiunilor și deci nu i se poate opune decăderea prevăzută de sus zisul articol, căci nu stetea în puterea ei de a sili autoritatea unde soțul funcționase să procedeze la constatare în modul prescris de art. 27 sus citat, mai ales că acest articol prevede că, constatarea se poate face chiar din oficiu.

Că de asemenea, ei nu i se poate opune nici decăderea prescrisă de art. 3 și 6 din legea pensiunilor, prin aceea că nu s'ar fi adresat Ministrului de Finanțe, pentru obținerea certificatului, cum prevede art. 48 din regulamentul legii, de oare-ce, o asemenea decădere nu e prescrisă de legea pensiilor, nici de regulamentul legii.

2. Soția funcționarului încetat din viață din cauza unei boli căpătate în timpul și din cauza serviciului fără a-și fi regulat dreptul la pensie, are drept la pensiune, ori-care ar fi fost etatea soțului, iar cuantumul pensiei se stabilește pe baza normelor fixate la art. 3 adăogându-se la jumătate din această pensie cuvenită încă soției încă un supliment de 20% pentru cazul când va exista un copil. (*C. Galați s. II 45/906*) 33 265

3. Dreptul de opoziție, fiind o cale de reformare de drept comun, există în materie de pensiune, întru cât nici un text din legea pensiunilor n'a ridicat în mod expres acest drept.

4. Legiuitorul, prin art. 70 din legea generală de pensiuni din 1902, abrogând toate dispozițiunile din legile și regulamentele de pensiuni anterioare, contrarii acestei legi, n'a înțeles să des-

fințeze și excepțiunile admise și prevăzute prin chiar această lege (din 1902), cum este cea stabilită de art. 2 din această lege, în ce privește pe ofițerii cari au făcut campania din 1877, căroro le-a rezervat beneficiul aplicării legii din 1889, care la rândul ei se referă la legile din 1877 și 1886.

5. De și, prin art. 102 din regulamentul legii de pensii, se prevede că gradele inferioare numai atunci sunt considerate că au făcut campania din 1877, când au devenit ofițeri prin continuarea de serviciu, totuși acest text conținând o condițiune neprăvăzută nici de art. 2 § 1 din legea generală de pensii, nici de legea din 1889, aceia a întreruperii serviciului, instanțele judecătorești sunt în drept a nu aplica acest text din regulament, de oare-ce regulamentul nu putea facilita sau agrava-obținerea dreptului la pensie. (Cas. s. III 154/906) 62 498

6. Dreptul la pensie fiind un beneficiu al legii, beneficiu ce se realizează în mod periodic, el nu devine un drept câștigat pentru beneficiar de cât în momentul când este realizat și intrat în patrimoniul lui.

7. Legiuitorul, prin art. 32 din legea pensiilor din 1902, dispune în mod general că pensiunea urmașilor poate fi urmărită până la o treime pentru despăgubirea de sumele delapidate sau furate de autorii lor în detrimentul statului sau al unor anumite stabilimente. Această dispozițiune trebuie a fi aplicată, potrivit principiului de mai sus, și la aceia dintre urmașii funcționarului ale căror drepturi au fost lichidate înainte de promulgarea noii legi, pentru creanțele de pensie ce deveneau exigibile în urma acestei legi, căci în privința lor nu poate fi aplicabil principiul neretroactivității legilor.

8. Ultimul alineat de sub art. 32 al legii pensiilor din 1906, interpretând în mod legislativ sus menționatul articol din legea de la 1902, declară în mod categoric, că dispozițiile lui se aplică și la pensiile lichidate sub legile anterioare. (Cas. s. III, 229/906) 74 593

LEGEA POLIȚIEI GENERALE A STATULUI.—Intru cât nici un text din legea poliției generale a statului nu indică condițiunile ce trebuie să însușească o petițiune introductivă de acțiune pentru validitatea ei juridică, pentru aceasta trebuie să recurgem la principiile dreptului comun, în special la art. 69 Pr. civilă, care determină condițiunile neapărate pentru ființa juridică a unei petiții;

Ast-fel, după acest text de lege numai lipsa completă a obiectului atrage nulitatea ei, nelămurirea lui însă, provoacă eventual pur și simplu o amânare. (C. cu jurați Fălciu 17/906) 70 562

LEGEA REPAOSULUI DUMINICAL. Conform art. 114 din legea meseriilor, comisiunea de arbitri are a judeca numai neînțelegerile dintre meseriași, iar în cât privește contravențiunile la legi și regulamente ce se săvârșesc de meseriași, ele se judecă de judecătorii de ocoale în primă sau ultimă instanță conform art. 137 din legea meseriilor.

Prin urmare, contravențiunile la legea repausului duminical au a fi judecate de judecătorul de ocol, conform dreptului comun, așa că comisiunea de arbitri ne având competența a judeca asemenea contravențiuni, nici recurs nu se poate face contra deciziei comisiei de arbitri. (Cas. s. II 422/906) 49 390

LEGEA RURALĂ.—Vezi «Pământ rural».

LEGEA SERVITORILOR.—Dreptul de recurs în contra cărților de judecată, pronunțate în materie de contravențiuni la legea servitorilor, nu există, după cum rezultă din dispozițiunile art. 21 și 22 din zisa lege. (Cas. s. II 916/906) 45 361

LEGEA TELEGRAFO-POȘTALĂ.—1. Statul având monopolul expedierii corespondenței deschisă, a-

genții postali pot refuza expedierea unei asemenea corespondențe atunci când ea e contrarie siguranței publice sau bunelor moravuri.

2 Prin expresia «corespondență» nu se poate înțelege numai cărțile postale sau scrisorile deschise scrise cu mâna, ci și acele în ori-ce fel, precum și foi volante, anunțuri, facturi, fascioare sau broșuri sau cărți, cari și întru cât, ținând seamă de volum și greutate, se pot expedia prin poștă; că dacă însă, toate acele forme de corespondență sunt sub bandă lipite ast-fel că nu se poate vedea nici titlul nici cuprinsul, nu se poate refuza expedierea prin poștă sub motivul prevăzut la art. 7 sus citat. (Cas. s. II 2158/906) 76 609

LEGEA TIMBRULUI DIN 1881.—1. Legiuitorul, punând îndatorire contravenientului, prin art. 72 din legea timbrului, de a-și alege domiciliul său prin petițiunea de apel, nu a voit alt-ceva de cât ca alegerea de domiciliu să se facă în ast-fel de mod, în cât să nu poată fi vre-o îndoială asupra chestiunii de a se ști unde urmează să fie citat contravenientul.

Prin urmare, dacă alegerea de domiciliu s'a făcut la o persoană cunoscută dintr'un oraș, (fapt care aparține aprecierii suverane a instanței de fond), cerințele legii au fost satisfăcute, de și apelantul nu a arătat anume strada și numărul din orașul unde și-a ales domiciliul.

2 Prin art. 74 al 4 din legea timbrului din 1881, legiuitorul dispune că pentru moșteniri și legături, prescripțiunea de 3 ani a taxelor de înregistrare nu începe a curge de cât din momentul punerii în posesiune a moștenitorului de către tribunal.

Odată ce legiuitorul a fixat un eveniment juridic ca punct de plecare al prescripțiunii, nici un alt fapt nu'l poate înlocui.

Deci, săvârșește un exces de putere, Tribunalul care fixează punctul de plecare a termenului de prescripție de la momentul în care pământul de moștenire a fost trecut în matricola comunei pe numele moștenitorului, presupunând că de la această dată statul a avut cunoștință de posesia moștenitorului. (Cas. s. III 80/906) 35 280

LEGEA TIMBRULUI DIN 1900 :

Act de expertiză 9.

Act de paupertate 19, 22.

Acțiunile băncii naționale 2.

Amenda 3, 9, 13, 26.

Anularea timbrelor mobile 18.

Apel 6.

Capital producător de venit 14, 24.

Constatarea contravențiilor 23, 29, 30, 32.

Denunțatori 1.

Donațiuni sau legături 20.

Fraudă 28, 29, 30.

Opoziție 12.

Prescripțiune 21.

Registre comerciale 17.

Recurs 25.

Restituiri de taxă 31.

Taxa de înregistrare 4, 5, 7, 11, 14, 15, 27.

Taxa specială 26.

Timbru fix 26.

Scutiri 8, 10, 11, 15.

1. Din modul cum este conceput art. 75 din legea timbrului, și mai ales din termenii întrebuințați: «Ministerul Finanțelor este autorizat a acorda» etc., reese învederat că legiuitorul n'a voit a impune o obligațiune Ministerului, ci a înțelege a-l lăsa facultatea de a răsplăti, când va găsi cu cale, pe denunțatori, cari au avut meritul de a constata contravențiuni la legea timbrului.

Interpretarea aceasta mai rezultă și din împrejurarea că legiuitorul nefixând minimul primei sau recompensei ce se poate acorda, urmează că dânsa, neputându-se discuta, nu poate face obiectul unui drept care să dea loc la o ac-

țiune în justiție din partea denunțatorului. (Cas. s. III, 91/905). 1 3

2. Art. 46 din legea timbrului, scutind de supra taxă de 3% acțiunile societăților comerciale și industriale din țară fără nici o distincțiune, de aci rezultă că și acțiunile Băncii Naționale, sunt scutite de asemenea supra taxă de 3%, întru cât Banca face operațiuni comerciale iar împrejurarea că numita instituțiune se bucură de oarecare privilegii și că cercul operațiunilor sale se găsește limitat prin art. 9 al legii sale organice, nu poate schimba natura operațiunilor sale, cari sunt acelea ale unei societăți comerciale. (Cas. s. III 4/905). 5 35

MODIFICĂRILE PROPUSE DE ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE LA ART. 42 DIN LEGEA TIMBRULUI. 10 73

3. Din împrejurarea că legiuitorul a indicat prin art. 78 și 80 din legea timbrului, modul cum are a se calcula cuantumul amendei, rezultă în mod învederat că dânsul n'a voit să lase nici o latitudine instanțelor de fond, de a reduce sau grada amenda, după apreciere.
Prin urmare, când un tribunal reduce, prin apreciere, amenda ce fusese fixată prin procesul-verbal de contravenție conform calcului stabilit priu menționatele texte, săvârșește prin această procedură un exces de putere și dă o decizie casabilă (Cas. s. III 10/906). 12 94

4. Potrivit aliniatului II de sub art. 47 din legea timbrului, copiii înzestrați de părinți nu sunt datorii a plăti taxa de înregistrare a dotei de cât la deschiderea moștenirii părinților înzestraților, de unde rezultă că, pentru ca dânsii să fie ținuți la o asemenea obligație, trebuie să supravețuiască părinților lor. (C. Cas. s. III 4/906). 13 103

5. Taxa de înregistrare fiind datorită statului asupra întregii averi succesoriale, adică asupra a tot ce defunctul poseda cu titlu de proprietar la încetarea lui din viață, agenții fiscalului sunt în drept a impune la această taxă, nu numai averea declarată de moștenitori ca avere proprie a mortului, dar și aceia ce se poseda în realitate de defunct cu titlu de proprietar la încetarea lui din viață.
Art. 64 din legea timbrului neocupându-se de cât cu modul cum are a se evalua bunurile de moștenire, nu ridică statului dreptul de a forma masa succesorală cu bunurile ce defunctul poseda cu titlu de proprietar la încetarea lui din viață. (Cas. s. III 53/906). 22 176

6. Art. 72 din legea timbrului prescriind o judecare urgentă a tuturor apelurilor făcute de fisc relative la contravențiunile acestei legi, nu se poate admite suspendarea judecării unui asemenea apel, până ce statul va termina pe cale de acțiune principală contestarea legitimității contravenientului.

7. Când o persoană deține o avere nu ca fiu legitim al testatorului, ci ca moștenitor testamentar, acea persoană are a plăti taxa de înregistrare pentru succesiune în calitate de succesori testamentar, iar nu ca fiu legitim. (Trib. Gorjiu 337/905). 25 202

8. Art. 63 din legea timbrului, care prevede anumite categorii de scutiri, în ce privește taxa pentru moșteniri, trebuind a fi interpretat în mod strict și limitativ, instanțele de fond nu pot întinde aplicațiunea lui, prin analogie, și la alte categorii neprevăzute. (Cas. s. III 69/905). 29 233

9. Articolul 79 din legea timbrului pedepsește cu o amendă compusă din cifra înzecită a valorii timbrului legal, sau a diferenței ce ar exista între timbrul uzat și valoarea timbrului legal, or-ce persoană care, pentru confecționarea actelor coprinse în legea timbrului, nu se va servi cu hârtie purtând timbru legal încă de la formarea actului.
Legiuitorul nefăcând nici o distincție în această privință, dacă actul a fost făcut în pro-

fitul persoanei ce a întrebuințat timbrul, sau în profitul unei terțe persoane, urmează că dacă un act de expertisă a fost încheiat pe o coală de un leu, în loc de 10 lei (în cazul art. 23 al. 13 din legea timbrului), expertul va fi pasibil de amenda prevăzută de art. 79 din legea timbrului. (Cas. s. III 42/906). 32 256

10. După art. 41 al. 12 din legea timbrului sunt scutite de taxa timbrului actele de contabilitate și mandatele emanate de la Eforia Spitalelor din București, și Epitropia Sf. Spiridon din Iași, cât și de la alte stabilimente sau asociațiuni de bine-facere.
Cestiunea de a se ști dacă o societate, după interpretarea statutelor sale, este sau nu o societate de bine-facere, și dacă intră în prevederile art. 41 al. 12 din legea timbrului, constituie o chestiune de fapt, de atributul suveran al instanțelor de fond, și constatarea lor în această privință scapă de sub controlul Curții de casație. (Cas. s. III 73/906). 31 247

11. După art. 46 al. 1 din legea timbrului, averea imobiliară rurală până la 5 hectare, când acestea compun întreaga succesiune, este scutită de taxa de înregistrare. (Cas. s. III 79/906). 31 247

12. Termenul de opoziție, în materie de contravenție la legea timbrului, este de 10 zile și începe a curge de la data pronunțării sentinței, potrivit art. 72 din legea timbrului.
Legea timbrului și înregistrării fiind o lege specială ce se cărmuește după regulile ei proprii, nu poate fi abrogată în dispozițiunile ei, printr'o dispoziție posterioară dintr'o lege generală, cum este procedura civilă. (Cas. s. III 66/905). 33 264

13. Din redacțiunea art. 80 din legea timbrului rezultă că, amenda specială prevăzută de acest text de lege nu se aplică de cât numai persoanelor civile sau comerciale cari, din cauza profesiunii lor, obicinuit țin registre sau liberează chitanțe, fără a le investi cu timbrul legal.
Prin urmare, dacă cine-va a săvârșit o operațiune accidentală și izolată, nu intră în categoria persoanelor vizate prin art. 80 din legea timbrului, și deci nu i se poate aplica amenda specială din acest text. (Cas. s. III 74/906). 34 273

14. Cupoanele unor bonuri sau scrisuri, din moment ce au ajuns la scadență, constituiesc un capital iar nu un venit, de și n'au fost încă încasate. Deci, asemenea cupoane, ce s'ar afla într'o moștenire, formează, împreună cu cele-lalte bunuri, masa succesorală și trebuiesc să fie supuse taxei de înregistrare. Deosebit de aceasta, ele alcătuind o avere mobilă și producătoare de venit, urmează să mai fie impuse, conform art. 46 din legea timbrului și la supra-taxă de 3%. (Cas. s. III 116/906). 44 353

15. Art. 46 din legea timbrului, care prevede taxele ce trebuiesc plătite la diferite succesiuni, scutește de taxă averea imobiliară rurală până la 5 hectare, deferită descendenților în linie directă, precum și averea mobilă până la valoarea de două mii lei inclusiv, când ele ar compune întreaga succesiune.
Din construcția gramaticală a acestui articol, cât și din spiritul legii rezultă, că legiuitorul a voit a scuti pe descendenții din linie directă de taxa de înregistrare pentru micile averi de moștenire, ce se compun într'un mod cumulativ de cinci hectare pământ rural, și două mii lei avere mobilă. (Cas. s. III 112/906). 48 384

16. Asemănat art. 78 din legea timbrului, au a se considera ca contravenienți comercianții cari au refuzat a prezenta registrele comerciale la cerererea agentului fiscal; și, este indiferent dacă declarațiunea făcută de comerciant că n'are registre nu este conformă cu realitatea, pentru că această declarațiune inexactă, echivalează cu refuzul de a prezenta registrele, și tocmai această neprezentare a registrelor la cerere a voit să

- pedepsească legiuitorului, căci alt-fel, or-ce control din partea agenților fiscalului ar fi devenit cu neputință în asemenea materie. (Cas. s. III, 27/906). 49 391
17. Îndatorirea impusă comercianților sub pedeapsă de amendă, prin art. 78 din legea timbrului și art. 22 din codul comercial, de a avea trei registre obligatorii și anume: registrul jurnal, registrul inventar și registrul copiar, fiind o regulă generală și obligatorie pentru toți comercianții, afară de acei prevăzuți în mod excepțional la art. 34 din codul comercial, un comerciant nu poate fi dispensat de această îndatorire sub cuvânt că exercită comerțul într-o comună rurală. (Cas. s. III, 106/906). 52 420
18. Dispozițiile art. 8 din legea timbrului, care prescrie anume modul cum trebuie să se anuleze timbrul mobil ce a servit la facerea unui act, sunt referitoare numai la actele sub semnătură privată, iar nu și la actele făcute în forma autentică de către părțile nestuitoare de carte. Urmează deci, că întru cât un act din această din urmă categorie, nu a putut avea ființa legală mai înainte de momentul autentificării și întru cât în acel moment s'a anulat timbrul legal necesar, de către ofițerul public ce a autentificat actul, nu poate să existe fapt de contravențiune la legea timbrului în ce privește pe acest ofițer public, ce a instrumentat la autentificarea actului, cu toate că timbrul mobil nu fusese anulat de părți în modul prevăzut de art. 8 din legea timbrului. (Cas. s. III, 95/906). 53 427
19. Conform art. 42 din legea timbrului, sărăcia se dovedește cu un certificat liberat de autoritatea comunală a locului unde persoana care o invoacă își va avea domiciliul; iar prin domiciliu se înțelege domiciliu legal, conform art. 88 urm. C. civil, iar nu simpla reședință de fapt a cuiva. Prin urmare, femeia măritată, având domiciliul ei legal la soțul său (art. 93 C. civil), nu se poate servi în justiție de cât cu un act de paupertate liberat de autoritatea comunală a domiciliului soțului, iar nu de autoritatea locului unde dânsa și-ar fi stabilit reședința după părăsirea domiciliului conjugal. (Cas. s. II 131/906). 55 440
20. Donațiunile sau legaturile cu sarcini perd caracterul de liberalități și devin contracte comutative, când sarcinile impuse legatarului său donatarului egalează sau depășesc obiectul liberalităților; și deci, art. 47 al. 7 din legea timbrului, care impune la taxa de înregistrare liberalitățile, nu mai este aplicabil în asemenea cazuri. Chestiunea de a se ști dacă sarcina sau îndatorirea impusă legatarului este așa de importantă în cât covârșește, sau nu, liberalitatea, constituie o chestiune pură de fapt, lăsată la suverana apreciere a instanțelor de fond, întru cât este vorba de a se interpreta întinderea și obiectul unei dispoziții testamentare, după intențiunea testatorului și împrejurările cauzei. (Cas. s. III 130/906). 55 441
21. Contravențiunile în materie de timbru și înregistrare se prescriu prin trei ani, conform art. 91 din legea timbrului. Acest termen de trei ani curge, pentru actele făcute sub semnătură privată, din momentul în care actul a dobândit data certă în modul prevăzut de Codul civil, sau de la expirarea termenelor acordate de lege pentru plata taxelor. (Cas. s. III 171/906). 66 530
22. După art. 42 al. ultim din legea timbrului, instanțele judecătorești sunt în drept să refuze actul de paupertate, când se conving că înfățișătorul lui nu se află realmente în starea de sărăcie prevăzută de lege. Deci, este neadmisibil recursul în casație făcut fără taxele legale și pe temeiul unui asemenea act de paupertate. (Cas. s. III 187/906). 69 551
23. Pentru ca constatarea contravențiunilor la legea

timbrului, sunt rânduite anume persoane de către Ministerul de finanțe, după cum prevede art. 78 și 97 din legea timbrului și din nici un text al legii timbrului nu rezultă că judecătorul poate face și oficiul de încasare, mai cu seamă a amendei, în cazul când partea din eroare a făcut o opoziție pe timbru nesuficient, așa că, în asemenea caz, se poate acorda părții un termen, obligând pe părât a justifica cu recipisă plata amendei cuvenită pentru satisfacerea cerințelor legii timbrului. (Jud. Medgidia 30 Aug. 1906). 69 554

Observație de I. Panaitescu.

24. Capitalul necesar pentru producerea unui venit, cu care să se plătească un legat de rentă anuală, nu poate fi considerat ca producător de venit, pe câtă vreme acel venit este absorbit pentru plata rentei; și deci, pentru un asemenea capital nu este loc a se aplica supra-taxa de 3% prevăzută de art. 46 al. ultim din legea timbrului. (Cas. s. III 198/906). 72 577
25. Conform art. 25 al. 1 din legea timbrului, sunt supuse la taxa specială de 200 lei toate recursurile în casație, exceptându-se numai acele recursuri ce se fac contra sentințelor tribunalelor, cari statuează în apel asupra cârților de judecată date de judecătorii de ocol, recursuri ce sunt supuse la o taxă specială numai de cinci-zeci lei. Prin urmare, taxa specială a recursului în contra unei sentințe a tribunalului dată asupra unei acțiuni principale are a fi aceea de 200 lei cerută pentru toate recursurile în genere. (Cas. s. I 406/906). 74 592
26. Dacă legea timbrului este de strictă interpretare, ca ori-ce lege de impozit, când este vorba de a se aplica taxele prevăzute de dânsa, este din contra conform cu principiile, să se dea interpretarea cea mai largă dispozițiilor privitoare la înlesnirile acordate de dânsa pentru plata acelor taxe. Că, prin urmare, tot ce a voit legiuitorul când a edictat dispozițiile art. 26 din legea timbrului, a fost ca actul făcut fără impozitul prevăzut de lege să nu se poată menține de cât cu plata întreită a acelui impozit. Că nu este nici o rațiune serioasă ca să distingem între timbru fix și taxele speciale, așa că scopul legii fiind atins prin plata amendei, intrăm cu totul în spiritul legii aplicând dispozițiunea sus citatului articol și pentru timbrul fix. (Cas. s. I 391/906). 75 601
27. După dispozițiunile art. 62, litera f din legea timbrului, taxa de înregistrare, în ce privește imobilele succesoriale, nu poate fi nici într'un caz inferioară venitului după roluri. Acest text, edictând o regulă absolută în ce privește calculul taxei succesoriale pentru imobile, rezultă că nu se poate fixa venitul unui asemenea imobil după un contract de închiriere ce ar stabili un venit inferior celui din roluri. (Cas. s. III 231/906). 77 617
28. Potrivit dispozițiilor art. 85 din legea timbrului, atunci când, pentru actele supuse timbrului proporțional sau taxei de înregistrare, vor exista contra-inscrisuri cari vor cuprinde un preț mai mare de cât cel cuprins în actul timbrat sau înregistrat, sau s'ar descoperi fraudă prin alt chip, autorii vor fi supuși la amenda întreită a taxei ce ar fi trebuit să plătească. Din redacțiunea art. 85 rezultă că ținta ce legiuitorul a voit a atinge, este pedepsirea fraudei comisă în prejudiciul fiscalului, fie-că această fraudă s'ar dovedi prin descoperirea unui contra-inscris, fie-că ea ar fi dovedită în ori-ce alt chip prin alte mijloace de probațiune. În adevăr, Statul fiind o terță persoană și fiind pus în imposibilitate să-și procure probe scrise pentru a

dovedi fraudă sau simulația făcută de părțile contractante, dânsul trebuie să a fi admis a face această probă chiar prin marturi și presumpțiuni, conform art. 1198 Cod. civil. (Cas. s. III 245/906). 77 619

29. Agenții fiscalului sunt în drept să constate, cu ocazia revizuirii registrelor unui comerciant, fraudele ce acel comerciant ar fi comis la legea timbrului, cum ar fi de exemplu că dânsul a trecut într'un act de vindere-cumpărare un preț mai mic de cât acel real constatat din registre, în scop de a se sustrage de la plata întregii taxe datorite fiscalului. (Cas. s. III 172/906). 80 641

30. După art. 52 din legea timbrului, transmisiunile de proprietate și vânzările de păduri se pot dovedi în cazul când părțile s'au sustras de la plata taxei de înregistrare, prin rolurile de contribuțiune, prin posesiunea de fapt a imobilului, prin folosința și perceperea veniturilor.

Când partea a recunoscut la instanța de contravențiune, că posedă de fapt o pădure, dar o exploatează nu ca proprietar ci ca procurator al altei persoane, fiscalul poate administra or ce fel de probe spre a stabili că procura invocată este simulată și ascunde o vânzare, pentru care nu s'a plătit taxa cuvenită fiscalului; de oare-ce statul, ca terță persoană, nu a putut să-și procure probe scrise pentru a dovedi simulațiunea procurei, și deci poate administra, conform art. 1198 Cod civil, or-ce soi de probe în această privință. (Cas. s. III 216/906). 81 647

31. Potrivit art. 61 din legea timbrului, cererile de restituire de taxe de înregistrare trebuie să fie adresate tribunalului, care judecă în camera de consiliu. Această regulă, însă, nu este generală, ci restrânsă numai la cele trei cazuri anume indicate în acest text.

Așa dar, o cerere de restituire, bazată pe dispozițiunile art. 992 din codul civil, urmează să fie îndreptată pe căile ordinare prescrise de dreptul comun. (Cas. s. III, 268/906). 8 648

32. Întru cât nici un text din legea timbrului nu îndrituește pe judecătorii a încasa amenzi, și de oare-ce dispozițiunile penultimului alineat al art. 53 din legea timbrului interzice autorităților judecătorești a anula hârtie timbrată, afară de cazurile arătate în acest text de lege, de aci rezultă, că o parte nu poate justifica plata amenzii cerută de art. 24 al. 2 din legea timbrului de cât cu recipisa fiscalului constatând depunerea acelor amende, iar nu prin depunerea ei, în instanță, în numerar sau în coale timbrate. (C. București s. I 31 Oct. 1906). 81 650

LEGEA TITLURILOR LA PURTĂTOR. — 1. Legiuitorul, prin art. 19 și 20 din legea titlurilor la purtător, a voit ca în cazul când e vorba de un titlu furat sau pierdut, care s'a negociat cu bună credință, înainte de publicarea opozițiunii în Monitorul Oficial, printr'un mijlocitor de schimb, o casă, ori un institut de bancă, nu numai deținătorul în contra căruia s'ar intenta acțiunea în revendicarea unui asemenea titlu să fie în drept a nu-l restitui, fără prețul cu care l-a cumpărat dar, și mijlocitorul de schimb, casă ori institut de bancă prin care s'a făcut vânzarea către deținător, să fie apărați de ori-ce răspundere dacă s'au conformat cerințelor art. 19 și 20 din sus zisa lege.

2. Bancherii și casele de credit făcând un comerț obișnuit de titluri, ei tot-deauna cumpără titlurile ca să le revândă și nu pot fi considerați de cât ca mijlocitori între acei care având la casele lor asemenea titluri și acei care le cumpără.

3. Dacă după dispozițiile art. 1909, proprietatea bunurilor mobile se prescrie prin faptul posesiunii lor, iar după art. 171 al. IV Cod. comercial și 107 din legea Creditului funciar, proprietatea titlurilor la purtător se transferă prin simpla tradițiune a titlurilor, în toate aceste cazuri însă,

buna credință este presupusă până la dovada contrarie.

Însă, când e vorba de vânzarea unui titlu la purtător, furat sau pierdut și care vânzare s'ar fi făcut prin o casă de bancă mai înainte de publicarea opozițiunii prin Monitor, legea prin art. 20 pune în culpă și face răspunzător pe un asemenea intermediar dacă nu s'a conformat art. 19 și 20 al 2 sus citat. (Cas. s. I 411/906). 78 622

LEGEA TOCMELELOR AGRICOLE. — 1. Legea pentru tocmele de lucrări agricole, stabilind principiul că ori-ce act privitor la asemenea tocmele, ca să facă probă și să oblige pe părți, trebuie să fie legalizat de întreg consiliul comunal, de aci urmează că și lista de rămășițe de munci agricole trebuie să fie legalizată tot de întreg consiliul comunal, pentru ca să facă probă în justiție și să oblige pe muncitori. (Cas. s. I 111/906). 46 365

2. Asemănat art. 11 al. 2 din legea tocmelelor agricole, contractele de tocmele agricole nu au putere legală de cât din momentul ce au fost legalizate și înregistrate de autoritatea comunală.

Această formă fiind prescrisă de lege *ad solemnitatem*, cât timp nu s'a dat contractului această formă, actul nu poate îmbrumuta caracterul de tocmeală de munci agricole și deci nu poate beneficia de favoarea prevăzută de art. 41 din legea timbrului. (Cas. s. III 246/906). 77 618

LEGEA VINZĂREI BUNURILOR STATULUI — 1. Din examinarea dispozițiilor cuprinse în titlul I secțiunea V-a, a legii din 1889 pentru vânzarea bunurilor Statului, și în special din întreaga economie a acestei legi rezultă că, proprietatea lotului vîndut de Stat trece la cumpărător din chiar momentul în care adjudecarea a rămas definitivă, prin confirmarea ei de consiliul de miniștri, iar nu în momentul în care cel ce a cumpărat, a achitat prețul întregal; că, cu alte cuvinte, asemenea vânzări sunt încheiate nu sub condițiunea suspensivă, ci sub condițiunea rezolutorie.

2. Potrivit dispozițiilor art. 7 din legea rurală de la 1864 și a acelor a art. 1 din legea interpretativă de la 1879, sătenii cultivatori nu pot dobândi mai mult pământ de cât maximum de 11 pogoane; că peste acest maximum ei numai pot achiziționa sub nici un cuvânt nici prin acte între vii, nici prin testament.

Ast-fel, dispozițiunea dintr'un testament, prin care se lasă unui sătean cultivator care posedă deja maximum de 11 pogoane pământ încă o altă porțiune de pământ rural, fiind contrarie dispozițiilor legii rurale din 1864 și 1879, urmează a fi declarate nule, conform legii din 13 Februarie 1879. (Trib. Dâmbovița 359/906). 50 402

3. Inalienabilitatea loturilor de pământ de care se ocupă art. 51 din legea pentru înstrăinarea bunurilor Statului din 7 Aprilie 1889, nu poate fi absolută, căci acest articol, prevăzând că asemenea loturi nu se pot înstrăina timp de 30 ani, trimite la art. 132 din Constituție, care permite înstrăinarea în condițiile legii rurale din 1864 și a celei interpretative, din 1879. (C. Cas. s. I 355/906). 69 550

LEGITIMAREA COPIILOR NATURALI. — Conform art. 304 c. civil, modificat prin legea promulgată în Martie 1906, copiii născuți sau concepuți afară din căsătorie, sunt legitimați prin căsătoria făcută după naștere între tatăl și mama lor, când aceștia îi vor fi recunoscut, fie prin actul de naștere fie prin act autentic anterior căsătoriei, fie prin actul chiar de căsătorie. Că această lege se aplică cu putere interpretativă a vechiului art. 304 c. civ. (Trib. Ilfov, s. I 649/906). 81 651

LIBERTATEA INDIVIDUALĂ. — Vezi «Legea asupra libertății individuale»

LICENȚE. — Vezi «Legea Licențelor»
 LOCAȚIUNE DE LUCRURI. — Spectatorul care ocupă un loc într'un circ, fiind un locatar al locului

său, are dreptul de a fi garantat contra accidentelor ce s'ar întâmpla, fără a fi obligat a stabili culpa locatorului (Trib. Gand. 22 Aprilie 1902). 31 251

Vezi nota D-lui D. Alexandresco ce o însoțește.

LOCAȚIUNE DE SERVICIU. — Atunci când se încheie un contract de locațiune de servicii pe un timp nemărginit, ori și care din părți poate rezilia contractul, fără a fi ținută de daune interese, căci dânsa nu uzează de cât de un drept al său, nerespectând condițiunea ilicită: că chiar dacă s'ar admite că rezilierea unor asemenea contracte ar putea da loc la daune, totuși, asemenea pretențiuni nu se pot formula de cât atunci când s'ar dovedi că rezilierea s'a făcut în mod abuziv, fără nici un motiv legitim. (Trib. com. Ilfov 1265/905). 7 55

M

- MANDAT. — 1. Mandatul poate fi dat și în mod verbal, însă dovedirea lui este supusă dreptului comun. (Trib. Toulouse 17 Aprilie 1905). 1 6
2. Când procura dată de soție unei persoane de a-i administra un imobil, e dată cu consimțământul soțului, implicit soțul a autorizat toate actele ce va face mandatarul în limitele mandatului, fără să mai fie nevoie de autorizație specială pentru fie-care act sau convenție, pe care o încheie mandatarul. (C. Ap. B. I 292/905). 8 61
3. Femeea măritată are mandat tăcit de la bărbatul său pentru a-și procura lucrurile trebuitoare gospodăriei și chiar pentru a împrumuta, la caz de strimțorire momentană din partea soților, oare-care sume necesare trebuințelor casnice. (Trib. Andenarde (Belgia) 18 Ianuarie 1904). 25 204
4. Faptul că un mandatar nu și-a scris complet numele și pronumele său într-o acțiune intentată în numele mandantului, nu e de natură a isbi de nulitate pretențiunea introductivă de instanță când acea petiție conține deslușit numele și pronumele mandantului, în numele căruia lucra. (Cas. s. I 145/906). 43 346
5. Ratificarea chiar în mod tacit a unor acte făcute de o persoană în numele și pentru acel care le ratifică, constituie un mandat tacit de a face acele acte. (Jud. I Craiova 1784/906). 78 627

Observație de Dem. D. Stoenescu

MANDAT TACIT — Legiuitorul, prin art. 1533 din Codul civil, admite existența mandatului tacit fără nici un fel de restricțiune; iar proba existenței mandatului tacit, atât în ce privește conferirea cât și acceptarea lui, se poate face prin marturi și presumpțiuni, căci nu s'ar înțelege ce ar mai însemna un mandat tacit, dacă pentru constatarea lui s'ar cere o probă scrisă. (Cas. s. III 165/906). 66 528

MARTORI. — 1. Dacă un avocat chemat fiind ca martor, în fața justiției, refuză ca să dea pe față faptele pe care le cunoaște în virtutea profesiei sale, el nu poate fi obligat ca să depue asupra acestor puncte, și refuzul său, nu-l poate expune la măsuri represive din partea instanței, în fața căreia este chemat; — iar faptul că clientul său îl autoriză ca să dea pe față aceste fapte, nu-i poate schimba situațiunea, de oare-ce nu este în joc un interes particular, ci un interes de ordine publică care nu poate fi atins.

2. Profesionistul este singur în drept ca să decidă dacă trebuie să nu să depue ca martor în justiție, și poate să-și ea hotărârea în această privință, de oare-ce, în acest caz, singurul judecător, este conștiința sa. (Trib. Ilfov s. III 9 Noembrie 1905). 17 136

Adnotație de I. Ionescu-Dolj

3. Articolul 186 pr. civilă, se aplică și la judecătorii de pace. Prin urmare, lista martorilor

trebuie depusă în termenul de 5 zile de la admiterea probei. (Jud. I Craiova 1361/906). 55 443

Adnotație de Dem. D. Stoenescu

MEDIC. — Pentru a se determina onorariul datorit unui medic, tribunalele trebuie să aibă în considerație, pe de o parte, experiența și notorietatea medicului, iar pe de alta, gravitatea și timpul boalei, succesul său lipsa de succes al tratamentului, precum și averea bolnavului. (Trib. Gand. 18 Noembrie 1905). 81 652

MĂRCI DE FABRICA. — Vezi «Legea mărcilor de fabrică».

MINISTERUL PUBLIC — 1. Asistența și concluziunile Ministerului public sunt necesare în instanța corecțională, chiar și în cazul când partea civilă, nemulțumită pe hotărârea primei instanțe, prin apelul ce a făcut a susținut numai pretențiunile sale civile.

Prin urmare, dacă prima instanță ca instanța corecțională a fost constituită cu Procuror, urmează ca și instanța de apel să fie compusă în același mod, chiar numai când are a judeca apelul părții civile. (Cas. s. II 12 Oct. 1905). 11 85

2. Constatarea făcută în frontispiciul deciziunii cum că Curtea, la judecarea unei afaceri penale, a fost constituită cu procuror, este suficientă pentru ca cerințele legii să fie îndeplinite, chiar dacă nu se constată că procurorul a luat concluziuni, întru cât, prezumpțiunea este că procurorul fiind prezinte, a și luat concluziuni. (Cas. s. II 564/906). 44 352

MINOR EMANCIPAT. — În ce privește dispoziția de avere imobiliară, legea asimilează în totul pe minorul emancipat cu minorul neemancipat, astfel că, ori de câte ori e vorba de revândicarea unui imobil, și una din părțile din proces e minoră, fie chiar emancipată, concluziunile ministerului public sunt necesare în cauză. (Cas. s. I 190/906). 51 406

MONOPOLUL HĂRTIEI DE ȚIGARĂ. — Simpla împrejurare că la o persoană s'ar fi găsit o cantitate de hârtie de țigară, străină aceleia de proveniența regiei fără a se constata importățiunea ei, sau tentația de importățiune, nu constituie delictul de contrabandă, ci numai o contravențiune la legea monopolului hârtiei de țigară, prevăzută și pedepsită de art. 10 și 11 din aceea lege.

Prin urmare, tribunalul nu poate fi sesizat direct cu judecata acestei contravențiunii, ci numai ca instanță de apel, în contra proceselor-verbale de contravențiune, dresate de agenții cari au constatat contravențiunea și au aplicat amenda, care procese-verbale, au caracterul sentințelor judecătorești date în primă instanță. (Trib. Bacău 1762/906). 68 547

MORATORIU. — 1. Din textul și spiritul legii comerciale rezultând că moratoriul este o fază a stărei de faliment, fie anterior fie posterior declarării stărei de faliment, iar pe de altă parte, dispozițiunile care regulează materia falimentului, fiind coprinse în cartea III-a care se ocupă de faliment, de aci rezultă că, dispozițiunile de procedură în falimente sunt aplicabile și la moratoriū.

Prin urmare, și întru cât în materie de faliment, în urma modificărilor introduse în anul 1895, toate sentințele pronunțate de tribunal în asemenea materie sunt executorii și fără drept de apel, de aci rezultă implicit că nici în contra sentințelor tribunalului date în materie de moratoriū, nu există dreptul de apel. (C. Ap. B. s. II 72/905). 15 114

2. Legiuitorul oprind prin art. 704 din codul comercial, pe un descendent de a provoca falimentul, acest descendent nu poate a se opune la acordarea moratoriunii cerut de ascendent, întru cât, opunerea lui la acordarea moratoriului,

are aceiași consecință, conform art. 842 pentru declararea falimentului. (*Trib. Prahova s. I 85/905*). 15 114

Adnotație de C. N. Toneanu

3. Sentințele date de Tribunalul comercial în materie de moratoriu nu sunt susceptibile de a fi apelate, de oare-ce moratoriul fiind o fază a falimentului, fie că este anterior falimentului, fie că este posterior, art. 944 din Codul comercial, care ridică dreptul de apel în materie de falimente, este aplicabil și moratoriului. (*Cas. s. III 221/906*) 72 576

4. Potrivit art. 842 din Codul comercial, moratoriul acordat unui comerciant în stare de încetare de plăți, înainte de a fi declarat în faliment, este supus la toate condițiunile moratoriului acordat unui comerciant după declararea lui în faliment, afară de acele ce ar fi incompatibile cu situațiunea juridică a unui comerciant ce încă nu este recunoscut falit.

5. Neîndeplinirea obligațiunei impuse de art. 837 al. 2 Cod. comercial unui comerciant falit, căruia i s'a acordat un moratoriu, de a achita în cursul moratoriului pe creditorii săi, sau cel puțin de a justifica că a obținut de la dânsii o amânare de plăți, atrage, conform art. 841 C. com., pentru comerciantul falit, perderea beneficiului moratoriului și continuarea procedurii falimentului.

Această consecință a neîndeplinirii obligațiunilor din partea comerciantului ce a obținut moratoriu înainte de faliment, nefiind incompatibilă cu situațiunea ce și-a creat comerciantul prin încetarea de plăți și dobândirea unui moratoriu, urmează a se aplica celui comerciant rigorile prescise de art. 842 Cod. comercial.

6. Tribunalul comercial având dreptul conform art. 696 C. com. de a declara din oficiu în stare de faliment pe un comerciant ce se găsește în stare de încetare de plăți, acest drept nu încetează în cazul când tribunalul a acordat un moratoriu comerciantului, de oare-ce acest moratoriu, fiind o măsură de favoare, poate fi revocat ori-când comerciantul a dat probe că nu și îndeplinește angajamentele sub care s'a acordat moratoriul. (*Cas. s. III 232/906*). 73 585

MOTIVE DE CASARE. — Este inadmisibil ca mijloc nou înaintea Curții de casație și, prin consecință, urmează a fi respins mijlocul invocat pentru prima oară înaintea ei privitor la regulile probei testimoniale sau la principiul indivizibilității mărturisirei judiciare. (*Cas. Franceză 4 Iulie 1905*). 40 323

(Vezi și nota redacției ce o însoțește)

MOȘTENITOR REZERVATAR. — Moștenitorul rezervatar nu este legat prin actele autorului său, de câte ori aceste acte îi ating rezerva, căci nu poate să fie permis autorului de a nimici de mai înainte, fie în mod direct, fie în mod indirect, exercițiul acțiunei în reducere, pe care moștenitorul n'o ține de la autorul său, ci de la lege. (*C. Poitier 9 Febr. 1904*). 71 572

N

NOVAȚIUNE. — De și în principiu acceptarea de către un creditor a unor bilete la ordine drept plată a unor sume de bani provenite din chirie, constituie o novațiune, fiind-că unei datorii civile i se substituie o datorie comercială, însă, această regulă de principiu încetează din momentul ce în biletele la ordin date spre stingerea primei datorii se menționează origina datorii vechi, adică că suma din biletul la ordin provine din chirie. (*Jud. Turnu-Severin 94/906*) 19 155

NULITĂȚI. — Nulitatea actului consimțit de o comună neautorizată conform legii, nu poate fi invocată de cât de însăși comuna, nulitatea fiind

introdusă în favoarea ei, și art. 952 C. civ. (1125 C. fr.) fiind aplicabil în specie. (*Cas. Franceză 26 Iulie 1904*). 4 31

2. Nulitatea unui titlu, constatată nul și ca formă și ca fond, poate fi invocată pe cale incidentală de ori-ce persoană care are interes fără a fi nevoie de a fi cerută pe cale principală. (*Jud. Drăgășani 492/906*). 70 563

NUME PATRONIMIC. — Faptul din partea bărbatului de a adăoga la numele său pe acel al femeii, cu consimțământul acesteia din urmă, nu constituie o usurpare de nume, atunci mai cu seamă când bărbatul nu a avut intenția de a dobândi astfel un drept transmisibil copiilor săi, ci a voit numai să precizeze mai mult personalitatea sa, să indice cuscria cu familia femeii sale și să înlătore confusiunea la care era expus prin faptul că mai multe persoane purtau același nume. Un membru al familiei femeii n'ar putea, deci, cere ca bărbatul să înceteze de a mai purta numele femeii, mai cu seamă dacă el nu justifică că aceasta i-ar aduce vre-o daună. (*C. Paris 21 Ianuarie 1904*). 23 188

Observație de D. Alexandresco.

O

OBLIGAȚIUNE. — Resistența debitorului la executarea unei obligații nu constituie o micșorare a siguranțelor date, de natură a-l lipsi de beneficiul termenului stipulat. (*C. Lyon 10 Aug. 1904*). 80 644

OFERTĂ REALĂ. — Simpla depunere a sumei reclamante la casa de depuneri, nu constituie o ofertă reală și nu liberează pe debitor, când creditorul n'a fost pus în măsură să cunoască acea ofertă. (*Cas. s. I 145/906*). 43 346

OPOZIȚIE. — 1. Nici o dispozițiune din legea de procedură penală, nu ridică părții civile dreptul de a face opoziție în contra hotărîrilor pronunțate în lipsa sa; că dacă art. 183 Pr. penală, se ocupă de opoziția preveniturii arătând în ce termen are a fi făcută, din aceasta nu rezultă că partea civilă nu ar avea un asemenea drept, intru cât nu'i este interzis în mod categoric. (*Cas. s. II 939/906*). 48 382

2. După art. 349 C. comercial, în acțiunea cambială, hotărîrile ce se pronunță fie de prima instanță fie de a doua instanță în apel, nu sunt susceptibile de opoziție, iar faptul că acțiunea în sine nu ar fi cambială, sub cuvânt că aceea cambie nu a îndeplinit condițiunea legii, ne având formula «*ban și aprobat*», nu poate avea nici o influență asupra admiterei opoziției, aceasta fiind o cestiune de fond, tranșată de prima instanță asupra căreia nu se mai poate reveni pe calea indirectă a opozițiunei. (*Trib. Fălcii 15/906*). 60 484

ORDONANȚĂ DE ADJUDECARE. — Vezi «Urmărire imobiliară»

ORGANIZAREA JUDECĂTOREASCĂ. — Vezi «Legea asupra organizării judecătorești».

P

PARTAGIU. — 1. Intr'o instanță de partaj, hotărîrea prin care Tribunalul statuează că imobilele succesoriale se pot împărți comod în natură sau trebuesc a se vinde la licitație publică, nefiind o simplă măsură pregătitoare a fondului, ci o adevărată hotărîre, prin care se tranșează un punct de drept litigios între părți, este supusă căilor ordinare de reforme admise de procedura civilă.

În consecință, este loc a se aplica art. 151 din proc. civilă, atunci când lipsește o parte din părții sau din reclamanți, cu toate că acest text a mai fost aplicat înainte de a se da hotărîrea

- de admitere în principiu a acțiunii. (*Trib. Bacău jurn. 1241/905*). 14 109
2. Principiul statornic de art. 883 din codul civil (786 C. rom.), în virtutea căruia fie-care comostenitor este presupus că a moștenit singur și imediat toate bunurile care compun partea sa, sau care i-au căzut prin licitație, și că n'a fost nici-odată proprietar pe cele-lalte bunuri ale succesiunii, se aplică, în caz de împărțea sa sau licitație, nu numai între comostenitori, dar și între simpli comuniști. (*C. Paris 4 Febr. 1904*) 27 220
- Observație de D. Alexandresco
3. Conform principiului statornic de art. 786 cod. civil, partajul între comostenitori este declarativ, iar nu atributiv de proprietate.
- Prin urmare, când în baza unui act de partaj, un imobil succesoral revine unui moștenitor, care se obligă a plăti comostenitorului său o sumă de bani, se consideră printr-o ficțiune a legii, că imobilul a fost dobândit de la decujus, iar nu de la comostenitor. Deci, nu se poate zice, că partajul ar cuprinde un act de vânzare între comostenitori, și că deci ar fi loc la plata unei taxe de înregistrare pentru vânzare. (*Cas. s. III 268/906*). 81 648

PATENTE:

Avocați 8.
Comerciant cu diferite prăvălii 5, 14, 15.
Comisionari 7, 16.
Croitori 17.
Expeditori 2.
Inchirietor de mobile 1.
Mașine agricole 16.
Mașine de treerat 12.
Medici 13.
Moară 11.
Negustori de piei 9.
Patentari rău impuși 10.
Sucursale 3, 6.
Zarați 4.

1. Când se închiriază un hotel mobilat, proprietarul urmează să fie impus la patenta de închirietor de mobile. (*Cas. s. III 521/905*). 10 77
2. Faptul că o societate streină îndeplinește, pe teritoriul țării românești, operațiuni pentru asigurarea expedierii unor mărfuri, face ca acea societate să fie impusă la patenta de comisionar cl. III-a, cu care comerț legea patentelor a asimilat asemenea operațiuni. (*Cas. s. III, 374/905*) 14 106
3. Conform art. 4 al. III § 3 din legea patentelor, când o Societate pe acțiuni, anonimă sau în comandită, are sucursale sau agenții proprii în diferite orașe, aceste sucursale sau agenții se vor supune numai la patenta fixă clasa I din tariful după populațiune în vigoare, scutindu-se de dreptul proporțional după valoarea locativă. (*Cas. s. III, 398/905*) 14 106
4. Zarații cu prăvălie sunt asimilați cu casele de schimb, în ce privește patenta, prin tabloul adițional publicat în Monitorul Oficial No. 50 din 4 Iunie 1905. (*Cas. s. III, 600/905*) 16 132
5. Asemănat art. 7 al. 2 din legea patentelor, patentabilul care exercită mai multe comerțuri sau industrii într'una și aceiași comună, dar în diferite prăvălii, va fi supus numai la o patenta întreagă pentru comerțul sau industria sa cea mai ridicată, și osebit jumătate de patenta pentru fie-care prăvălie, după categoria celui comerț sau industrie. (*Cas. s. III, 124/905*). 17 136
6. Asemănat art. 4 al. 3 din legea patentelor, când o societate pe acțiuni, anonimă sau în comandită, are sucursale sau agenții proprii în diferite orașe, aceste sucursale sau agenții se vor supune numai la patenta fixă clasa I din tariful după populațiune, în vigoare. (*Cas. s. III, 443/905*) 17 136
7. Când legiuitorul a prevăzut și întrebunțat în tabela patentelor, expresia de «*întinse operațiuni cu străinătatea*» pentru comisionari de cl. I, a vizat pe aceia cari au în adevăr întinse opera-

- țiuni cu streinătatea plasând în țară la noi mărfuri streine, precum și mărfurile noastre în străinătate, căci, după ce întrebunțează cuvintele «*comisionar care face întinse operațiuni cu streinătatea, în țară cu mărfuri*», după o virgulă adaugă «*cereale, etc.*», ceea ce denotă că țara noastră, fiind o țară agricolă și ca atare ne având nevoie de a importa ci numai de a exporta cereale, legiuitorul a vizat în categoria patentarilor de clasa I pe acei comisionari cari exportă cereale, și alte articole din țară, și au prin urmare întinse operațiuni cu streinătatea, iar nu pe aceia cari plasează în mic mărfurile streine numai în țară, și pentru cari legiuitorul a prevăzut o patenta de clasa III-a. (*Com. de prefaceri cir. I, București 19 Febr. 1906*) 17 139
8. Asemănat tabelii de clasificare a patentelor, patenta avocaților fiind de 4%, asupra valorii locative a întregii case de locuință, urmează că dânsa are a se calcula asupra venitului brut al întregii locuințe, iar nu asupra venitului net. (*Cas. s. III, 280/905*). 20 162
9. Negustorii de piei, cu prăvălie și cari aduc în cătini de mijloc din străinătate, au a fi impuși la patenta clasa II-a conform tabelii litera A din legea patentelor.
- În caz când afară de prăvălia principală, un comerciant mai are și o sucursală, pe care o aprovizionează cu marfă din prăvălia principală, dânsul are a fi impus tot la patenta cl. II-a și pentru sucursală, întru cât nu se poate zice că în privința sucursalei vinde marfă din țară, pentru a fi impus la patenta de clasa IV-a. (*Cas. s. III, 418/905*). 21 168
10. Asemănat art. 13 din legea patentelor, patentarii cari se plâng contra impunerii stabilite prin procesul-verbal al comisiunii comunale, sunt datorii să probeze, la Comisiunea de apel, contrariul celor constatate de comisiunea comună, prin orice acte legale sau registre. (*Cas. s. III, 332/905*). 22 177
11. Legea patentelor impunând la darea patentei numai pe acele persoane ce exercită un comerț, industrie sau profesie, urmează că, atunci când un proprietar a arendat moșia împreună cu o moară, va fi supus la patenta arendașul care speculează acea moară, de și ar exista o clauză în contract că impozitele privesc pe proprietar.
- Prin cuvântul «*impozite*» din asemenea clausă, nu se poate înțelege de cât impozitul funciar și cele-lalte dări aferente acestui impozit, precum zecimi județene și comunale, iar nu și darea patentei care este o dare impusă în mod exclusiv asupra persoanei ce exercită un comerț, industrie sau profesie. (*Cas. s. III, 269/905*) 23 184
12. Când un proprietar de moșie are o mașină de treerat, pe care o închiriază pe la diferiți locuitori făcând speculă în mod acesta, dânsul urmează să fie impus la patenta de închirietor de mașini agricole. (*Cas. s. III, 65/905*) 26 209
13. Asemănat tabelii patentelor litera C modificată prin legea din 26 Aprilie 1896, taxa de patenta asupra profesiunilor libere se reduce la 4% asupra valorii locative a întregii case de locuință, și medicii urmează a fi impuși pentru toate localurile unde profesiază. (*Cas. s. III, 384/905*) 27 217
14. Potrivit art. 7 al. 2 din legea patentelor, plata unei jumătăți de patenta, pe lângă patenta întreagă, are loc numai atunci când comerțul ce face același patentar în aceiași comună, îl exercită în diferite prăvălii, iar nu și atunci când ele se exercită în unul și același local. (*Cas. s. III, 126/905*) 30 242
15. Art. 7 din legea patentelor nu prevede că comerțurile ce exercită un comerciant în diferite prăvălii trebuie să fie diferite, pentru ca dânsul să fie impus la mai multe patente.

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

Prin urmare, singura condițiune pretinsă de legea patentelor ca comerciantul să fie impus la mai multe patente este ca să facă comerțul în diferite prăvălii, indiferent dacă comerțurile sunt de același fel sau de diferite feluri. (Cas. s. III, 16/905) 31 248

16. Impunerea comisionarilor la patentă de clasa I sau a III-a depinde de faptul cum dânsii fac întinse operațiunii cu streinătatea sa numai în țară.

Prin urmare, acel ce aduce mașini agricole din străinătate, are a plăti patentă de clasa I, fie că aduce acele mașini direct din străinătate fie că le aduce prin intermediul unei case din alt oraș din țară. (Cas. s. III, 110/905) 31 248

17. Pentru ca o persoană să fie impusă la patenta prevăzută în tab. lit. a cl. V, croitor, trebuie ca comisia de apel să stabilească și să constate cum că acel croitor are magazie, condițiune prevăzută în tabloul de clasificare al patentelor, la cuvântul «haine». (Cas. s. III, 221/905) 33 265

PATERNITATE — Copilul a cărui paternitate se tăgăduște, fiind adevăratul părinte al acțiunii, această acțiune trebuie să fie introdusă la tribunalul domiciliului său.

Regula art. 93, după care minorul neemancipat își are domiciliul la tatăl său, nu încetează de a fi aplicabilă prin faptul exercitărei acțiunii în tăgăduire de paternitate.

Acțiunea nu se îndreaptă contra unui tutor *ad hoc* de cât din cauza contrarietății de interese, care există între tată și copil. Tutorul *ad hoc* va apăra interesele copilului, primind în acest scop toate actele de procedură; însă domiciliul său nefiind acel al copilului, nu are nici o înrăurire în privința competenței tribunalului chemat a judeca acțiunea în tăgăduire de paternitate. (Cas. franceză 4 Aprilie 1905) 1 6

Observație de d. D. Alexandresco

2. Nică femeia italiană, chiar domiciliată în Germania, nici copilul ei natural nu pot cere vre-o despăgubire de la tatăl copilului. (Trib. Dusseldorf 24 Iunie 1905) 47 380

Observație de d. D. Alexandresco

3. Moștenitorii bărbatului sunt în drept a exercita acțiunea în tăgăduire de paternitate pentru imposibilitatea în care bărbatul a fost de a putea locui cu soția sa, și aceasta chiar dacă bărbatul s'a săvârșit din viață înaintea nașterii copilului, adică înaintea îndeplinirii momentului când legea conferă acțiunea; fiind că dreptul conferit de lege, bărbatului de a tăgădui paternitatea copilului, pentru imposibilitatea fizică în care el s'a găsit de a locui împreună cu soția sa (art. 286 C. civ. rom.), se naște din evenimentul din care decurge, adică există din momentul concepțiunii copilului, cu toate că exercițiul acestei acțiuni rămâne în suspensie până la nașterea sa. (C. Ap. Gand 9 Febr. 903) 76 612

PĂMÂNT RURAL:

- Calitatea de Român 1.
- Competința 7. 8. 15. 19.
- Comunicarea hotărârilor 6.
- Convenția din Paris 2.
- Femeia săteancă 4.
- Frucele naturale 20.
- Instreînări 3. 5. 16.
- Locuri în raza orașului 17.
- Minori 14.
- Nulități 9. 12.
- Prescripțiune 13.
- Restituirea prețului 12.
- Schimb 11. 18.
- Schimbarea profesiei de cultivator 10.

1. Calitatea de român, nu depinde nici de locul la care cine-va s'a născut nici de faptul cunoașterii limbei române.

2. Convențiunea din Paris din 7 August 1858, prin art. 46 a atribuit exercițiul drepturilor politice tuturor acelor stabiliți în Principate la acea epocă, cari erau de rit creștin și cari nu se bucurau de vre-o altă protecție străină.

Prin urmare, și întru cât nu este dovedit că o persoană, la punerea în aplicare a acestei convențiuni, se bucura de vre-o altă protecțiune străină, prin efectul convențiunii, acea persoană a căpătat dreptul să dobândească pământ rural.

3. Legea rurală, permițând înstrăinarea pământurilor rurale numai către sătenii plugari și comună, o asemenea înstrăinare este valabilă făcută către un locuitor născut din părinții sătenii plugari, și care în momentul când a cumpărat pământul se ocupa cu plugăria cum se ocupă și azi. (Trib. Ilfov s. IV 417/905) 6 46

Observație de d-l D. Alexandresco

4. Femeia săteancă poate dobândi ab intestat sau prin testament pământul ce soțul decedat l'a avut după legea rurală din 1864, pentru-că această lege ca și legea interpretativă din 1879, n'au schimbat întru nimic ordinea succesorală a celui împrorietărit, iar restricțiunea prevăzută pentru văduvele fără copii în momentul împrorietăririi, nu poate fi întinsă în afară de cazurile prevăzute în art. 4 din legea rurală de la 1864. (Trib. Argeș 616/905) 8 63

5. Legea rurală din 1864 și cea interpretativă din 1879 nu opresc, ci din contră, admit în mod formal înstreinarea pământurilor rurale către un alt sătean, cu condițiune numai ca noul achizitor să fie cultivator de pământ și să nu fi mai fi fost împrorietărit după legea rurală sau să fi avut deja prin cumpărătoare sa moștenire, întinderea de pământ fixată prin lege; că art. 132 din Constituție, nu a înțeles să desființeze dispozițiile legilor din 1864 și 1879, ci a avut de scop numai a da un caracter constituțional acestor legi.

Prin urmare, odată stabilit acest principiu, și din momentul ce se constată că, o persoană, în timpul când a dobândit prin transacțiune un pământ rural, se găsea în condițiile legii de a dobândi asemenea pământ, dreptul său de proprietar asupra acelui pământ, pe temeiul acelei transacțiunii este valabil. (C. apel Galați s. II 13/906) 19 154

6. Legiuitorul, în vederea celerității cu care trebuie ca justiția să rezolve procesele relative la pământurile rurale, a prevăzut prin art. 6 și 14 din legea de la 13 Februarie 1879, ca procedura în această materie să se îndeplinească prin administrație, iar legea judecătoriilor de pace, în vigoare azi, prin art. 62 n'a modificat legea rurală decât în ce privește organizarea jurisdicțiunii și a competenței instanțelor chemate a judeca aceste acțiuni în sensul ca pe viitor să fie supuse principiului a două grade de jurisdicție și judecate de judecătorile de ocol în primă instanță și în marginile competenței lor de 1500 lei, și de tribunal în apel sau tot în prima instanță dacă valoarea litigiului trece de această sumă, iar nici de cum și în privința formelor de procedură, care urmează a se îndeplini tot conform art. 6 și 14 sus citate.

Prin urmare, comunicarea unei copii după deciziunea Curței de apel, dată în materie de pământ rural, comunicare făcută de primarul comunei este legală făcută și dar opozițiunea introdusă contra acestei deciziunii peste termenul de opt zile libere de la acea comunicare, este tardivă. (C. Galați s. II 126/905) 26 210

7. Din momentul ce prin art. 62 din legea judecătoriilor de ocoale, legiuitorul dă în competența judecătoriilor de ocol să judece în primă instanță cu drept de apel la tribunal, ori-ce acțiune imobiliară până la valoarea de 1500 lei capital, sau

- 150 lei venit, iar prin al. al treilea al aceluiași articol, declară că sunt scutite de taxa timbrului și de ori-ce alte cheltuieli de procedură, toate acțiunile imobiliare relative la pământurile date sătenilor, și declarate inalienabile prin legile de improprietărire, de aci rezultă că intențiunea lui a fost să coprindă în acest articol și toate acțiunile referitoare la anularea actelor de înstreinare a pământurilor date conform legii din 1864, când valoarea lor nu exced competența judelei de ocol, iar dispozițiunile art. 6, 7, 8, 9 și 14 din legea interpretativă a legii rurale, după care anularea unor asemenea acte, nu se putea cere de cât tribunalului, sunt și rămâne abrogate, față cu dispozițiunile art. 125 din legea judecătorilor de ocoale din 1896, întru cât sunt contrarii acestei legi.
8. Cestiunea competenței, atunci când este vorba de judecarea proceselor relative la înstreinarea pământurilor rurale, este de ordine publică și poate fi ridicată chiar de tribunal din oficiu. (*Trib. Dâmbovița 349/906*). 47 379
9. Conform art. 1 din legea interpretativă de la 1879, a legii rurale, înstrăinările de pământuri date foștilor clăcași sunt nule, dacă cumpărătorul nu e cultivator de pământ sau dacă a avut în momentul cumpărării întinderea de pământ recunoscută unui clăcași, și această nulitate se resfrânge asupra tuturor actelor de înstreinare, fără deosebire dacă e vorba de loc de casă sau de locuri cultivabile, întru cât art. 7 din legea rurală nu distinge.
10. Nici legea de la 1864 nici cea de la 1879 nu esclud de la stăpânirea pământurilor rurale pe săteanul improprietărit sau pe moștenitorii săi cari, din ori-ce împrejurări și-au schimbat profesiunea de cultivatori de pământ în altă profesiune.
11. Nu poate beneficia de favoarea acordată de art. 13 al legii din 1879, de cât numai aceia ce au calitatea de a dobândi pământ rural și, afară de aceasta, să indice anume pământul ce voește a da în schimb, dovedind, în același timp, că acel pământ e de aceeași întindere și calitate.
12. Din momentul ce vânzarea unui pământ rural e nulă, urmează că, vânzătorul să restituie cumpărătorului prețul ce a primit, de oare-ce îl deține fără cauză. (*C. București s. I 154/906*). 51 409
13. Pământurile date după legea din 1864 fiind inalienabile, sunt scoase din comerț, deci nu se pot dobândi de cât prin mijloacele excepționale prevăzute de legea specială și prin urmare nu se pot dobândi prin prescripțiune. (*Trib. Români 14 Iunie 1906*). 54 434
14. Legea rurală de la 1864 și cea interpretativă de la 1879 nu cer, pe lângă condițiunile prescise în acele legi, și pe aceea ca, cel ce cumpără un pământ rural, să fie major, așa că o asemenea capacitate rămâne supusă dreptului comun.
- Prin urmare, după dreptul comun, minorii prin reprezentanții lor legali, putând cumpăra imobile rurale, dânsii pot dobândi prin prescripțiune asemenea pământuri, așa că săvârșește o omisiune esențială instanța de fond, când nu se ocupă și nu cercetează mijlocul de apărare bazat pe prescripția achizitivă. (*Cas. s. I 278/906*) 61 488
15. Art. 62 din legea judecătorilor de ocoale din 1896, dând în competența acelor judecători judecarea în primă instanță a ori-ce fel de acțiune mobilă până la valoarea de lei 1500 capital sau 150 lei venit, iar prin ultimul alineat al aceluiași articol, declarând scutite de taxa timbrului și de ori-ce alte cheltuieli de procedură, toate acțiunile privitoare la pământurile rurale date locuitorilor săteni, și declarate inalienabile prin legile de improprietărire; abrogând în același timp prin art. 125 din acea lege, toate dispozițiunile contrarii ei, prin aceasta a înțeles a crea și pentru acțiunile relative la pământurile

- rurale, două grade de jurisdicție, dând în competența judecătorilor de pace ca primă instanță, judecarea unor asemenea acțiuni, când valoarea imobilului în litigiu nu trece de 1500 lei capital sau 150 lei venit, și în aceea a tribunalului când valoarea sau venitul imobilului trece de această sumă, abrogând ast-fel dispozițiunile art. 6, 7, 8, 9 și 14 din legea interpretativă a legii rurale din 1879, ca fiind contrarii legii judecătorilor de pace.
16. Legea rurală din 1864, și cea interpretativă din 1879 nu oprește, ci din contră, admite formal înstreinarea pământurilor rurale, însă numai către un alt sătean sau către comună, cu condiție ca noul achizitor să fie cultivator de pământ, să nu fi mai fost improprietărit după legea rurală, și să nu fi avut deja prin cumpărătoare sau moștenire vre-o întindere mai mare de pământ peste cel fixat de lege.
17. De și prin legea de la 28 Aprilie 1887 s'a declarat alienabile locurile din raza orașului însă, prin locuri dobândite de locuitori în raza orașului, locuri cari se pot aliena, se înțelege numai locurile de casă iar nu și cele de muncă. (*Jud. Drăgășani 1566/906*). 63 507
18. După art. 132 din constituție combinat cu art. 13 și 14 din legea interpretativă a legii rurale, schimburile între pământuri rurale nu se pot face de cât dacă au aceiași întindere și calitate.
- Prin urmare, când instanța de fond constată că pământurile schimbate nu sunt de aceeași întindere și valoare, actul care constată asemenea schimb, fiind nul, în baza citatelor texte de lege, asemenea act nu poate constitui un just titlu care să ducă la prescripțiunea de 10 ani. (*Cas. s. I 377/906*). 68 544
19. Conform art. 62 din legea judecătorilor de pace, acestea sunt competente a judeca toate acțiunile reale imobiliare până la valoarea de 1500 lei între care intră și cele relative la înstrăinările făcute contra legii rurale din 1864, iar dispozițiunile art. 14 din legea interpretativă din 1879 prin care se da aceste acțiuni în competența tribunalului ca primă și ultimă instanță au rămas abrogate după cum reese din chiar dezbaterile ce au avut loc cu ocazia votării art. 62 din legea judecătorilor de ocoale legiuitorul înțelegând să creeze două jurisdicțiuni și pentru aceste acțiuni. (*Jud. Drăgășani 492/906*). 70 563
20. Inalienabilitatea și insesizabilitatea pământurilor rurale, prescisa de art. 7 din legea improprietăririi din 1864, art. 132 din Constituție și legea explicativă de la 1879, nu se poate întinde și la fructe naturale sau industriale, culese și desprinse de rădăcini, produse de aceste terenuri; putând să fie urmărite de creditorii săteanului, pentru plata datoriilor sale. (*Jud. Voinești-Dâmbovița*) 75 603
- PEDEPSE. — 1. în scara pedepselor, amenda fiind o pedeapsă de un grad mai mic ca închisoarea, când o instanță de apel face aplicația art. 60 C. penal, reducând pedeapsa închisorii în amendă, poate condamna la o amendă mai mare de cât echivalentul zilelor de închisoare, cuantumul amendei fiind lăsat la facultatea judecătorilor. (*Cas. s. II 1253/906*). 61 490
- DESPRE EXEMPLARITATEA ȘI EFICACITATEA PEDEPSELOR (*monografie de M. A. Besteliu*) 62 493
- Pedeapsa cu moarte: în chestiunea clauzei pedepsei cu moarte din convențiunile noastre de extrădare (*monografie de I. N. Cesărescu*). 1 8
- PEDEPSE DISCIPLINARE. — Pedepsele disciplinare ce se aplică în bază de legi și regulamente, atât în armată cât și aiurea, fie considerate ca acte administrative, fie că le-am denega acest caracter nu pot forma temeinicia unei reclamațiuni în justiție din partea celui ce se crede pe nedrept pedepsit, pentru că, utilitatea aplicării unei pedepse într'un caz determinat, precum și legalitatea acelei pedepse, este lăsată, prin chiar legile

și regulamentele care institue și reglementează acțiunea disciplinară, la singura și exclusivă apreciere a celui ce a fost investit cu dreptul de a o exercita, și a șefilor săi erarhici.

Prin urmare, aplicarea unei pedepse disciplinare în armată, fie chiar ilegală și arbitrară, nu poate da naștere unei acțiuni în daune înaintea instanțelor ordinare, din partea celui condamnat la asemenea pedeapsă. (*Trib. Covurlui s. II 3 Mai 906*). 40 319

PENSIUNI. — Vezi «Legea pensiunilor».

PERIMARE — 1. Ori-ce acțiune, apel, opozițiune, recurs, contestațiune, se perimă dacă partea interesată va lăsa să treacă două ani de la cel din urmă act de procedură.

Ast-fel, dacă o parte introduce un apel și în mod neregulat se fixează un termen fără plata taxei citațiunilor, iar la termen, prin neprezentarea părților necitate se suspendă afacerea, acel jurnal de suspendare nu poate împiedica efectele perempțiunii, ci are a se considera ca ultim act de procedură însăși petiția de apel. (*Cas. s. I. 308/905*) 4 29

(Anodație de I. N. Cesăresen)

2. După art. 257 pr. civilă, ori-ce acțiune, opoziție, apel etc. se perimă după cererea părții interesate, dacă partea va lăsa să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură, care este ori-ce dispoziție pe care a încuviințat-o judecătorul în cercetarea pricinii; Că prin act întrerupător de perimare se înțelege ori-ce act de procedură făcut de partea interesată cu caracter contradictoriu, adică ori-ce act de procedură sau ori-ce fapt juridic din partea celui interesat în proces, menit a fi adus la cunoștința părții protivnice, cum ar fi cererea pentru fixarea unui termen însoțită de plata citațiunilor.

Prin urmare, cererea făcută de parte către judecătorul supleant al tribunalului de a fixa un termen pentru efectuarea unei cercetări locale orânduită de Curtea de apel, constituie fără îndoială un act întrerupător de perempțiune în sensul art. 257 pr. civ., întru cât în locul taxelor citațiunilor ce urma a plăti, partea avea la dosarul cauzei act de sărăcie în regulă. (*C. Galați 20/906*) 23 185

3. După art. 257 din pr. civilă, ori-ce acțiune, opoziție, contestație, apel, recurs etc. se va perimă după cererea părții interesate, dacă partea va lăsa să treacă doi ani de la cel din urmă act de procedură.

4. Plata și scoaterea citațiilor constituie un act cu caracter contradictor în sensul art. 257 pr. civilă, de natură a opera întreruperea perimării. (*Cas. s. III 93/906*) 54 433

5. Prin facerea unei opozițiuni, se suspendă numai efectele hotărârii dată în lipsă până la intervenirea unei alte hotărâri, iar nu se anulează acea hotărâre.

Ast-fel, legiuitorul, ținând seamă de consecințele ce decurg din aceste principii și reguli de drept, a modificat art. 257 din vechea procedură civilă prin care se dispunea că «judecata se perimă» spunând clar prin actualul text, că se perimă ori-ce «acțiune, opoziție, contestație».

6. Legiuitorul admitând perimarea opozițiuni lasă să subziste și să-și producă toate efectele hotărârea dată în lipsă, dacă s'a respins sau s'a perimat opoziția.

7. După art. 257 Pr. civilă se privește ca act întrerupător de perimare, ori-ce act de procedură făcut de partea interesată cu caracter contradictoriu. (*Cas. s. I. 428/906*) 76 607

DESPRE PERIMARE. — (*monografie de C. Orănescu*) 64 509

PERSOANE MORALE. — 1) Pentru ca cine-va să poată dobândi un drept, se cere ca să existe ca persoană fizică sau juridică; că atunci când e vorba de o liberalitate făcută printr'o dispozițiune tes-

tamentară, această regulă se aplică acelor în favoarea cărora s'a lăsat legatul.

Ast-fel, un legat lăsat într'un mod general în favoarea săracilor nu ar fi valabil, când beneficiarul neconstituind o persoană juridică, nu ar putea dobândi un asemenea drept.

2. Ori-ce legat în folosul instrucțiunii sale asistenței publice se consideră ca adresat organelor orânduite ca să reprezinte în alcătuirea statului atât instrucțiunea cât și asistența publică, căci de și este exact că elevii, bolnavii, sau săracii sunt beneficiarii liberalității, ei însă nu au exercițiul drepturilor lor, drept ce rămâne rezervat organelor sus arătate.

3. Ori care ar fi teoria ce s'ar adopta asupra naturii fundațiunilor, încă este cert că ele nu au existența juridică prin ele însăși și nu o pot căpăta de cât prin intervențiunea puterii suverane a Statului adică a puterii legislative.

Prin urmare, un simplu decret nu este suficient pentru a acorda personalitatea morală unei instituțiuni, ci numai o lege este necesară în acest scop.

4. Art. 19 din legea clerului din 1893 nu poate fi privit ca acordând personalitatea morală Așezământului Nifon, căci acest articol prevede numai asimilarea elevilor seminarului cu elevii Statului, iar faptul că există o identitate de program nu implică ideea că instituțiunea care predă cursurile nu poate fi de cât o persoană juridică, întru cât asemenea persoane nu se pot crea prin deducțiuni și interpretări.

Prin urmare, personalitatea juridică a Așezământelor Nifon nefiind recunoscute prin nici o lege, Ministerul instrucțiunii publice este titularul liberalității Mitropolitului Nifon, în favoarea învățământului laic, și în această calitate Ministerul având dreptul a supraveghea dacă administrarea fondului se face într'un mod folositor instrucțiunii, cum și modul alegerii persoanelor chemate a administra acest fond, are dreptul a interveni în instanța chemată a se pronunța asupra modului cum s'a făcut alegerea unuia din epitropi, întru cât prin aceasta nu face de cât să privilegieze asupra aplicării dispozițiunilor testamentare.

5. Dispozițiunea prohibitivă dintr'un testament cu privire la ori-ce amestec strein în Așezăminte, nu poate fi opusă și Statului, căci o asemenea dispozițiune ar fi contrară ordinii publice, care are a fi considerată ca nescrisă.

6. Dacă este exact că o dispozițiune care înlătură pe Stat din controlul de administrare a fondurilor destinate instrucțiunii ar fi contrară ordinii publice, totuși acest control în sine constituie nu un act de suveranitate, ci un act de administrațiune; că principiul controlului este de esență suveranității, însă modul de aplicațiune al acestui control și limitele lui sunt de natură de a intra în cadrul actelor de administrațiune ce pot fi cercetate de instanțele judecătorești. (*Trib. Ilfov S. III jurn. 9132/905*) 22 177

POLIȚIA GENERALĂ A STATULUI. — Vezi «Legea poliției generale a Statului».

POPRIRE — 1. Prin art. 4 al. c din legea organică a Curții de casație, s'a dat în competența secț. II-a judecarea recursurilor în contra hotărârilor pronunțate asupra contestațiunilor la executare (contestațiuni la urmăriri și cele la tabloul de ordinea creditorilor).

Potrivit, deci, acestui text, intră în competența s. II, recursul făcut în materie de poprire, pentru executarea unui titlu definitiv, întru cât prin sus citatul text s'a deferit secțiunii a doua, judecarea tuturor recursurilor privitoare la contestațiunile ce se ridică în contra și cu ocazia executărilor silite, fie mobiliare sau imobiliare, fără nici o distincțiune. (*Cas. s. unite 9/906*) 77 616

2. Motiivul relativ la cestiunea de a se ști dacă

- îndemnizările de chirie acordate funcționarilor Căilor Ferate pot să nu fi urmărite în baza art. 409 Pr. civ. modificat prin legea din 1 Iunie 1905, fiind cu totul relativ și personal stabilit în favoarea debitorului, iar nu a terțiului poprit, numai debitorul este în drept a arăta, și cari bunuri ale sale, pot forma gajul creditorilor săi, așa că, întru cât debitorul nu a făcut apel, D-ția Căilor Ferate ca terție poprită nu are interes a invoca asemenea motiv. (C. ap. Buc. s. II 243/905) 2 14
3. Proprierea, având caracterul mixt de procedură de urmărire silită, și act de conservățiune, de aci rezultă că se pot valida popririi pentru sume datorite în viitor, mai ales când e vorba de prescripțiune periodică cum e pensiunea alimentară, cu condiție însă ca validitatea să fi fost cerută pe baza unui titlu executor, sau în baza unei hotărâri dată cu execuția provizorie; că dacă ast-fel este principiul, cu atât mai mult se poate valida o poprire pentru sumă datorite de la înființarea popririi și până la pronunțarea validărei, întru cât cu nimic nu se îngreuează situația terțiului. (C. Ap. Iași S. II 4/906) 12 94
4. După regulile de procedură de la materia popririlor în sistemul legislațiunii române, de și prin efectul validărei unei popririi se operează un transport judiciar de debitor în folosul popritorului, însă prin acest transport, popritorul nu câștigă un drept de preferință asupra averii acestui nou datornic al său, căci această preferință nu i-o poate da de cât natura creanței sale, iar nu faptul că densus ar fi primul urmăritor; ast-fel averea acestui nou datornic, continuând a fi gajul tuturor creditorilor săi, prețul ce s'ar prinde din vânzarea averii, nu poate fi distribuit de cât prin analogie între toți creditorii, afară de cauze legitime de preferință. (Jud. T.-Severin 94/906) 19 153
5. În principiu, pentru a face o poprire pe sumele datorite datornicului său de un al treilea, se cere a se avea un titlu executor în contra acestuia. Ast-fel, un act de tranzacție intervenit între două persoane, la care terțul n'a participat, nu poate servi de titlu în contra terțiului. (Trib. Not. Ilfov. 13 Martie 906) 67 536
- POSESOR DE REA CREDINȚA -- Conform art. 485—487 C. civil, posesorul unui imobil nu câștigă fructele de cât când posedă cu bună credință, iar în caz contrariu, adică, atunci când vițiile i sunt cunoscute, el e dator a restitui proprietarului fructele odată cu bunurile ce se revendică. (C. București s. I 88/905) 38 302
- (Observație de D. Alexandresco)
- PREJUDIȚIU. — 1. Art. 998 C. civ. stabilește principiul general că ori-ce faptă a omului care cauzează altuia un prejudiciu obligă pe acela din a cărui greșeală s'a comis a-l repara fără deosebire dacă persoana în culpă e un individ sau o persoană morală, Statul, autoritate administrativă sau comunală
2. Atât doctrina cât și jurisprudența recunosc principiul că, chiar și aceia care uzează de dreptul său e în culpă, dacă prin fapta sa lezează dreptul altuia. (Trib. Tutova 7 Oct. 906) 74 594
- PRESCRIPTIUNE :
- Actul nul 5
Acțiune 13. 14.
Condamnat în lipsă 10.
Contract de transport 4.
Executarea hotărârilor 9.
Hotărâri comerciale 12.
Materie comercială 3. 6. 7. 8. 11.
Prescripția de 5 ani 16.
Prescripția de 10 ani 15.
Prescripțiune legală 1. 2. 13.
1. Prescripțiunea legală prevăzută de art. 409 Pr. civ. relativ la inezibilitatea bunurilor prescrite de acel articol, fiind edictată de un interes privat, stabilită numai în favoarea debitorului, nu se

poate susține că starea socială ar fi periclitată și interesul general amenințat, atunci când acela în favoarea căruia este stabilită, nu o invoacă.

2. Cestiunea de a se ști dacă o prescripțiune legală este stabilită în scop de interes general, sau nu este lăsată cu totul la suverana apreciere a judecătorului. (C. ap. Buc. II. 243/905) 2 14
3. De și după art. 1891 C. civil, instanțele începute și delăsate se prescriu în lipsă de cerere de perimare, prin 30 de ani, socotiți de la cel din urmă act de procedură; în materie comercială însă, cea mai lungă prescripțiune echivalentă cu cea de 30 de ani din C. civil, este aceea de 10 ani, aplicabilă în toate cazurile în materie comercială, acolo unde legea nu prevede un termen mai scurt.
- Prin urmare, o acțiune comercială deschisă în anul 1874 și redeschisă tocmai în anul 1899 este prescristă, atunci când se constată că de la cel din urmă act de procedură de la deschiderea ei, și până la redeschidere a trecut mai mult de zece ani, iar din ultima dispozițiune a art. 1891 C. civ. nu se poate deduce că legiuitorul ar fi înțeles să se aplice prescripția de 30 ani și instanțelor angajate într-o materie comercială, de oare ce codul comercial, reglementează în mod complet materia prescripțiunii și art. 947 C. com. spune lămurit că prescripția ordinară în materie comercială e de 10 ani în toate cazurile în care prin acel codice sau alte legi, nu s'a stabilit o prescripție mai scurtă. (C. Galați s. II 83/904) 21 168

PRESCRIPTIUNEA ÎN CONTRACTUL DE TRANSPORT PE CAILE FERATE ROMANE. — 4. (monografie de Ilie Oprescu) 32 253

5. Conform art. 1897 C. civil, nu se poate prescrie prin zece sau două zeci de ani, pe temeiul unui act nul. (Trib. Brăila s. II 320/905) 37 296
6. În materie comercială, după art. 939 C. com. prescripția «longissime temporis» este de 10 ani, și după art. 941 al. 2 C. comercial, acțiunile ce derivă din cambii se prescriu prin trecere de cinci ani, iar în cât privește întreruperea prescripțiunii, ea se determină după dispozițiunile codului civil; — de unde rezultă că pentru durata prescripțiunii se aplică dispozițiunile codului comercial, și numai în privința întreruperii prescripțiunii a se observa dispozițiunile C. civ.
- Prin urmare, asupra prescripțiunii instanțelor începute în materie civilă, termenul fiind de 30 de ani, începând de la cel din urmă act de procedură, iar pe de altă parte, în materie comercială, prescripția cea mai lungă fiind de 10 ani, urmează de aci că ori ce acțiune comercială lăsată în nelucrare se prescrie prin 10 ani, de la cel din urmă act de procedură. (Jud. III Iași 381/906) 40 321
7. În materie comercială, legiuitorul ținând seamă de natura urgentă a acestor afaceri a reglementat prescripțiunea, fixând pentru diferitele cazuri termene foarte scurte în raport cu acele admise de codul civil, și limitând prescripția cea mai lungă la termenul de 10 ani.

8. Obligațiunile comerciale, ne suferind nici o modificare a naturei lor prin faptul pronunțării unei hotărâri judecătorești, urmează că regula prescripțiunii pentru asemenea obligațiuni, are a se aplica și hotărârilor pronunțate în asemenea materie.

Prin urmare, art. 404 Pr. civilă fiind inoperant pentru hotărârile judecătorești pronunțate în materie comercială, unor asemenea hotărâri li se aplică prescripția de 10 ani, și dar, dacă partea a lăsat să treacă 10 ani de la obținerea unei hotărâri definitive cu privire la o obligațiune comercială, fără a face vre-un act de executare, dreptul său de a o exercita este prescrist, con-

form art. 947 C. comercial. (*Trib. Com. Ilfov 592/905*) 49 391

9. Prescripția de 30 de ani, statornicită de art. 404 din procedura civilă, în ce privește executarea hotărârilor, se aplică și la executarea hotărârilor comerciale, de oare-ce dispozițiunile art. 947 din codul de comerț nu cuprind și acest caz. (*Jud. I Bacurești 10 Iunie 1906*) 51 412

10. Conform art. 600 combinat cu 481 Pr. penală, ori-ce condamnat în lipsă sa în contumacie, a cărui pedeapsă s'a prescis, poate invoca prescripția acelei pedepse, iar instanțele judecătorești sunt obligate a examina temeinicia cererii lor în această privință, căci alt-fel, ar viola regulile prescripțiunei. (*Cas. s. II 291/906*) 58 462

11. O instanță comercială, începută și lăsată în părsire, se prescrie prin 30 de ani, conform art. 1891 cod civil, întru cât în legea comercială nu există nici un text de lege care să deroge de la această regulă de drept comun. (*Cas. s. III 160/906*) 60 482

PRESCRIPTIUNEA HOTARĂRILOR COMERCIALE. — 12. (*monografie de Anibal Teodorescu*) 63 501

13. Termenul de o lună pentru prescripția acțiunei prăvăzută de art. 147 al. 5 din codul penal, se referă la exercițiul dreptului de a reclama, iar nu la lămurirea acțiunei deja introdusă înăuntrul acestui termen.

14. Dacă cei ce reclamă pe temeiul art. 147 c. penal nu au propus să precizeze în instanță obiectul petițiunei, acțiunea lor are a fi respinsă ca neregulat întocmită, întru cât această precizare nu poate fi provocată din oficiu, nefiind de ordine publică. (*C. cu jurați Fălciu 17/906*) 70 562

15. Dispozițiunile art. 1900 c. civil relativ la prescripțiunea de 10 ani nu este aplicabilă la actele isbite de nulitatea absolută (*Jud. Drăgășani 492/906*) 70 563

16. Prescripția cincinală statornicită de art. 1907 C. civ., nu se aplică dobânzilor neplătite care, în virtutea convenției părților, urmează a fi capitalizate la finele fie-cărui an, spre a produce și ele dobânzi. În specie nu poate să fie vorba de cât de prescripția de trei-zeci de ani. (*Trib. Rodez 29 April. 1904*) 74 596

PRESCRIPTIUNE ANUALĂ. — Prescripția anuală, statornicită de art. 2272 din codul fr. (1904 C. rom.) întemeindu-se pe o presumpție de plată, acel care o invoacă trebuie să fie de bună credință; de unde rezultă că această presumpție de plată trebuie să fie îndepărtată de câte-orî din împrejurările causei rezultă că plata n'a avut loc. (*Just. de pace Lokeren Belgia*) 25 204

PRESUMȚIE MUCIANĂ. — 1. Nici-o presumpție legală neputând să existe fără o anume lege, urmează că presumpția muciană, admisă sub imperiul legiurilor Calimach și Caragea, nu mai există astăzi, întru cât aceste legi au fost abrogate prin art. 1912 C. civil. (*Jud. I Iași din 7 Noembrie 1905*) 12 95

2. Orî de câte-orî soțul a asistat pe soție pentru autorizarea la toate actele de împrumuturi și cumpărări intervenite între soția sa și cei împrumutați sau vânzătorii, dânsul nu mai poate cere anularea tuturor acelor acte pe temeiul prezumpțiunei muciane, întru cât o asemenea prezumpțiune este înlăturată în drept. (*Cas. s. I 344/906*) 63 504

PRIME DE ASIGURARE. — Primele de asigurare plătite de de cujus în timpul vieței, pentru asigurarea copiilor săi, sunt niște adevărate liberalități, în ce privește raporturile dintre de cujus și moștenitori.

Asemenea liberalități, de și esențialmente revocabile în timpul vieței aceluî ce a achitat polița de asigurare, devenind definitive și irevocabile din momentul morții lui, dacă până atunci n'au fost revocate, urmează să fie supuse taxei de înregistrare, potrivit art. 46 din legea timbrului (*Cas. s. III 116/906*) 44 353

PRIVILEGIUL. — După art. 1722 și urm. C. civil, privi-

legiele sunt drepturi de preferință date creditorilor prin calitatea creanțelor lor, iar judecătorii sunt chemați numai să le constate această calitate, iar nu să o confere dânsii.

Astfel, nu e nevoie ca să fie constatată calitatea creanței în dispozițiunile hotărâreii, dânsa putând să se vadă din considerante saū chiar din practica hotărâreii. (*Jud. Turnu Severin 94/906*) 19 155

PROBA CU MARTORI. — 1. În caz de fraudă, dovada testimonială este admisibilă, orî care ar fi valoarea litigiului, chiar în lipsa unui început de probă scrisă. (*Cas. Franceză 26 Iulie 904*) 4 31

2. Dacă proba cu martori are a fi admisă de judecătorii, când legea nu se opune la asemenea cerere, judecătorii însă nu sunt obligați a repeta acea probă, orî de câte orî părțile o cer; din contra, art. 206 Pr. civ. lasă cu totul la facultatea judecătorilor, prelungirea cercetărilor pentru a se aduce și alți martori, afară de acei deja ascultați, și se opune chiar la mai multe prelungiri, pentru acest scop. (*Cas. s. II 191/906*) 63 504

3. Apelul fiind devolutiv de instanță, iar pe de altă parte după dispozițiunile art. 332 Pr. civ. putându-se repeta în apel toate procedurile doveditoare făcute la prima instanță și chiar încuviința orî-ce alte măsuri și probe invocate de părți, de aci rezultă că termenul fatal de 5 zile, impus de art. 186 Pr. civ. pentru depunerea listei martorilor, nu se poate să aducă decăderea părței de a produce proba cu martori ce i s'a admis de o instanță, de cât înaintea acelei instanțe, ci nu și din înaintea instanței superioare care nu avusese încă a se pronunța asupra admisibilităței probei. (*Cas. s. I 434/906*) 79 635

PROPRIETATE LITERARĂ ȘI ARTISTICĂ. — 1. Proprietatea literară și artistică este recunoscută și garantată în România, prin legea presei din 1 April 1862, principiu confirmat și prin art. 480 C. civil, art. 19 din Constituție și art. 339 urm. din codul penal, privitoare la delictul de contrafacere.

Autorii saū artiștii, spre a putea însă invoca dreptul lor față de cei de al treilea, trebuie să îndeplinească condițiile prescise de art. 9 din legea presei, modificat prin art. 1 din legea de la 23 Marte 1904, adică: să fi depus numărul de exemplare arătat de această lege la locul indicat de ea, întru cât acest depozit, care este declarativ, iar nu atributiv de drepturi, este o condiție esențială a garantăreii în justiție a proprietăței literare și artistice.

Art. 9 din legea presei, care pentru prima oară a prevăzută obligația depozitului, n'a fost abrogat prin legea din 1904 de cât în privința formei și modulul cum urmează a se face depozitul, iar nu în cât privește însăși obligația acestui depozit principiu împrumutat de la legea franceză din 1793.

Autorii și artiștii străini se bucură în România în ceea ce privește operele lor literare și artistice, de aceleași drepturi de care se bucură și indigenii, însă sub o dublă condiție: reciprocitatea legală saū diplomatică, și formalitatea depozitului de care s'a vorbit mai sus.

Obligația depozitului din partea străinilor rezultă la noi, în termenii expresi din art. 4 § 3 al legii din 23 Marte 1904, iar în Franța din decretul din 1852, și este rațională, întru cât condiția străinilor nu poate fi, în această privință, mai bună de cât aceea a naționalilor; de aceea, această obligație a depozitului este impusă în Franța și streinilor, prin decretul menționat din 28 Marte 1852.

În cât privește principiul reciprocității, el este, de asemenea, consacrat între Franța și România, pe de o parte, prin legea presei din 1862, iar pe de alta, prin decretul din 28 Marte 1852; de unde rezultă că autorii saū artiștii francezi cari n'au făcut în România depozitul operelor lor,

- conform legii noastre nu pot urmări ca contrafăcători pe acei cari ar fi editat sau publicat opere lor în România. (*Trib. Ilfov s. IV 1710/905*) 11 86
2. Legiuitorul a considerat producerea operilor intelectuale ca o adevărată proprietate a autorilor lor, și pentru a garanta acest drept a edictat art. 339 și urm. din codul penal, după care se consideră ca contrafăcători și se pedepsesc ca delincvenți acei cari reproduc operele intelectuale ale altuia, fără voea autorilor lor, fără nici o distincțiune între autorii streini sau Români, destul numai că conform art. 11 din legea presei de la 1862 să existe o reciprocitate legală, pentru protecțiunea proprietății intelectuale între România și țara căreia aparține autorii streini.
3. Fiind necontestat că între România și Franța există protecțiunea reciprocă a proprietății industriale și literare, protecțiune expresă prevăzută prin convențiunea comercială încheiată între ambele state la 23 Februarie 1893, prin stabilirea acestei reciprocități, nici Franța, nici România nu au înțeles să schimbe regimul intern ce regulează proprietatea literară dintre aceste state, nici a trata pe autorii streini mai favorabil de cât pe autorii indigeni, așa că diferența de condițiuni în care se exercită dreptul de proprietate literară în fie care din aceste state, nu poate avea nici o înrîurire în cauză.
4. În principiu, dreptul de proprietate a autorilor asupra operilor lor intelectuale, ia naștere de odată cu crearea acelor opere, în lipsă de o dispozițiune contrarie, și nici un text de lege nu există care să subordoneze în mod categoric conservarea și exercitiul acestui drept condițiunii depozitului de exemplare pe la bibliotecile naționale. (*Cas. s. vacanțelor 2956/906*) 59 469

R

- RANIRE PRIN IMPRUDENTĂ.—1. În art. 320 din codul penal fr. (249 C. pen. rom.), care pedepsește delictul de răniri prin imprudență, cuvântul «ră-niri» fiind luat în sensul cel mai general și mai larg, cuprinde atât leziunile externe cât și acele interne precum și boalele cauzate altuia.
- Astfel, art. 320 din codul penal (249 C. pen. rom.) se aplică indispoziției provocate prin indigestia unor prăjiituri, care presintă simptomele unei otrăvirii. (*Cas. Franceză 30 Dec. 905*) . . . 41 332.

(Observație de D. Alexandresco)

2. De și legiuitorul vorbește în art. 248 C. pen. de omuciderile și rănirile fără voe, totuși principiul admis de legile penale moderne consistă în ideea de responsabilitate bazată pe voință; că de și textul legii, vorbește de fapte în cari voința nu ar lua nici o parte, totuși întreaga doctrină e de acord în a recunoaște, că imprudența, nedibăcia, ori nesocotința sunt toate rezultatele voinței, în sensul că infractorul nu a în-trebuințat facultățile sale psihice, pentru a prevedea consecințele posibile ale actelor sale; că în afară de acest principiu, rezultă din chiar logica lucrurilor că nu poate fi făcut cine-va respunzător de cât de consecințele directe și imediate ale faptului său. (*Trib. Iași s. I 13 Oct. 906*) 76 610

RECURS :

- Achiesare 7.
Act de paupertate 1.
Alăturarea hotărârei 2, 3.
Carle de judecată 4.
Semnarea recursului 5, 6.
Sentință atacată cu apel 8.

1. Este neadmisibil recursul făcut cu act de paupertate, când se constată că purtătorul actului este înscris în roluri cu patentă pentru profesiunea de avocat ce exercită. (*Cas. s. III 52/905*) 21 166
2. După art. 44 combinat cu art. 46 din legea or-

- ganică a Curței de casație, formalitatea alăturării pe lângă petiția de recurs a copieii hotărârei atacate, nu a fost prescrisă sub pedeapsă de nulitate de legiuitor de cât în cazul, când termenul de recurs începe a curge de la comunicarea hotărârei, iar nu când acest termen curge de la pronunțarea ei, căci în acest din urmă caz, recurentul nu poate fi responsabil de întârzierea ce judecătorul poate pune în redactarea hotărârei. (*Cas. s. III 92/906*) 40 319
3. Nulitățile fiind de drept strict, nu se pot aplica de cât la casurile formal și expres prevăzute de lege.

- Astfel, dispozițiunea art. 46 din vechea lege a Curței de casație, care dispunea că cererea în casație să fie însoțită de copia hotărârei supusă recursului, ne fiind prevăzută sub pedeapsă de nulitate, lipsa îndeplinirii acestei formalități, nu poate să atragă pierderea dreptului de recurs; că dacă până la 1 Septembrie 1905 data punerii în aplicare a modificărilor introduse în legea Curței de casație, alăturarea copieii după hotărâre și găsea utilitatea practică în facerea raportului prescris de art. 53 din legea anterioară, prin desființarea acestui text a dispărut și necesitatea unei atare alăturări (*Cas. s. I 212/906*) 42 337

4. Conform art. 22 al. 1 lit. b din legea timbrului așa cum a fost modificat prin legea din 15 Iunie 1905, recursurile în contra cărților de judecată pronunțate de judecătorii de ocoale în ultimă instanță sunt supuse la timbru de 5 lei și la o taxă specială de 10 lei; iar prin art. 55 al. 1 din legea judecătoriiilor de ocol modificată la 1 Iulie 1905, judecătorii de ocol sunt competenți să judece în ultima instanță afacerile în materie personală și mobilă până la valoarea de 50 lei inclusiv capital și interese, așa că ori-ce carte de judecată, în asemenea materie, supusă recursului, nu poate să fie de cât până la valoarea de 50 lei, căci dacă trece de această sumă, e supusă apelului. Că din toate acestea rezultă că recursul în contra cărților de judecată date de judecătorul de ocol în ultimă instanță în materie personală și mobilă trebuie să fie făcut pe timbru prescris de art. 22 al. 1 litera b din legea timbrului, chiar când suma condamnățiunii e mai mică de 50 lei. (*Cas. s. II 80/906*) 56 452

5. Petițiunea de recurs, ca și cea de opoziție în recurs, trebuie să fie semnată de însăși persoana de la care emană. Această formalitate este substanțială, ca una ce constată și individualizează persoana ce a făcut petițiunea, cum și dacă acea persoană avea calitatea de a o face. Neîndeplinirea acestei formalități, deci, atrage nulitatea petițiunii.

- Această formalitate se consideră ca neîndeplinită atunci când, de și în josul petițiunii de opoziție există o simplă enunțaiune a firmei comerciale în numele căreia se face opoziția, însă această enunțaiune nu este urmată de semnătura vre-unei persoane fizice în calitate de reprezentant legal sau de imputernicit al firmei. (*Cas. s. III 152/906*) 60 483
6. Conform art. 199 și 417 Pr. pen. apelurile și recursurile urmează a fi făcute prin declarațiune scrisă de către apelant sau recurent sau de către procuratorii lor, sub pedeapsa de a se declara neadmisibile.

- Prin urmare, este neadmisibil un recurs făcut contra unei cărți de judecată ne scrisă de către însăși partea recurentă. (*Cas. s. II 1151/906*) 61 490

7. Când partea cere executarea unei deciziuni a Curței de apel fără nici o rezervă, și o și execută prin portarea acea deciziune, primind de la partea pârâtă suma la care aceasta fusese obligată, prin acea deciziune, prin aceasta a dat mulțumire pe suma câștigată, așa că numai poate avea dreptul de recurs în contra deciziunii executate. (*Cas. s. I 410/906*) 72 575

8. Este neadmisibil recursul făcut contra unei sentințe a tribunalului care fusese deja atacată cu apel cu care ocaziune instanța de apel discutase, toate motivele cari fac obiectul recursului. (Cas. S. I 369/906) 80 638

RECURS IN INTERESUL LEGEI — Conform art. 444 din procedura penală, Ministerul public de pe lângă Curtea de casație nu poate face recurs în interesul legii, de cât în contra hotărârilor judecătorești ce au dobândit autoritatea lucrului judecat și nu sunt atacate cu recurs de către părțile interesate. (Cas. S. vacanțelor 2956/906) 59 469

REGISTRE COMERCIALE — Potrivit dispozițiilor art. 22 și 24 din Codul comercial, combinat cu art. 78 din legea timbrului, ori-ce comerciant este dator să aibă, chiar de la începutul comerțului său trei registre și anume: registrul jurnal, registrul inventar și registrul copiar, iar în caz de neposedare a acestor registre, comerciantul va fi supus la o amendă în folosul Statului, egală cu taxa patentei pe un an.

Această regulă fiind generală și obligatorie pentru toți comercianții, și nefăcând nici o distincțiune în ce privește registrul inventar, dacă comerciantul se găsește în cel dintâiu an al comerțului, săvârșește un exces de putere Tribunalul, când dispensează pe un comerciant de îndatorirea ținerii registrului inventar, pe motiv că nu s'a împlinit încă un an de când dânsul a început comerțul său. (Cas. s. III 170/906) 68 544

REGULAMENTUL HOTĂRNICIILOR. — Regulamentul de hotărnicie în vigoare prevede prin art. 32 și 33 că, în caz de neînțelegere între vecini, punerea hotarelor definitive, după sentințele rămase definitive și executarea se face de membrul tribunalului însărcinat cu această operațiune, care, împreună cu inginerul hotarnic, încheie actul de executare pe care îl depune la tribunal.

Prin urmare executarea hotărnicilor neavând a se face de agenții de executare adică de portărei, ci numai de judecătorul tribunalului, conform citatelor articole din regulament, se violează aceste texte de lege când se respinge o cerere de a se încheia ultimul act de executare a unei decizii, care a fost executată în condițiile sus arătate. (Cas. s. I 533/904) 5 34

REGULAMENTUL LEGEI PENTRU CONSTATAREA VENITURILOR COMUNALE — Conform art. 101 din regulamentul pentru constatarea și perceperea veniturilor comunale, agenții accizelor cari vor dobândi convingerea că un fapt de contrabandă a fost săvârșit, pot procedea la constatarea faptului, în caz de flagrant delict, fără autorizarea Ministerului public.

Chestiunea de a se ști dacă, într'un anumit caz, a fost sau nu flagrant delict, este o chestiune de fapt, pe care instanțele de fond sunt în drept să o aprecieze în mod suveran, și constatarea lor în această privință scapă de controlul Curții de casație (Cas. s. III 49/906) 30 241

REGULAMENTUL LEGEI DE MĂSURI ȘI GREUTAȚI. — 1. De și regulamentul legii de măsurii și greutăți prevede că amenda, în caz de contravențiune la acea lege, să fie dată în folosul Statului, însă art. 393 al. 5 C. penal, care pedepsește asemenea contravențiuni, prescrie că amenda dată trebuie să fie pronunțată în folosul comunei unde s'a comis contravențiunea.

2. Prezența verificatorului de măsurii și greutăți în instanță, citat ca informator, de a confirma cele constatate prin procesul-verbal, conform art. 298 din regulamentul legii de măsurii și greutăți nu-i dă calitatea de apărător sau avocat, neîntrunind condițiunile cerute de legea corpului de avocați, sau a apărătorilor prevăzuți de art. 123 din legea judecătorilor de ocol. (Jud. IV București 1026/906) 76 611

REGULAMENTUL LEGEI PENSILOR DIN 1902. — Conform art. 15 din regulamentul de aplicațiune al

legii generale de pensii din 22 Februarie 1902, pentru casele de pensii județene și comunale, numai acei funcționari aflați în serviciul unei administrațiuni, și care ar trece în funcțiune la o altă administrație cu serviciu deosebit, sunt obligați a lăsa în folosul acestui serviciu câte o pătrime din salariu pe primele două luni, fie că vor avea dreptul a cumula anii pentru pensii de la ambele servicii, sau nu.

Prin urmare, când un funcționar judecătoresc este transferat dintr'un loc într'altul din același serviciu nu poate fi obligat a suferi o asemenea reținere. (Jud. Oc. Mizil 1106/905) 6 48

REGULAREA PROPRIETAȚII IMOBILIARE ÎN DOBROGEA. — După dispozițiunile art. 13 din legea pentru regularea proprietății imobiliare în Dobrogea, împlinirea ratelor datorite pentru răscumpărarea de pământuri în Dobrogea, se face conform legii de urmărire, iar după art. 14, acei ce nu vor plăti rescumpărarea timp de trei ani pierd, în folosul statului, dreptul la pământ fără a putea reclama întoarcerea plăților anterioare; că de aci rezultă că, legiuitorul acordă statului favoarea și dreptul de împlinirea ratelor cu legea de urmărire, fără însă ca prin aceasta să deroage la dreptul comun, în privința regulilor după care debitorul are a face plata în cazul când statul n'a făcut uz de dreptul ce-i acordă legea de urmărire.

Prin urmare, conform dreptului comun, neplata unei sume, nu poate atrage pierderea vre-unui drept, fără o prealabilă somațiune de plată din partea creditorului. (Cas. s. I 195/906) 52 418

REMITEREA TITLURILOR. — După dispozițiunile art. 1138 din cod. civil, remiterea voluntară a titlului de creanță făcută de creditor debitorului, are de efect de a stinge datoria principală cu toate accesoriile ei, și această presumpțiune legală de liberare a debitorului este *juris et de jure* deci nu poate fi doborâtă prin proba contrarie, nefiind permisă o asemenea probă de art. 1202 din codul civil.

Conform acestui principiu, când un acționar al unei societăți cooperative, retrăgându-se din societate, a remis în mod voluntar societății acțiunile sale pentru care și-a primit prețul, fără a face vre-o rezervă, dânsul nu mai poate reclama în urmă de la societate dividendele ce dânsul putea cere în virtutea ziselor acțiuni. (Cas. s. III 150/906) 61 490

REPAOSUL DUMINICAL. — Vezi «Legea repaosului Duminical».

RESPONSABILITATE :

- Bicicliști 9, 10.
- Comunicarea unei boale 3.
- Hotelier 2, 7, 8.
- Presumpția 4.
- Proprietarul unui animal 5, 6.
- Stăpân 1.

1. Nici un text de lege nu obligă pe stăpân a garanța pe servitorul său contra boalelor contractate în timpul serviciului. Pentru ca stăpânul să poată fi declarat responsabil, trebuie să se stabilească o culpă din partea lui.

Faptul din partea stăpânului de a pune pe o copilă de 16 ani, care era în serviciul său, să caute și să îngrijească pe o persoană bolnavă de tifus, constituie o culpă din partea sa (Trib. Termonde (Belgia) 8 Martie 1900) 26 212

2. Când un călător este atins într'un oțel de o boală contagioasă, otelierul este în drept a fi despăgubit cu cheltuiala făcută pentru desinfectarea camerei ocupată de bolnav.

Otelierul mai este încă în drept a cere despăgubiri pentru imposibilitatea în care el s'a găsit de a închiria la alți călători, atât camerele vecine cu aceea în care bolnavul a zăcut, cât și această din urmă cameră, înainte de a fi fost

desinfectată, după plecarea bolnavului. (C. Ap. Gand 11 Dec. 1900) 26 212

(Observație de D. Alexandresco)

3. Comunicarea unei boale sifilitice de către o persoană, alteia, constituie o culpă de natură a angaja responsabilitatea aceluia care a comunicat boala, chiar dacă el n'ar fi avut intenția de a o comunica.

Acțiunea în daune, întemeiată pe faptul comunicării acestei boli, este admisibilă, atunci când acel care o exercită dovedește că a avut relații cu persoana bolnavă, dacă se stabilește în fapt că această persoană era cu adevărat atinsă de boala în chestiune, împrejurare despre care ea avea cunoștință. (Trib. Haere 9 Martie 905) 34 276

4. Presumpția de culpă, edictată de art. 1385 C. civ. fr. (1061 C. rom.), în contra proprietarului unui animal său în contra celui care se servește cu dânsul, pentru dauna cauzată de acest animal, nu este o presumpție *juris et de jure*; ea poate fi combătută prin proba contrară, și proprietarul animalului său acel care se servește cu dânsul poate să dovedească că dauna a fost cauzată fie printr'un caz fortuit, fie prin culpa victimei, fie în fine prin culpa unui terțiu. (C. Chambery 25 Febr. 905) 38 308

5. Dacă, după art. 1385 din codul civil (1001 C. rom.), proprietarul unui animal răspunde de dauna cauzată de acest animal, acel care invoacă această responsabilitate trebuie neapărat să dovedească că animalul părâtului este cauza daunei reclamate. (C. Franceză 29 Ian. 1906) 38 308

6. Proprietarul unui animal este responsabil de dauna adusă de acest animal servitorului său. Proprietarul animalului nu poate fi scutit de această responsabilitate, de cât stabilind că accidentul se datorește culpei victimei, sau unui caz fortuit ori de forță majoră. (Trib. Bourg 13 Febr. 1906) 38 308

7. Proprietarul unui otel luxos, situat într'o stație balneară de primul rang, trebuie să presupună că bagajele călătorilor care frecventează acest otel, cuprind obiecte de o valoare proporționată cu poziția socială și averea acelor proprietari, poziție a cărei aparență rezultă din alegerea unui asemenea otel și din acceptarea prețurilor mari cu care otelierul își închiriaza apartamentele sale. În consecință, acest din urmă este dator să ia toate măsurile necesare pentru a împedica sustracțiunea bagajelor călătorilor. (Trib. Com. Paris 17 Martie 1906) 49 395

8. Faptul unui locatar de a se sinucide într'un otel mobilat, obligă pe moștenitorii lui a despăgubi pe stăpânul otelului de prejudiciul adus acestuia din urmă prin moartea tragică a autorului lor, care a avut de consecință îndepărtarea momentană a clientelei acestui otel. (Just. de Pace Paris 16 Martie 1906) 49 396

9. Prudența cea mai elementară obligă pe bicicliștii cari traversează o uliță de a nu se ține prea aproape de trotuar, spre a nu se expune a călca pe trecătorii cari, la un moment dat, pot fi obligați, dintr'o împrejurare oare-care, a părăsi trotuarul și a pune piciorul pe stradă.

10. Un biciclist este în culpă dacă nu are clopoțel, sau dacă având, nu-l face să sune la timp, când se apropie de trecători. El este de asemenea în culpă de câte ori nu este destul de stăpân pe mașina sa, spre a o opri la timp și de odată înaintea ori-cărui obstacol.

Tatăl și mama după moartea bărbatului său, sunt civilmente responsabili de prejudiciul adus de către copiii lor minori, cari locuiesc cu dânsii. (C. Amiens 27 Febr. 1906) 49 396

RESTITUIREA DOTEI. — 1. Dacă este adevărat, în principiu, că restituirea dotei nu se poate face în mod valabil în timpul căsătoriei, femeia având dreptul a o cere la desfacerea căsătoriei, sau la separa-

rea de patrimonii, totuși, față cu principiul că nimeni nu se poate înavuți pe nedrept în paguba altuia, nu e just, nici echitabil ca femeia să primească de două ori dota înapoi.

Prin urmare, dacă se poate constata în fapt și cu certitudine că dota se găsește în patrimoniul soției, la desfacerea căsătoriei, ea nu mai poate fi îndreptățită a cere încă o dată acea dotă de la fostul ei bărbat. (Cas. s. I 66/906) 50 399

2. Dacă după dispozițiunile art. 1228 C civil, convențiunile matrimoniale nu se pot stabili de cât prin acte făcute în formele arătate de codicele de procedură, din nici o dispozițiune de lege, însă, nu rezultă că femeia nu poate fi simplă creditoare chirografară a unei sume ce ar putea stabili, prin toate probele admise de dreptul comun, că fostul ei soț primise de la dânsa, și că dar, moștenitorii lui, pot fi obligați la restituirea unor asemenea sume.

Prin urmare, o asemenea dovadă, o poate face soția și prin chemarea la interogator a moștenitorilor soțului. (Cas. s. I. 173/906) 50 400

RETRACT LITIGIOS. — 1. Din termenii întrebunțaiți de art. 1402 C. civil, rezultă că retractul litigios nu se poate exercita de cât numai de acela în contra căruia se află pornită o acțiune, adică de părât, căci numai dânsul, prin exercitarea acestui retract, se poate afla în condițiunile citatului articol, adică de a se putea libera de pretențiunea cesionarului, numărând prețul real al cesiunii, speșele și dobânzile arătate de acest articol.

2. Drepturile de comostenitorii sau coproprietarii asupra unui fond, nu se pot socoti ca drepturi litigioase și nu se poate da naștere la retractul litigios prin aceea că întinderea lor ar fi incertă, pe cât timp nu există o contestație asupra calității de comostenitorii sau coproprietarii.

3. Nu e destul să fie proces asupra unui drept ca să se poată zice că acest drept este litigios, ci trebuie să fie o contestație asupra fondului acestui drept, în momentul când el este cesionat, iar nu după ce s'a făcut cesiunea. (Trib. Vâlcea, Journ. 7875/906) 58 466

4. Pentru ca un lucru să se socotească litigios, în sensul art. 1403 C. civ., se cere să existe proces sau contestație asupra fondului dreptului. Procesul nu trebuie să fi luat sfârșit în momentul cesiunii, și în acest proces să se conteste însuși fondul dreptului, iar contestația trebuie să fie anterioară și să existe și în momentul cesiunii.

Pentru considerații economice, legiuitorul nostru a eliminat art. 841, care prevedea retractul succesoral. (Trib. Tutova 15 Noembrie 1905) 65 523

REVIZUIRE — 1. Dreptul acordat minorilor de a ataca cu revizuire hotărârile date în contra lor, în cazul când n'au fost de loc apărați sau când au fost apărați în mod viclean, nu se poate exercita de tutore în timpul minorității ci numai de minorul ajuns major, în termen de două luni de la majoritate, după cum rezultă din dispozițiunile art. 291 și 742 Pr. civilă.

2. Constatarea instanței de fond, cum că un act pretins a se fi descoperit în urmă, s'a aflat deja depus de parte în dosar cu ocazia judecării fondului procesului, este suverană și nesupusă ca atare controlului Curței de casație. (Cas. s. I. 24/906) 22 175

3. Art. 289 și 304 din noua proced. civilă, din 1900 desființând al. 4 din partea II-a a art. 36 din legea Curții de casație, care prevedea calea recursului pentru cazul de contrarietate a două hotărâri definitive, a înlocuit calea recursului prin calea revizuirii în casație.

Dacă la 1905, când s'a modificat legea Curții de casație, s'a menținut prin art. 33 partea II No. 4, corespunzător sus citatului aliniat, aceeași redacțiune, aceasta nu se poate explica de cât printr'o scăpare din vedere a legiuitorului.

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

Aşa dar, o atare cerere în casație, făcută în baza art. 33 din legea Curței de casație combinat cu art. 304 din Pr. civ., nu poate fi considerată de cât ca o adevărată cerere de revizuire, și deci este supusă ca atare, la timbrul prevăzut de art. 24 al. 5 din legea timbrului, iar nu la timbrul pentru recurs. (*Cas. s. I 283/906*) 56 451

4. Art. 296 și urm. Procedura civilă, care fixează termenile de revizuire, nu prevede nici un termen fatal pentru revizuirea de care se ocupă art. 304 Pr. civilă; că de aci rezultă că asemenea revizuire se poate face ori când la Curtea de casație, înăuntru termenului fixat prin art. 1890 C. civ. pentru prescripțiunea tuturor acțiunilor, dacă partea poate să stabilească dinaintea Curței că are interes să ceară anularea hotărârei care o vatămă.

5. Art. 304 Pr. civ. nu face distincțiune între hotărârile rămase definitive prin neapelare, și cele definitive ca date în ultima instanță, și este destul numai ca hotărârile să fie definitive și contrarii, pentru ca partea să fie în drept a uza de calea revizuirii prescrisă prin acest text de lege.

6. Legiuitorul, edictând dispozițiunile art. 301 Pr. civilă a voit ca în interesul justiției să desființeze hotărârea care s'a dat cu violarea autorității lucrului judecat, când partea numai are altă cale deschisă spre a ataca o asemenea hotărâre. (*Cas. s. I 398/906*) 71 569

ROLUL JUDECĂTORULUI ÎN MATERIE DE INTERPRETARE ȘI APLICAREA LEGILOR: (*monografie de Vespasian Erbiceanu*) 19 149
20 157
22 173
23 181
25 197
26 205
27 213
29 229
30 237

S

SCHIMB. — Copermutantul sau schimbătorul unui imobil, nu are privilegiul prevăzut de art. 1737 § 1 C. civ., asupra imobilului dat de dânsul în schimb, pentru a fi garantat de dauna cauzată prin evicțiunea imobilului ce el ar fi primit în schim. (*Trib. Remirmont 13 Martie 1904*) 20 164

(Vezi nota d-lui D. Alexandresco ce o însoțește)

SECFESTRU ASIGURĂTOR. — Legiuitorul prin art. 400 și 428 Pr. civ. exprimându-se formal că, pentru urmărirea de mobile, termenile să fie scurte și urgența să fie pronunțată pentru toate cazurile, când este vorba de opunerile, contestațiunile și ori-ce alte cereri sau incidente ridicate din partea debitorului urmărit, și din partea terților, nu este nici o rațiune a se distinge când contestațiunea se ridică chiar de către creditorul care a putut dovedi că are interes să o facă, de oare-ce, în loc să se sechestreze mobilele debitorului, agentul judecătoresc ar fi pus sub sechestrul lucruri de ale sale.

Că prin urmare, aceleași reguli, forme și termene de la urmărirea mobilă să a fi aplicate și la contestațiile la sechestrul asigurător, asemănat cu dânsa. (*Cas. s. I 376/906*) 68 542

SEDUCȚIUNE.—Victima unei seducțiuni, care a fost înșelată printr'o promisiune de căsătorie ce presintă toate caracterele sincerității are, în principiu, drept la daune interese; însă tribunalele în aprecierea acestor daune, trebuie să țină socoteală de ușurința purtărilor femeii. (*Trib. St. Sever 12 Ian. 1906*) 48 388

SEPARAȚIUNEA PUTERILOR ÎN STAT: (*monografie de Anibal Teodorescu*) 34 277

SEPARAȚIE DE PATRIMONIU.—Femeea comerciantă, care este expusă a perde fructul muncii sale prin purtările destrăbălate ale bărbatului ei, este în drept a cere separația de patrimoniu. (*Trib. Gand. 20 Noembrie 1905*) 77 620

SERVITUȚI.—Pentru prescrierea unei servituți, legea cerând ca acea servitute să fie continuă și aparentă, de aci rezultă că, servitutea de trecere

fiind o servitute aparentă dar nu continuă, ea nu se poate dobândi prin prescripțiune, ci numai prin titlu; că aceea ce se poate prescrie este nu servitutea însăși ci dreptul de proprietate asupra terenului afectat servitutei de trecere, sau cel pentru un drept de coproprietate asupra aceluși teren.

2. Dacă servituțile de trecere nu se pot dobândi prin prescripție, ele nu sunt susceptibile nici de posesie, întru cât posesiunea este baza prescripțiunii achizitive (art. 1837 C. civ.), iar servitutea fiind un bun incorporeal, posesiunea trebuie să consistă în folosirea ei de fapt (art. 1846 C. civ.), care să întrunească condițiunile prevăzute de art. 1847 C. civ.; că, exercițiul posesiunii unor asemenea servituți fiind considerat de lege ca o simplă îngăduire, posesiunea nu constituie un titlu pentru dobânditorul ei, așa că dispozițiunile art. 61 al. 3 din legea judecătoriilor de ocoale, privitoare la reclamațiunea pentru exercițiul posesiunii servituților nu pot fi aplicabile la servituțile prevăzute de art. 624 C. civ. (*Jud. Băra-Roman 422/905*) 77 619

SERVITUTE DE VEDERE. — Dispozițiile restrictive ale art. 612 și urm. din codul civil nu se aplică ferestrelor care nu procură nici-o vedere pe proprietatea vecină, ci permit numai proprietarului imobilului de a primi lumina de sus. (*Trib. Tutova 185/900*) 31 250

(Vezi și nota d-lui Alexandresco ce o însoțește)

SERVITORI. — Vezi «Legea servitorilor».

SINDICATELE ȘI OBSTACOLELE CE LI SE OPUN.— (*monografie de Anibal Teodorescu*) 39 309

SOCIALISMUL ÎN ORGANIZAREA STATULUI NOSTRU (*monografie de Anibal Teodorescu*) 44 349

SOCIALISMUL JURIDIC. — (*monografie de Anibal Teodorescu*) 5 33

SOCIETAȚI ANONIME. — Legiuitorul român, în scop de a stimula și favoriza spiritul de asociație la naționali, a întocmit un regim sever, în ce privește existența și funcționarea societăților anonime streine în România; iar pentru a garanta interesele naționale ce vor intra în relațiuni cu asemenea societăți, legiuitorul a luat numeroase măsuri de precauțiune cari să asigure seriositatea acelor societăți, în cas când dânsese ar voi să stabilească în țară un sediu permanent de afaceri.

În consecință, o societate anonimă constituită în străinătate, în scop de a întreprinde anumite operațiuni în România, fără a avea aci nici un sediu secundar legal stabilit, nu poate reclama înaintea instanțelor române, pentru întreprinderile sale generale din țară, căci nu are nici o existență legală în România, nefiind persoană juridică, cât timp n'a îndeplinit prescripțiunile codului de comerț, conform art. 237 și 239 cod comercial.

Societățile civile streine, ca și cele naționale, nu pot avea în România personalitate juridică, de cât dacă au fost recunoscute ca atare printr'o lege specială. (*Cas. s. III 41/906*) 19 152

SPERJUR. — Caracterizarea juridică a obligației pe temeiul căreia s'a deschis acțiunea publică pentru sperjur, e imperioasă pentru aprecierea ulterioară a împrejurărilor.

Elementul intențional e neapărat pentru existența delictului de sperjur. (*Trib. Fălciu 842/906*) 63 505

STAREA ECONOMICĂ ÎN ROMANIA: (*monografie de N. C. Schina*) 7 49

STATUT CIVIL. — De și din textul art. 299 și 300 codul civil reese că numai tribunalele civile pot judeca reclamațiunile privitoare la statutul civil însă, prin aceste texte de lege se prevăd numai cererile pe cale principală iar nu și acelea incidental propuse ca mijloc de apărare în afacerile ce sunt date în competența tribunalului prin lege, cum sunt acelea relative la contestațiunile ce se ivesc la plata taxelor succesoriale.

Ast-fel, dacă tribunalul, ca instanță de apel e sesizat, conform legei timbrului, de o afacere fiscală, nu din aceasta se poate conchide că el este un tribunal excepțional, întru cât apelurile la contravențiile legei timbrului 7i sunt date în competența sa prin lege, și în această situație poate judeca toate mijloacele propuse de părți în mod incidental, și ca mijloace de apărare. (Trib. Gorju 337/905) 25 202

STRAINI. — 1. Art. 8 § 5 din Constituție ast-fel cum a fost modificat la 1879, dă drept numai românilor, și celor naturalizați români, de a dobândi imobile rurale în România, adică acelora cari au dobândit această calitate și aceste drepturi fie prin naștere, fie prin naturalizare; că dacă Constituția acordă Românilor de origine, supuși ai altor State streine, înlesniri pentru dobândirea exercițiului drepturilor politice, prin aceasta nu a înțeles însă să le acorde exercițiul nici unui drept politic, cum e acela de a dobândi proprietăți rurale în România, înainte de a fi obținut recunoașterea calității de cetățean român.

2. Posesiunea de stat de cetățean român, nu e nicăeri prevăzută ca un mijloc de a dobândi proprietăți rurale și, în tot cazul, dacă cine-va, pe temeiul unei asemenea posesiuni de stat a putut exercita drepturi politice, și a fost scutit de a face dovada naționalității, o-dată ce dovada contrarie se face și se stabilește că o asemenea persoană e străină, posesiunea de stat numai poate folosi la nimic. (C. București s. I. 154/906) 51 409

STRAMUTARE. — Simpla cerere de strămutare pentru cauză de suspiciune legitimă făcută de un inculpat, nu obligă pe judecătorul de instrucție investit cu o afacere să suspende cursul instrucțiunii, până ce nu i se comunică o deciziune a Curții de casație, care să ordone suspendarea; că în lipsa unei asemenea comunicări, toate actele făcute de judecătorul de instrucție în urma cererii de strămutare, sunt valabile și trebuie menținute, iar decizia care ar admite strămutarea, nu produce efecte de cât din ziua pronunțării ei.

Ast-fel, dacă până la judecarea cererii de strămutare, judecătorul de instrucție a dat ordonanța definitivă, el fiind desesizat de afacere, cererea de strămutarea instrucțiunii nu mai are obiect. (Cas. s. II 2111/906) 76 608

SUBROGAȚIE. — Nu există subrogație convențională când destinația banilor împrumutați nu este clar specificată în însuși actul de împrumut, ci numai în chitanța făcută mai în urmă. (Trib. Toulouse 28 Dec. 1904) 72 580

SUBSTITUȚIE FIDEICOMISARĂ. — Nu există o substituție oprită ci un simplu legat «de reziduo» valid în următoarea dispoziție. «Dați și las soțului meu, pentru a se folosi în tot cursul vieții sale atât în deplină proprietate cât și în uzufuct, toate bunurile mobile și imobile ce voi lăsa la moartea mea sub condiția ca, după moartea sa el să lase: 1°, două treimi din aceste bunuri copiilor lui A... iar o treime copiilor lui B...»

O atare dispoziție nu conferă acelor chemați în al doilea ordin de cât un drept asupra bunurilor moștenirii testatorului, care vor avea ființă în moștenirea grevatului.

Instituția prin care moștenitorul este însărcinat ca să institue și el la rândul lui, o a treia persoană determinată este validă, în cât privește prima instituție. (Trib. și C. apel Gand 26 Iulie 1899 și 2 Mai 1900) 83 668

SUCCESIUNE. — 1. Dreptul femeii în averea bărbatului este un drept de moștenire, iar nu un drept de creanță, și femeia nu are nevoie să ceară trimiterea în posesie pentru a și stabili dreptul său, întru cât trimiterea în posesie e relativă numai la posesiunea averei, iar nu și la proprietatea moștenirii care aparține moștenitorilor din ziua morții decedatului. (Trib. Argeș 616/905) 8 63

2. Conform dispozițiilor art. 684 C. civil, femeia văduvă și fără avere când vine la moștenirea bărbatului său, în concurență cu colaterali și ascendenții, are drept la a patra parte în plină proprietate în averea soțului, și acest drept al său fiind un drept succesoral, ia naștere în momentul deschiderii succesiunii. Faptul că soția s'ar recăsători, nu poate constitui pentru dânsa o decădere de drepturi, întru cât nici legea nu o spune, nici rațiunea nu o dictează.

3. De și femeia ar dispune de o sumă, care reprezintă fondul său dotal, cum și de altă avere ce i s'ar cuveni ca moștenire de la tatăl său, acestea însă nu o pot opri de a beneficia de dispozițiile art. 684 C. civil, când se dovedește că averea rămasă pe urma soțului său, reprezintă o valoare mult mai mare. (Trib. Dolj s. II. 475/905) 34 274

(Observație de D. Alexandresco)

4. Din Dispozițiile art. 684 C. civ. rezultă neîndoios că dreptul văduvei în averea soțului ei defunct, nu este un drept de creanță în averea bărbatului, ci un adevărat drept de moștenire, subordonat numai condiției ca femeia să fie săracă la deschiderea moștenirii, când ia naștere acest drept.

5. De și, conform art. 653 C. civ., femeia săracă nu intră în posesiunea dreptului său de moștenire de cât cu permisiunea justiției, totuși nu este mai puțin adevărat că dacă femeia rămâne de fapt în stăpânirea acestui drept și continuă a fi lăsată în posesiune de cei l'alți moștenitori ai defunctului ei soț, dânsa nu are interes a se mai adresa justiției; și cum nici o acțiune în justiție nu se face fără interes, nu se poate admite că într'o astfel de situație femeia ar fi decăzută din drepturile ei, întru cât decăderile de drepturi sunt de strictă interpretare și nu pot fi admise de cât în baza unui text formal și expres de lege, și întru cât nici un text de lege nu ridică femeii sărace dreptul recunoscut prin art. 684 C. civ., dacă, din diferite împrejurări, ea n'a reclamat dreptul ei în justiție. (Cas. s. I 190,906) 40 318

6. Dreptul ce art. 684 din codul civil conferă văduvei sărace nu este un drept de moștenire, ci un drept de creanță, ca continuare a creanței alimentare ce ea avea în timpul vieții bărbatului. Admițându-se că acest drept ar fi un drept de moștenire, sărăcia văduvei trebuie să fie dovedită, și văduva trebuie să se adreseze la justiție spre a fi pusă în posesiune, conform art. 653 din codul civil. (Trib. Putna s. I 3 Oct. 905.) 40 320

(Observație de D. Alexandrescu)

7. După art. 700 C. civ., facultatea de a accepta sau de a se lepăda de o succesiune se prescrie prin același timp ce se cere pentru prescripția cea mai lungă a drepturilor imobiliare, cari după art. 1890 C. civil este de 30 ani, iar această prescripție are drept rezultat că ridică moștenitorului calitatea sa, și-l pune în aceea situație ca și cum n'ar fi avut nici odată vre un drept asupra moștenirii.

8. Prescripțiunea dreptului de a accepta o succesiune, nu poate curge în contra unui minor. (Jud. II Galați 17 N-bre 906) 80 643

SUSPENDAREA PROCESELOR: (monografie de G. T. Pallade) 4 32

TAXA DE INREGISTRARE. — (Vezi legea timbrului).

TAXA DE 5% ASUPRA SALARIULUI. — Membrii consiliului de administrație, censori și directori generali ai societăților pe acțiuni, anonime, de comerț și industrie nu pot fi considerați ca impiegați și, prin urmare, nu li se poate aplica dispozițiile legei taxei de 5%, asupra salariilor, căci tantiemele ce ei ar primi, chiar când ar întrece suma de 1440 lei anual, nu pot fi con-

N. Z. Pag.

N. Z. Pag.

siderate ca un salariu. (Comis. Com. Circ. I. Buc. 443/906) 14 110

TAXA PE HECTARU DE VIE. — Prin legea de la 1 Aprilie 1905, s'a abrogat taxa pe hectarul de vie, ce era prevăzută și înființată de art. 9 din legea impositului fonciar din 1885 și menținută de art. 13 din legea de la 1 Iulie 1891 pentru combaterea filoxerei înlocuindu-se prin taxa de 30 bani pe decaltru de vin. (Cas. s. III 206/905) 18 147

TĂINUIRE. — 1. Doctrina și jurisprudența admit că, delictul de tănuire este o complicitate «suis generis» sau posterioră, în deosebire de complicitate propriu zisă, care presupune sau implică fapte ce preced sau însoțesc acțiunea principală. 2. Pentru ca cineva să fie considerat tănuitor în sensul art. 53 din Codul penal, se cer trei condițiuni sau elemente constitutive ale delictului adică: 1) ca agentul delictului să fi primit și deținut cu orî-ce titlu bani sau obiecte cari să provie dintr'o crimă sau delict; 2) Ca agentul să fi avut bună știință că banii sau obiectele ce a primit provin din o crimă sau delict și al 3-lea) intențiunea frauduloasă, adică voința de a'și procura lui însăși sau altuia foloase nelegitime, însusindu-și tot sau parte din lucrurile primite. (C. București s. II 630/906) 59 471

3. Codul nostru penal neconsiderând ca delict luările pe sub ascuns de lucruri mișcătoare de către copii de la părinții lor, urmează că, acei cari, chiar cu bună știință au luat ca să neguțătorească asemenea lucruri, nu pot fi considerați ca culpabili de delictul de tănuire, întru cât ele nu provin dintr'un delict. (Cas. s. II 2689/906.) 82 659

TENDINȚELE NOI IN DREPT: (monografie de Vespasian Erbiceanu) 40 317

TERMEN DE PLATA. — Împlinirea termenului într'o sârbătoare legală, nu îndreptățește pe debitor să amâne plata până după acea sârbătoare; așa că, întru cât locatorul nu era obligat să'î facă vre-o somațiune de plată, instanța de fond este în drept de-a nu ține în seamă plata făcută la două zile după termen. (Cas. s. I 145/906) 43 346

TESTAMENT. — 1. Clauza penală înscrisă într'un testament, în scopul de a asigura respectarea voinței testatorului, este validă, atunci când asemenea clauză nu se referă la viciele de formă de care ar fi atins testamentul, nici la dispozițiile ce el ar cuprinde în contra ordinii publice sau bunelor moravuri (soluție implicită).

Nu se poate însă face o culpă legatarului și aplica clauza penală în toată rigoarea ei, atunci când atacând testamentul, el a fost de bună credință, și când testamentul este astfel conceput în cât se putea crede că el cuprinde dispoziții contrare ordinii publice, precum ar fi, de exemplu, o substituție fideicomisară, sau atacă rezerva legatarului.

În asemenea cas, judecătorii de fond, suverani apreciatori ai faptelor, pot să mențină testamentul, de și, fără succes, el a fost atacat de legatar, în contra voinței testatorului, care a dispus a-nume ca, în asemenea cas, legatul să nu-si mai primească aplicare. (C. Ap. Iași s. II 146/905) 14 107

(Vezi nota redacției ce o însoțește)

2. După dispozițiile art. 644 C. civil, proprietatea putându-se dobândi și prin legate, testamentul constituie un just titlu translativ de proprietate. 3. Legea neprescriind prin nici o dispozițiune transcrierea testamentelor, dreptul de proprietate transmis printr'un testament netranscris se poate opune «erga omnes». (C. Cas. s. I 32/906) 41 329

4. Interpretarea intențiunii și a voinței testatorului cuprinsă într'un testament, este de atributul suveran al instanței de fond și ca atare, scapă de sub controlul Curței de casație.

Astfel, constatarea instanței de fond cum că în intențiunea defunctului Bașotă a fost ca să creeze un Institut, iar nu o administrațiune a

Institutului, este suverană, și această constatare nu poate cădea sub censura Curței de casație. (Cas. s. I 517/905) 42 334

TESTAMENT AUTENTIC. — 1. Ceea ce sub imperiul dispozițiilor codului civil, până la actuala lege a autentificării actelor, da caracterul autentici-tății unui testament era, nu numai constatarea judecătorului delegat a lua consimțământul testatorului, ci și adevierea judecătoriei, adică a complectului tribunalului competente a instrumenta și ambele aceste formalități adică, constatarea judecătorului delegat și procesul-verbal de autentificare făcut în urmă de tribunal pe baza acelei constatări, făceau un tot indivizibil și formau adevierea judecătoriei prescrisă de lege.

2. Autentificarea unui testament trebuia făcută neapărat în timpul vieții testatorului, de oare ce această adeviere, menită a constata consimțământul și voința unei persoane, nu poate fi îndeplinită după ce acea persoană a încetat din viață, ne mai putând fi vorba de constatarea voinței și consimțământului unei persoane care nu mai există. (Cas. s. I 1/906) 19 151

TESTAMENT MISTIC. — 1. Formalitatea prescrisă de art. 864 C. civil, cu privire la facerea actului de subscripțiune de către tribunal sau de către judecătorul delegat, nu poate fi înțeleasă în sensul că actul de subscripțiune trebuie scris chiar de judecătorul care instrumentează; că scrierea actului poate fi făcută de grefier sau chiar de un scriitor al tribunalului sub dictarea judecătorului care instrumentează, scopul legii fiind atins prin aceasta.

2. Din momentul ce tribunalul stabilește că judecătorul delegat constată în actul de subscripțiune unitatea de context prescrisă de art. 864 C. civil, proba cu martori nu mai poate fi admisă spre a se dovedi contra celor constatate de judecător în actul de subscripțiune de cât numai atacându-se în falș actul de subscripțiune. 3. Când instanța de fond constată că identitatea testatorului a fost stabilită și declarată în act de judecătorul care a făcut actul de subscripțiune, stabilirea identității prin cunoștința personală a judecătorului care instrumentează și a declarării acestei cunoștințe în act, este o cestiune de fapt, care scapă controlului Curței de casație, destul numai ca instanțele de fond să stabilească că constatarea și declarația constatării identității testatorului, este făcută de judecător în autentificarea actului de subscripțiune. (Cas. s. I. 258/906) 49 389

TESTAMENT OLOGRAF. — Tribunalele pot să procedă prin ele înșile la verificarea scrierii și semnăturii unui testament olograf, atât prin examinarea grafică a testamentului cât și prin martorii și presupțiuni. (Trib. Gand 24 Dec. 904) 81 652

TIMBRU — Vezi (Legea timbrului).

TOCMELI AGRICOLE. — Vezi (Legea tocmelilor agricole).

TRANSCRIPTIUNI. — 1. Transcriptiunea, fiind un mijloc de publicitate față de cei de al treilea, nu trebuie confundată cu autentificarea, ea fiind o formalitate cu totul distinctă de autentificare; deci, dacă prin art. 710 Pr. civ., așa cum a fost modificat, se zice că autentificarea se va face la tribunalul domiciliului soțului, aceasta e că se vorbește de «eo quod prelumque fit», iar nu că cele-lalte tribunale din țară n'ar mai fi competente a autentifica asemenea convențiuni. (C. Iași II 25/904) 3 17

(Observație de D. Alexandresco).

2. Interpretarea intențiunii și voinței părților cu privire la întinderea obiectului unei transacțiuni, constituie o cestiune de fapt, lăsată la suverana apreciere a instanței de fond. (Cas. s. I 517/905) 42 334

TUTELĂ. — 1. După principiile generale și din întreaga economie a legii în materie de tutelă, rezultă că usufructuarul legal perzând tutela, el pierde forțamente și dreptul de administrațiune așa că nu mai poate preinde nici conserva acest drept în calitate de usufructuar.

Prin urmare, faptul că un tutore legal, care a fost destituit din tutelă, a semnat și el un contract de reînnoirea unei arendări a moșiei minorei alături cu tutorele dativ, n'are nici o importanță, participarea lui la act, ca usufructuar, fiind de prisos și inoperantă.

2. Refnoirile de arendare a bunurilor minorilor, făcute de tutor, cu violarea art 1419 C. civil, nu se pot critica de cât de minorul devenit major, fiind că numai la majoritate el dobândește administrațiunea averii sale, ca și femeia, după divorț sau separațiune; — că prin urmare, până atunci, nici tutorul care a reînnoit contractul, nici alt tutore ulterior, nu poate ataca asemenea contracte. (*C. București s. 184/906*) 28 227
3. Deliberarea consiliului de familie, care nu menține în epitropie pe mama ce se căsătorește al doilea, nu are nevoie de a fi motivată. (*Trib. Andernad (Belgia) 21 Martie 1904*) 39 316

U

URMARIRE. — Vezi (Legea de urmărire).

URMARIRE IMOBILIARA :

Afipte și publicațiuni 5. 6. 7. 8. 13.
 Amânarea vânzării 5. 10.
 Comandament 14.
 Comunitate Israelită 18.
 Concavare 19.
 Contestațiuni 12. 15. 17.
 Creditori neurmăritori 9.
 Excepțiuni 11.
 Legea Creditului 1. 3. 4. 6. 7. 8. 9.
 Legea electorală 10.
 Publicațiuni 2.
 Revindere în compt 16.
 Somațiuni 3. 4.
 Timbru 13.

1. Pentru efectuarea vânzării imobiliare legiuitorul prescrie atât prin legea creditului cât și prin procedura civilă, anumite formalități și termene fatale care trebuiesc îndeplinite, și numai după observarea lor se poate proceda la adjudecăție sau considera vânzarea ca în amânare. Dacă s'ar considera vânzarea ca în amânare, și înainte de îndeplinirea formalităților prescrise, s'ar da puțința creditorului urmăritor a obține vânzarea cu escluderea formalităților și termenelor fatale prescrise de lege. În adevăr, anulându-se prima somație sau comandamentul, și prin amânare, s'ar considera vânzarea în amânare aplicând numai de cât dispozițiile art. 535 Pr. civ., atunci s'ar putea trece peste formalitățile procesului-verbal de situație, celor două somațiuni, asupra termenului de trei luni, etc., formalități ce sunt prescrise sub pedeapsă de nulitate, ori nu aceasta a voit legiuitorul.

Prin urmare, dacă astfel, aș fi interpretat dispozițiile legii, apoi din momentul ce tribunalul a anulat cele trei publicațiuni prescrise de art. 62 din legea creditului, ca nefăcute în regulă, amânarea dată spre a se îndeplini din nou această formalitate, nu poate face a se considera vânzarea în amânare, ca să aibă loc aplicarea dispozițiilor art. 535 Pr. civ., ci pentru o asemenea vânzare are a se aplica tot dispozițiile art. 509 Pr. civilă care, ne prescriind nici un termen în care are a se înmăna afiptul debitorului, el, poate fi înmănat și în termen mai scurt de 2 săptămâni, legea neprevăzând vre-o nulitate pentru aceasta.

2. Simpla alegațiune a debitorului, cum că publicațiunile vânzării nu ar corespunde cu cele apărute în Monitorul Oficial, fără a preciza ce anume formalități lipsesc acestor publicațiuni, nu poate da loc la amânarea vânzării și la anu-

larea publicațiunilor emise. (*Trib. not. Ilfov 18 Oct. 1905*) 3 21

(Adnotație de I. N. Cesărescu)

3. După art. 63 din legea Creditului Funciar nu se pot aplica societății alte dispozițiuni de procedură privitoare la vânzarea unui imobil, de cât cele prevăzute în legea sa specială.
 Prin urmare, între formalitățile ce creditul trebuie să îndeplinească, pentru a ajunge la vânzarea unui imobil ipotecat, nu există și aceea ca somațiile de urmărire să fie încununștinate și procurorului, când urmărirea s'ar face în potriua unui minor, interzis, sau unui pus sub consiliu judiciar, după cum se prevede pentru urmărirea făcută după dreptul comun. (*C. București s. III 19/906*) 20 162
4. Din modul cum este redactat art. 61 din legea Creditului Funciar reese că, pentru a se ajunge la vânzarea unui imobil ipotecat, trebuie să se facă o primă somațiune și dacă în șase luni debitorul nu achită datorica, se face o a doua somațiune și dacă nici în șase luni debitorul nu se execută, atunci se cere punerea în vânzare a imobilului, așa că intenția legiuitorului a fost de a fixa termenul de un an de la prima somațiune în intrul căruia are a se face cele două somațiuni, căci numai așa se explică cuvintele «din șase în șase luni». (*Trib. Ilfov, notariat 16 Ianuarie 1906*) 23 186
5. În caz de amânarea vânzării noile afipte și publicațiuni trebuiesc nu numai scoase, dar și înmânate părților, cel puțin două săptămâni înainte de ziua fixată pentru adjudecare, și această formalitate, fiind prescrisă de legiuitor ca o garanție a publicității, ce a voit să o asigure în materie de urmărire imobiliară, se aplică și vânzării cerute de Creditul funciar, iar neobservarea ei, pricinuind părților o vătămare, face ca conform art. 735 Pr. civilă, acele afipte și publicațiuni ce nașt fost înmânate în termenul prescris de art. 535 Pr. civ., să fie nule. (*Trib. not. Ilfov. 11 Oct. 1905*) 47 378
6. În urmărirea făcută după legea creditului, nu se cere ca afiptele și publicațiunile să coprindă sarcinile care grevează imobilul; că dacă, totuși, acele sarcini sașt trecut, aceasta are a se considera ca ceva de prisos care nu poate atrage nulitatea afiptelor.
7. Art. 62 din legea creditului prescrie că vânzarea are a se face după trei luni de la ziua publicațiunii, în Monitor, publicațiune ce are a se repeta de două ori înaintea acestui termen fără însă să arate intervalul de timp care trebuie să se observe între aceste trei publicațiuni, și nici ca cea din urmă să precede cu 20 zile vânzarea, dispoziție ce are a se aplica numai în caz de amânare a vânzării, iar nu și pentru primul termen.
 Prin urmare, pentru primul termen de vânzare nu are a se respecta termenul de 20 zile între a treia publicație și termenul vânzării, ci numai ca de la cea d'întâiu publicație și până la vânzare, să treacă trei luni.
8. Art. 63 din legea creditului nu pretinde ca publicațiunile de vânzare să coprindă arătarea capitalului ce se mădatorează creditului, aceasta având a se arăta în caetul de sarcini ce se depune de credit, conform art. 5 din legea sa. (*Cas. s. II 64/906*) 50 401
9. Dispoziția art. 509 Pr. civ. cu privire la încununștinațarea tuturor creditorilor care așt un privilegiu sașt ipotecă cunoscută, nu se poate aplica la urmărirea ce se fac după legea creditului, de oare-ce, această lege fiind o lege specială, nici o dispoziție a ei nu coprinde această cerință.
10. Art. 8 din legea electorală, prevăzând amânarea pricinilor din oficiu, din cauza lipsei complotului, judecătorii fiind delegați cu prezidarea

- alegerilor, de aci rezultă că un singur judecător a putut amâna o vânzare sorocită în ziua alegerilor și, în asemenea cazuri, nu se poate aplica dispozițiile art. 18 din legea de organizare judecătorească, care se ocupă de modul în care are a se complecta tribunalul, pentru absența judecătorilor din alte cauze de cât acelea de alegerii. (Cas. s. II 18/906) 53 425
11. Dispozițiunile art. 111 Pr. civilă, după care se declară stinse excepțiunile cari nu se propun înaintea ori cărei apărări asupra fondului cum ar fi aceea a tardivității unei contestațiuni, nu își au aplicațiunea atunci când se stabilește că o asemenea excepțiune fusese propusă la timp, dar tribunalul nu se pronunțase asupra ei.
12. Conform art. 525 și 529 Pr. civilă, contestațiunile la urmărirea imobiliară trebuiesc făcute înainte de adjudecarea provizorie.
Prin urmare, este tardivă o asemenea contestațiune făcută cu ocazia vânzării în compt. (Cas. s. II 151/906) 57 457
13. Dispoziția legii timbrului care supune la taxa timbrului de doi lei afiptele și publicațiunile, fiind pusă în aplicare numai dela 24 Februarie 1906, asemenea afipte și publicațiuni făcute fără timbru înainte de aplicarea acestei legi sunt valabile.
14. Este valabilă comunicarea unui singur comandament unei persoane care în momentul urmării era și deținătorul imobilului și debitor. (Cas. s. II 154/906) 58 463
15. După art. 525 Pr. civ. contestațiunile contra urmărilor silite nu se mai pot face, în termenul legal, atunci când există o adjudecațiune deja efectuată, iar nu și atunci când asemenea adjudecațiune s'ar fi desființat, și s'ar considera ca neexistentă.
16. În cazul când un adjudecatar nu plătește prețul și imobilul se scoate în revindere în comptul său, adjudecațiunea făcută asupra lui se consideră reziliată sau neexistentă, și nu mai poate redeveni valabilă de cât prin îndeplinirea condițiunei suspensive, adică, că la ziua revinderii să nu dea nimeni un preț mai mare, iar dânsul să depună prețul cu procentele și cheltuelile de urmărire.
17. De și prin art. 526 pr. civ. se impune pentru validitatea contestațiunilor ca ele să fie motivate și însoțite de copiiile actelor ce se invoacă, totuși, neîndeplinirea unor asemenea condițiuni, nu se poate invoca din oficiu de către tribunal, căci ea nu e prescrisă în interesul general și de ordine publică, ci numai părțile au dreptul să invoace nevaliditatea contestațiunilor pentru neîndeplinirea unor asemenea condițiuni. (Cas. s. II 466/905) 62 497
18. Din momentul ce o comunitate Israelită a fost autorizată printr'un Hrisov Domnesc să încaseze oare cari dări de la membrii ce compun comunitatea în folosul unui spital al lor, de aci rezultă că Domul, care la acea epocă exercita puterea publică, a recunoscut implicit acelei comunități ființa ei ca persoană juridică, și prin urmare, o asemenea comunitate este în drept să cumpere la licitație publică un imobil ce urmărise. (Cas. s. II 193/906) 66 528
19. Dispozițiunea art. 523 pr. civilă care prevede conexarea vânzărilor cerute de mai mulți creditori asupra aceluiași imobil, nu este prescrisă sub pedeapsă de nulitate, ci printr'înșa legiuitorul a voit mai ales să nu expună pe debitor să suporte cheltuelile tuturor urmăririlor dacă ele s'ar exercita cumulativ, cu alte cuvinte este o dispozițiune de interes privat, iar nu de ordine publică.
Prin urmare, dacă debitorii cari au fost față de vânzare nu au cerut a se face conexarea, ei nu mai pot să se plîngă direct în casație de violarea art. 523 pr. civ. (Cas. s. II 227/906) 72 575

- URMARIRE MOBILIARA. — 1. Atât art. 449 Pr. civilă, cât și art. 13 din legea de urmărire care se ocupa de vânzarea obiectelor mobile, prescriind pre-darea pe loc a obiectelor mobile vindute către cumpărător, în schimbul numărării prețului, fără a supune validitatea acestei vânzări la nici o condiție, fie rezolutorie fie suspensivă, precum o face în privința imobilelor; că această definitivitate a vânzării de obiecte mobile la licitație publică e în strictă concordanță cu doctrina generală a dreptului nostru civil, unde, după art. 1909, în materie de mobile, prescripțiunea dobânditorului de bună credință, se operează într'un mod instantaneu.
Astfel, dacă agentul de urmărire ar comite abuzuri, care ar vătăma interesele debitorului, calea de urmat nu este anularea vânzării, ci acțiunea personală în desdaunare contra agentului. (C. B. I. 281/905) 4 31
2. Prin art. 409 pr. civilă, legiuitorul, atât cel din 1881 cât și cel din 1900 a voit să prescrie o dispoziție de favoare pentru Stat și să menție vechia dispoziție că leafa și pensiunea se poate urmări pentru ori-ce fel de datorii către Stat;
Prin urmare, instanța de fond violează dispozițiile art. 409 Pr. civilă și face o distincție pe care nici termenii legii nici spiritul ei, nu o îndrituia să o facă atunci când hotărăște că Statul nu poate să urmărească leafa sau pensia de cât numai pentru datorii din impozite sau amenzi. (Cas. s. II 84/906) 52 419
- UTILITATEA PEDEPSEI SUB REGIMUL LEGIUIREI NOASTRE PENALE: (Monografie de Dem. V. Demetrescu) 23 188

V

- VÂNZARE. — 1. În materie de vânzare imobiliară prin licitațiune publică, dreptul de revindere în comptul adjudecatarului pentru nedepunerea prețului, se întemeiază pe condițiunea rezolutorie tacită sub înțeleasă în contractele sinalagmatice. În virtutea principiului declarativ al împărțelei, stabilit prin art. 786 C. civil, comostenitori, neținând dreptul lor uni de la alții, ci de la defunct, ori de la lege, și aceasta, din chiar momentul deschiderii succesiunei, condițiunea rezolutorie nu și poate avea locul în materie de eșire din indiviziune, așa că contestatorul nu are acțiune în rezoluțiunea pentru neplata prețului, sau a sulței ce i se datorește spre a se egala loturile.
De aci rezultă că legea asimilând în totul licitațiunea cu împărțea, și aplicându'i efectele declarative ale acesteia, urmează că, atunci când adjudecatarul unui imobil comun, este unul din comostenitori, nu e posibilă rezoluțiunea tacită, și deci, revinderea în comptul adjudecatarului din cauza nedepunerii prețului. (C. București s. I 55/906) 36 291
2. Anularea unei vânzări are de efect a pune pe părți în aceeași stare în care se găseau în momentul vânzării, iar nulitatea pronunțată se resfrânge nu numai asupra părților, ci și asupra terțiilor cărora cumpărătorul lea concedat vreun drept real asupra lucrului vîndut după cum aceasta rezultă evident, în ce privește ipoteca din art. 1770 C. civ. care nu este de cât aplicația principiului «resoluto jure dantis, resolvitur jus accipientis». (C. București s. I 88/905) 38 302
3. De și prin efectul anulării unei vânzări, lucrurile urmează a se pune în starea în care se găseau în momentul vânzării, adică, părțile să și restituie reciproc ceea ce au primit, această regulă însă, suferă o excepție în ce privește pe incapabili, cari, după art. 1164 C. civil, nu întorc ceea ce au primit în timpul incapacității lor, de cât dacă se dovedește că ceea ce au pri-

	N. Z.	Pag.
mit le-a profitat ; căci altfel protecția acordată lor de lege ar fi iluzorie. (<i>C. București s. I 88/905</i>)	38	302
4. Conform art. 1295 C. civ. o vânzare este perfectă între părți, și proprietatea este de drept strămutată la cumpărător în privința vânzătorului, îndată ce părțile s'au învoit asupra lucrului și asupra prețului, chiar dacă lucrul nu se va fi predat, și prețul încă nu se va fi numărat.		
5. După dispozițiunile art. 1179 C. civil, un act sub semnătură privată, coprinzând convențiunii sinagmatische cum e și actul de vânzare, de și nefăcut în atâtea exemplare câte sunt părți cu interese contrarii, este valabil pentru partea care a executat din parte-i convențiunea constatată printr'un asemenea act, și dânsa nu poate opune părței adverse această lipsă de formalitate a actului, de oare ce legiuitorul, edictând această dispozițiune în scopul ca o parte să poată avea la îndemână un mijloc de probă, pentru îndeplinirea obligațiunei părței adverse, scopul legii este atins când se poate constata, că aceasta din urmă și-a executat obligațiunea. (<i>Cas. s. I 38/906</i>)	68	543
6. Vânzarea consimțită de o femeie minoră, care s'a dat drept majoră, a porțiunei unui imobil făcând parte din moștenirea părintelui său, este nulă în ceea ce o privește pe dânsa, și nu poate fi considerată ca un act de primire a moștenirei. (<i>C. Ap. Lyon 31 Oct. 1904</i>)	78	628
VÂNZARE COMERCIALĂ. — Obligațiunea impusă cumpărătorului prin art. 70 din Codul de comerț, de a denunța vânzătorului viciile ascunse ale lucrului cumpărat, în cele două zile dela descoperirea lor, nu se aplică de cât numai atunci când este vorba de viciile ascunse ale lucrului, iar nici de cum în cazul când lucrul cumpărat nu întrunește condițiunile contractului de vânzare, în care caz cumpărătorul conservă dreptul de a cere rezilierea contractului de vin-		

	N. Z.	Pag.
dere-cumpărare, fără a fi nevoie să urmeze procedura specială prescrisă de art. 70 și următoarele din codul de comerț. (<i>Cas. s III 259/906</i>)	82	659
VIOLARE DE DOMICILIU. — Faptul de a intra în casa unei persoane, împingând și deschizând, fără autorisarea acestei persoane, ușa domiciliului său închisă și sprijinită cu o peatră, constituie delictul de violare de domiciliu, prevăzut și pedepsit de art. 184 din codul penal fr. (151 c. pen. rom.) (<i>Cas. Franceză 13 Ianuarie 1906</i>)	46	370
(Observație de D. Alexandresco)		

Z

ZAHARINĂ. — Vezi (Legea asupra interzicerii impozitului zaharinei.		
ZID COMUN. — Mormintele și pământul pe care ele sunt așezate, fiind o proprietate «sui generis» sunt afară din comerț, și ca atare, nu pot face obiectul unei cesiuni după modurile obicinuie de transmitere ale proprietății. În consecință, concesiunii vecini nu pot, conform art. 661 din Codul civil (598 C. rom), să dobândească în totul sau în parte comunitatea zidurilor așezate pe aceste terenuri. (<i>Trib. Boulogne sur Seine 11 Noembrie 1904</i>)	19	156
(Vezi și observația D-lui Alexandresco ce o însoțește)		
Zidul care desparte proprietățile a doi vecini este presupus comun, și această presumpție de comunitate nu încetează de cât atunci când există titlu, sau un semn care ar proba contrariul. Pe lângă acestea, prescripția de trei-zeci de ani mai face încă să dispară presumpția de comunitate statornicită de art. 653 C. civil. (590 c. civ. rom.) (<i>Cas. Franc. 8 Noembrie 1905</i>)	57	458
(Observație de D. Alexandresco)		